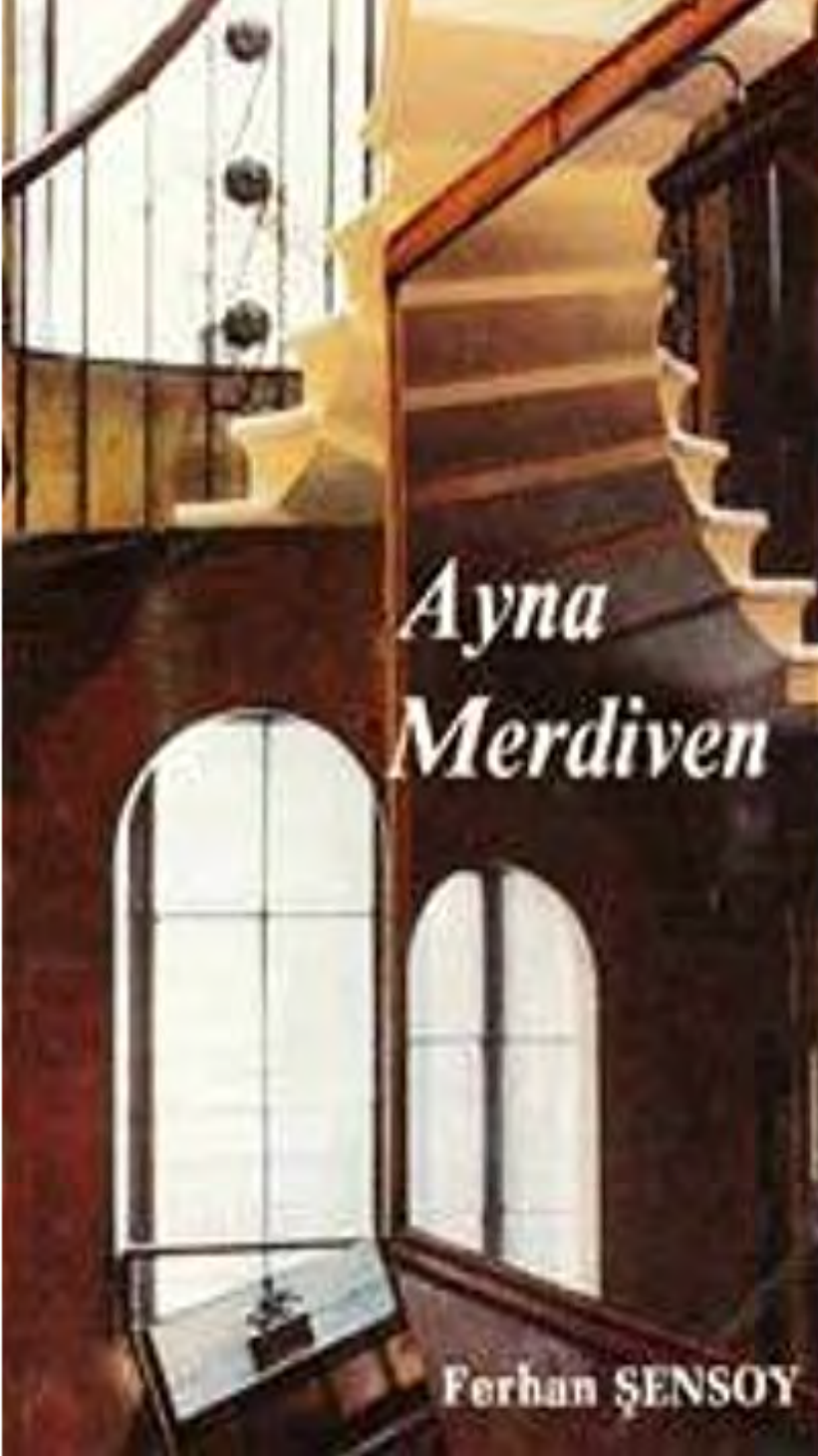
Ayna
Merdiven
Ferhan ŞENSOY

FERHAN ŞENSOY

AYNA MERDİVEN

ORTAOYUNCULAR YAYINLARI / 5

1. Basım - 1986 Kasım
2. Basım - 1989 Nisan
3. Basım - 1996 Nisan
Dizgi ve Baskı / Tayf Ofset
ISBN: 975-7904-02-3

© Ferhan Şensoy

(Her hakkı yazarına aittir. Yayıncı izni olmadan hiç bir biçimde, hiçbir bölümü kullanılamaz)

ORTAOYUNCULAR
SANAT GÖSTERİLERİ VE YAYINCILIK A.Ş.
İstiklal Cad. No. 140 Beyoğlu / İSTANBUL
Tel: (0212) 251 18 65-66 Fax: (0212) 244 43 27

Gregory Peck ağbimin en delikanlı halinin yanına aşırı sempatik kızımsı bir oğlan çocuğu koymuşlar. Ormanda baba oğul avlanırken babayı yılan sokuyor. Bir karacayı öldürerek onun karaciğerini yarasına basmak zorunda kalan Gregory Peck ağbimin oğlu ölen karacanın yavrusunu alıp eve getiriyor, onunla arkadaş oluyor, gece birlikte yatıyor. Fakat karaca büyüyüp kara olunca, zavallı çiftçi ailenin her ektiğini yiyor, eziyor, kırıyor, ürün alınamıyor, çitler yükseltiliyor hayvan bana mısın demiyor çitlere, sonunda Gregory Peck ağbim yüreği hemoglobin ağlıyarak öldürmek zorunda kalıyor hayvanı ve sonra oğlunu ve bizleri karşısına alıp, hepimize çocuk muamelesi yaparak bu filimle anlatılmak istenenleri uzun anlatıyor, the end, televizyonunuzu kapatmayı unutmayınız, bertolt brecht.

Kapattım televizyonu. Bir sigara yaktım.

İstanbul'un sonbaharı bizim bahçeye dökülüyor binbir yaprak biçimine bürünüp, oysa bahçenin üstü kapalı, bahçe dediğimiz bir merdiven altı taşlık, belki bah!.. Çe bölümü yok. Bir kapıcı dairesinin bitişiği merdiven altı taşlığı, duvar dipleri ellişer santim topraksal, küçük küçük kaktüssel, bir türlü büyütülemeyen, güneş görmeyen bir köşeye ekilmiş tohumlar, kendi kendimize ettiğimiz Mısır Çarşısı eziyetleri, ereksiz tohum gezdirmeler, sonuçsuz soğan taşımacılığı... Bizim bah'ın yer yer üstü açık olduğundan ve iyi dikkat edilince damat mendili büyüklüğünde gökyüzü görülebildiğinden, bah'a bakarak, havanın ne tür olduğu, yağış olan yerlerden, geçtiğimiz gece santimetrekareye ne denli yağış düştüğü, camın buğusundan soğuğun şiddeti anlaşılabiliyor... Elimi silecek eyledim elin camına... Aaa, o da nesi? Sonbahar adı alında bah'a sızan casus yaprak öbeğinin üstüne uykusuz bir beyaz kedi yeni doğurduğu iki yavrusuyla yerleşmiş.

Yaz aylarını mahallenin kedilerine karşı amansız bir savaş vererek geçirmişim, ektiğim çiçek tohumlarını soğanları eşeleyerek bah'ıma

kenef muamelesi yapmalarına engel olabilmek için ne hunhar planlar kurmuşum, başedememişim. Bir kedi nefretini geliştirmekle kalmışım. Uykusuz, kimbilir hangi serüvenden kurtarabildiği iki cılız yavrusuyla bah'a sığınmış, bir bakıma bana sığınmış.

Bir an duraladım Öyle kalakaldım.

İşte bu bir an duralamalardan, öyle kalakalmalardan geliyor başımıza galaktikasal felaketler.

Bu bir anlık gaflet sırasında, tanışıldı. Annenin adı Uykusuz. Yavrular biraz büyüsün'e dek onları korumak için gece gündüz göz kırpmıyor, bulduğu yiyeceği onlara getiriyor, çok gerekmezse kendi yemiyor. Yavrulardan biri duvarın dibinden ayrılmıyor, demek adı Duvardipçi...Bah'ta yetişen tek bitki kaktüsün başı gitmiş, ikinci yavru kaktüsün dibini eşeliyor, anlaşıldı bunun da adı Kaktüsseven.

Gregory Peck ağbim olsa benim yerimde, alır karabinayı, Uykusuz'u gözünden, Duvardipçi'yle Katüsseven'i alınlarından vurur, ve yanılmayın bunların böyle küçük şirin göründüklerine birden bire büyük kaplan olurlar,

panter olurlar, derdi, the end. Karabinanızı temizlemeyi unutmayınız.

Süt şişesinin dibinde kalan süt bir gereksiz kaba koyularak içine ekmek doğranacak, bu yavrulara verilecek, çare yok, doğurmuş bir kere yosma, aptal karı, bana mı sordun da gittin yattın Sarman'ın altına ?

Uykusuz birden sanki dediğimi anlamış gibi gözlerini gözlerime dikti, dili çözüldü:

-Sanki Sarman bana fikrimi sordu ? Kasabın köşesinde duruyordum, aradan geldi, şak işi bitirdi...

- Bırak bu Tan Gastesi numaralarını... İstemesen olmazdı.

Ayrıca niçin kediyle kedi oluyorum, birden başımı çevirdim. Gözümü uykusuz gözlerinden uzaklaştırdım. Hiç tanışmamışız gibi yaptım. Ben bunlara bugün süt verirsem, yarın arkadaş olunacak, elimi ayağımı yalamaya başlıyacaklar, Duvardipçi büyüyüp duvar diplerine sıçmaya, Kaktüsseven irileşerek Bitkiyaşatmaz'a dönüşecek, ben oları kovucam, onlar gene gelecekler. Yazın kapı pencere açılacak, birden eve duhul olup hayatıma girecekler...

Hayır, yufka yürekliliğin, sütlaç gönüllülüğün sırası değil. Pis pis baktım Uykusuz'un gözünün içine. Hiç kedi sevmem, ben sizin bildiğiniz adamlardan değilim. Defolun.

Traş oldum, çıktım evden.

Akşam koşa koşa geldim eve, aklım kedilerde, Kaktüsseven ve Duvardipçi büzüşmüşler öbek sonbaharın ortasına, birbirlerine omuz vermişler, iki zavallı yavrucak, uyur gibiler. Anne ortada yok... Cık,cık, cık... Birşey olacak bu yavrulara burda... Bir sigara yakıp, bari anne Uykusuz gelene dek yavruların gözetimini yapmaya karar veriyorum. Onlar benim onlara bekçilik yaptığımı bilmedikleri sürece bu denli ilgi göstermenin bir sakıncası olmayacağı düşüncesindeyim. Zaten ilgilendiğimi belli etmiyorum, hiç oralı değilmiş gibi sigara içip camdan bakıyorum, bakar bakarım... Uykusuz sanırım akşam yemeği derdinde, bir şeyler bulup getirecek bunlara... Bulsun getirsin. Yemeklerini de ben verecek değilim ya...

Uykusuz uykusuzca ve eli boş dönüyor. Beceriksiz karı, bu denli ecnebinin oturduğu, kiraların dolarla ödendiği, çöplerin gayet besle-

yici olduğu semtimizde bir kemik parçası bile bulamadı şu zavallı yavrulara... Bu mevsimde doğurulur mu salak karı, Aralık başladı, kar bekleniyor. İnşallah bu gece kar yağar, hepiniz ölürsünüz, ben de kurtulurum.

Dolapda biraz balık olacak, dünden kalma. O balıkları bir gastenin üstüne koyup, onlarla hiç laubağli olmadan, hatta küsmüşüz gibi önlerine pat diye atıp hemen içeri kaçsam, onlarla pek ilişkiye girmiş de sayılmam. İşte böyle soğuk bir Aralık akşamı duygusallığı bana bu gafil adımı da attırdı. Koydum balıkları önlerine, hızla kaçtım içeri. Durumu camdan irdelemekteyim. Uykusuz kokladı, beğendi, başladı parçalamaya...Yavrular geldiler, yesek mi yemesek mi durumu, analarına baktılar, o yiyor, demek ki yenilebilir bir şey. Duvardipçi ve Kaktüsseven balıkları yalamaya başladılar Isıramıyorlar, daha tam oluşmamış dişleri besbelli...

Birdenbire karanlıkta zor ayırdedilen, yazboyu beni delirten gri kedi, ki ismi Friedman'dır, balıkların tepesinde belirdi. Uykusuz onun farkında değil. Friedman'a olayın farkında

olduğumu ve benim kedilerimi rahat bırakmasını ihtar için cama tık tık yaptım. Friedman bir an bana baktı. Camı tıklamama Uykusuz da baktı. Fakat Uykusuz'un bana bakışı ve yeniden başını balıklara indirişi o kadar ağır ağır ki, bu uzun süre içinde, Friedman dört balığı birden kaparak hızla uzaklaştı karanlıkta. Uykusuz önüne baktı, balıkların gittiğini anladı, fersizce koşar gibi yaptı Friedman'ın arkasından, hemen umutsuzca geri döndü, gazetenin balık kokan yerlerini yalamaya başladı.

Buyrun bakalım, iki zavallı yavruyu besleyelim derken, yazboyu beni delirten Friedman'a balık ziyafeti!...

Kaktüsseven ve Duvardipçi de analarının yanına geldiler, gazetenin balık kokulu yerlerini yalamaya koyuldular.

- Ben ne yapayım çocuklar, ananızın avanaklığına doymayın... Hem avanak, hem de sizi doğuruyor Aralık'ın başında. İnşallah bu gece kar yağar da siz de ölürsünüz diyalektik diyalektik...

- Frolaynna mrolaynna zırnık goklatmam ben. Sankı benim gafam çalışmiyu mu?
diye düşünen Zeynel, Alaman'da kazandığı ilk parayı Doyçerbangası'na yatırmıştı.

- Alaman'ın garısına gızına para yidirmiyi mi geldik biz bori ? Parasız bi şey olcağsa olsun, on para vermem.
diyerek locman arkadaşı Ünye'li Hamdi'nin bulduğu sarışın orospuları kovduğu günden beri, adı "Pinti Zeynel"e çıkmış, bu konu işçi lokalinde bitmez tükenmez sürtüşmelere yol açmıştı.

- Pinti senin buban. Adamın gafasını bozman. Herkese çay verin la, parası benden...
biçiminde son bulan tartışmalarsa Zeynel'in bütçesini sarsmaya başladığından, artık lokale de gidemez olmuştu. Çayın tanesi bir mark, sanki Zeynel'in kafası çalışmıyor muydu ? Onların olsundu lokalleri.

Bir ıssızlıktır. İkinci sınıf bir yalnızlıktır Çarşamba'lı Zeynel'in Alaman'daki günleri. Henüz testi değilken su yolunda kırıldı kırılacaklık. Bir burukluktur o kentten şu kente sanki turnedeymiş gibi delice dolanması.

- Hiç gelmiyun la Zeynel... Gel de sana bi çay sımarlıyalım...

gibi takılmalardan aşırı tedirgin olarak, geldiğinin üçüncü ayında Haydarberg'in bokunun çıktığını düşünerek, bir memleketlisi aracılığıyla Karsruhe'ye nakil yaptırdı.

- Zeynel'in cebinde akrep vardır.

sözü Karsruhe'ye yayılmakla almamış, ecnebi meclislerde de, yarım yamalak almancayla,

"- Das akrep in dem cep auf Zeynel!"

biçiminde şişman alman hatunlarına çevrilmeye başlanmıştı ki Zeynel soluğu Düsseldoruf'ta aldı.

- Hıh! Beni garılara rezil etcekler... Garılar bunnarı bi şey sancekler... Bin mark harcicekler, bi kere yatcekler.. Sanki benim gafam çalışmiyu mu ?

diye söylenerek indi Düsseldoruf bağnofuna. Bağnof büfesine oturdu yorgun. Gaç paraysa

gaç para canım, diye düşünerek bir bira söyledi, bir mentollü cigara yaktı.

Hep bi bokluk mu çıkıcaktı her yerde ? Ne istiyorlardı Zeynel'den? Her gittiği Alaman memleketinde Zeynel'le uğraşmayı iş edinen götüboklular mı çıkıcaktı karşısına? Alayının ocağını söndürürdü onların Zeynel, ama dua etsinler ki Alaman'a adam öldürmeye gelmemişti.

- Sen n'abar la yiyenim, Çarşambalıyık biz. Adamın kilosu gaç mark ? Çeker vururum allah belamı versin... Dua etsinler, adam öldürmii gelmedik biz bori...

- Was ?

diye kaşlarını kaldırdı sarışın tombul garson kadın, önlüğünün bol cebindeki fenigleri bir tombalacı gibi kurcalıyarak. Yüksek sesle düşündüğünün farkına vardı Zeynel. Allah kahretsin, eskiden böyle huyları yoktu, hiç istemeden ve buna çok sinirlenerek alışmadığı bir sinir edinmekteydi, buna ayrıca sinirlenmekteydi. Alaman'a gelmeden önce bu denli saldırgan, bu denli sinirli bir adam değildi.

- Nayn nayn... Bırakbirayı... Gendü gen-

dlüme konusuyum. Danke şön !
tümcelerini el işaretiyle besleyerek gönderdi garsonu. Soğuk birasından bir yudum aldı, trenlere baktı, gülümsedi.

Kara kara trenlerdir Zeynel'in düşlerinin martıları. Martı olmaz Alaman'ın bağnofunda. Oysa martıdan geçilmez Çarşamba'da istasyonun oralarda...

Martısız bağnoflardan martısız bağnoflara, ak doyçmark kara gün içindir bir yaşantıyı it gibi sürdürerek, her gün biraz daha anlaşılmaz huylar edinerek, yolda yürürken üç gidip de baş ardına bakmalara başlıyarak, kendi yürüyüşünden bizzat tedirgin olarak, kendine bir yeni yürüyüş arayarak, bulamayarak, bir askerliği tamamlar gibi tamamladı, almani görevini. Yürek bin bir çırpıntıyla, martı salaklığı içinde görünmez kanatlarını çırpa çırpa bindi bir gün ağırtısında Münşen bağnoftan, "bu trene türk binemez" yazılı bir trene.

Türkler oraya buraya yazılı yasaklara uymadıkları için onları ilgilendiren yasakları türkçe ve kocaman ve her yere yazadursun almanla türkler anlamazdan gelmenin rahatlığını

sürdürüyorlardı. Yasak kavramları Hitler görmüş bir almanınki denli gelişmemişti türklerde. Bir şeyin yasaklanması o şeyi yapmaya davetti alaturka beyinlerde. Renkli türkçe sinemaskop bindi Zeynel yasak trene, oniki bavulu, naylon torbaları, çıkını, karton kutuları, tv-video ve dikkat kırılacak eşyalarıyla...

Avusturya geçildi, güneş doğdu, battı. Yugoslav bitti, televizyon damlı bulgar geçildi, güneş doğdu, güneş battı, bet beniz uçuk Sirkeci'ye inildi. Hafif meşrep İstanbul lodosundan kurtularak gece Bolu dağları, sabah Merzifon garajlar, öğlende Samsun. Gelemen, Dikbıyık derken işte Çarşamba köprüsü, işte Yeşilırmak. Salya sümük iner Zeynel minübüsten, öper toprağı, memleketim merhaba! Selamün aleyküm kendi çöplüğüm!

Belediye hep öyle... Rahduvan Camii bırakıldığı gibi duruyor...Ey gidi hükümet binası... Özenilmiş bir aptal aşı boya askerlik şubesi... Eczacı Süleyman Bey'in bahçesi gül çiçekli taş evi... Özel İdare... Kaymakam locmanı, işte Emirhan caddesi, işte ırmakaşşası, işte Zeynel'in anasının kulübesi... Irmağın kıyıcığında bir ah-

şap ev, ırmağa gömülü kimi direkler üstünde duruyor yarısı, deli ırmak evin dibini oymuş da oymuş, ev ırmağa meyil vermiş, yıkıldı yıkılacak, evin bacası leylek yuvası... Zeynel'in mahalleye girişi bayram havası, herkesin Zeynel'i ve herkesi, herkesin birbirini anlamsızca öpüşü.

Ağlaşmalar...

- Hoşgeldin la Zeynel, amma zayıflamışın!

Geldiğinin üçüncü günü Uzunçarşı'nın başındaki kahveye bir televizyon hediye eden Zeynel, ondan kelli o kahveye çıkmaya başladı. Kendine henüz bir meslek bulamamıştı. Eskiden itfaiye eri idi. Şimdi parası vardı, bir iş kurması gerekiyordu. Koskoca Zeynel bakkallık yapacak değildi ya... O kendisine uygun bir iş düşünedursun,

- Zeynel bana yüzbin lira ver, aybaşında yüzyirmibeşbin al!

biçiminde başlayan borçlanmalar, Zeynel zahmet etmeden Banker Zeynel'i oluşturmuştu bile. Zeynel'in başka bir iş yapmasına gerek yoktu, kahveye çıkıp alacaklarını tahsil etmek, yeni borçlar vermek ve akşamüstü hasılatı bankaya

yatırmak yeterliydi.

- Bangadan gredi alıyun, bangaya fayız veriyun, u günah diil, Zeynel'e verilince günah hemi ? Paranız olsa hepiniz fayıza verceksüüz ama paranız yok, beni gısganıyusunuz.. Sanki benim gafam çalışmiyu mu ?

diye gürledi Zeynel. Kısa bir suskunluk oldu kahvede. Her geçen gün biraz daha kendine güven kazanarak ve faizciliğin tıkırında gidişinden güç alarak gürleşiyordu Zeynel'in kısık sesi, gecikerek oluşuyordu kişiliği, yürüyüşü güvenli bir anlam kazanıyor, selam verişi güçlü adamlarınkini andırmaya başlıyordu.

- Aha u televizyonu iyi düşünmüşsün la Zeynel ! diye suskunluğu bozdu Aptullah enişte.

- Alaman'da her gahvede renkli televizyon var... Sen n'abar la Aptla Enişte !

diyerek mentollü cigarasından derin bir nefes aldı Zeynel, dumanını gladiyatörce savurarak sürdürdü konuşmasını:

- Götüboklular, ottukları yerden konuşuyular... Ben memleketi galkındırmii uğraşıyum, gıymatı bilinmii.

Çarşamba'yı elinden geldiğince almanlaştırmaya, uygarlaştırmaya çaba gösteren Zeynel, kahvede fıçı birası satılmasını da önermişse de Büfeci Hidayet bu işe gözlerini açarak karşı çıkmış,

- Sen de çok oluyon ha... Bura alaman diil, ayayın denk al!

buyurmuştu. Büfeci Hidayet namazında niyazında olup, ticaret imandandır ilkesine sığınarak Uzunçarşı'nın en önemli alkol büfesini işleten, mabadı geniş oğlan çocuklarına karşı gayrı kabil-i kontrol duygularla mücehhes temiz yüzlü bir insandı.

- Biraysa, aha biz satiik da burda... Gavede fıçıynan bira satma da n'oluyumuş? İcat çıkarma başımıza. Ayayın denk al!

- Sen biranı sat gine büfende Hidayet,biz gahvede fıçı birası satcayuk.

- Fıçı birası satcağmış... Sen aha u filimlerdeki köpük köpük biradan fıçıynan satınca, bizim kenef biraları kim alcek? Osuruk şaraplar n'olcek ?

- Peki, tamam la Hidayet.

diyerek tartışmayı uygar bir alman gibi kavgaya

dönüşeceği yerde kesmesini bilen Zeynel, numaralı kahve kavanozunu ve napoliten espresso kahve yapmaya yarayan demlikimsi aygıtını lufthansa çantasına koyarak kahveden çıktı.

Zeynel kahveye hep bu lufthansa çanta ile geliyor, masaya oturuyor, çantadan numaralı kahve kavanozunu ve o ortasından sökülen demlikimsi aygıtını çıkarıyor, söküyor, ortadaki filitrenin içine özenle numaralı kahve koyuyor, kahveciden bir bardak su istiyor, kahve sakinlerinin şaşkın bakışları arasında, aygıtın dibine bir bardak su, ortaya kahve dolu filitreyi, üste de demlik bölümünü koyup çevirerek monte ediyor, kahvedanlığını kahvenin sobası üstüne koyuyor, bir mentollü cigara yakıp kaynamayı bekliyordu. Sonunda, allahın hikmeti aygıttan bardağına rengi bizim kahveyle aynı olan numaralı kahvesini koyuyor, bir şeker atıp karıştırıyor ve höpürdeterek içiyordu...

- Az bakım la şunun dadına, nası bi şey ? gibilerden maydanoz olan Dumanaltı Cengiz, her seferinde:

- Acı oğlum acı, sen sevmezsin...

sözleriyle tersleniyorsa da,

- Gaşuğun ucuynan ver la, gaşuğun ucuynan...

Aha şu fincana goy biraz, dadına bakcam...

ya da

- Altdarafı götüboklu bi gave... Versene la Zeynel Ağbi... Niye vermiin la Zeynel Ağbi, bizden gıymatlı mı ?

sızlanmalarını Zeynel hep ayni biçimde yanıtlıyordu:

- Çok az gettüm oğlum, gendüme lazımlı.

Sonunda kahveci Dursun işe el koyuyor:

- Zeynel'den başkasına numaralı gahve yasak!

diye gürleyerek kahve iç tüzüğünü hatırlatıyor ve herkesi usulbaşlılığa davet ediyordu.

Allahın hikmeti numaralı kahvedanlığın kahveye ilk geldiği gün olaylar çıkmasaydı, Kahveci Dursun böyle bir yasak koyma gereğini duymayabilirdi. Ama olaylı günden sonra, tüzüğün altına Dursun'un özgür yazısıyla küçük bir ekleme yapması farz olmuştu:

"GARDaşı gARDAşa vurdURan NUMA-

RALI GAHVEnin sahIBısI ZEYNELden bAşkasInIN DArafınDAn İçileMEZ."

Kardeşi kardeşe vurduran olaylar Zeynel'in numaralı kahve aygıtını kahveye ilk getirdiği gün başladı. O gün Zeynel'in çevresinde oturan bir kalabalık saatlerce, bir bardak su ve şeker, istemiş, Zeynel yeni makinesiyle ona buna kahve yapmış, saatler ilerledikten sonra, yedi bardak su ve yedi şeker istemiş bulunan Hüseyin'in:

- Allahın suyuna da para mı vercez ?

demesiyle kahveci Dursun'un o köşeye yönelmesi bir olmuştu. Dursun ilkin delikanlıca sordu :

- Ba bak, İsiiin, yedi bardak suynan şekerin parasını veriyumun vermiyumun ?

- Vermiyum n'olacak?

- Bak bi da soriim, veriyumun vermiyumun ?

- Vermiyum n'olcak ?

- Vermiyumun ?

- Vermiyum n'olcak ?

dan sonra başka seçeneği kalmayan dursun doğal olarak tabancasını çekmiş, Hüseyin tabancasının kılıfını açmaya uğraşırken, kapıdan gi-

ren Dursun'un kandavalısı Kara Muammer, Dursun'u elinde tabancayla görünce, korkudan kendini yere atarak bilardo masasının altından yaylım ateşe başlamış, kahvede malesef aynalar kırılmış ve o günlerde ölmesi beklenen Aptullah Enişte kurşun isabeti almamakla birlikte fücceten şehit olmuş kahveci Dursun elinden, Cengiz bacağından, Hüseyin kolundan yaralanmış bu arada isabet alan televizyonun camı dümura uğramış ve en önemlisi numaralı kahve kavanozu kırılan Zeynel de, her normal alman erkeği gibi, Kara Muammer'i dört kurşunla kahvenin kapısının dibine yığmıştı.

- Ulan gavanoz da gırıldı bu arada...

diye çok çok üzüldü Zeynel. Allahtan evde on kavanoz daha vardı. Zeynel cebinden mentollü cigarasını çıkarıp çevresindekilere tutmuş, Dumanaltı Cengiz bile nasiplenmiş, ölülerden çok cigaralardan konuşulmuştu...

- Mentollü oğlum mentollü

- Ayni Çamlıca gibi ya la Zeynel Ağbi

- Ne alakası var oğlum, bu unun gıralı !

O gün bugündür kahvede, kardeşi kardeşe vurduran numaralı kahvenin sahıbısı Zey-

nel'den başkası tarafından içilmesi yasaklanmıştı.

Televizyonun camının takılması türkçe kırk gün sürmüş, ilk izlenebileceği akşam ise Kara Muammer ile Aptullah Enişte'nin kırk mevlitleri akşamına rastlamış, kimse mevlite gitmemiş, kahve tıka basa dolmuştu. Basgetgol maçı vardı, başta büfeci Hidayet olmak üzere, kahvede herkes biraz meraklıydı basgetgol'a.

- Oğlan dalaşı oğlan dalaşı...

der, iç geçirirdi Hidayet. Maç başlar başlamaz kahvede sessizlik oldu. Hidayet yalnızca basketgolcülerin terleyen kıçlarına bakıyor, kimi zaman dayanamıyarak:

- Şu Bencamin'in gıçı da ayva gibin ha...

diye mırıldanıyordu. Hüseyin'le, İksan'ın tartışması da Bencamin yüzünden çıktı.

- Bak Bencamin diyo, Tim diyo... Tom diyo... Helbet gavur takımı...

- Oğlum İksan unnar ecnebi sporcu, Viynileykis türk takımı

- Türk takımıymış... Aha sana türk takımı...

diyerek İksan başparmağını işaret parmağıyla

orta parmağı arasına var gücüyle sokarak, sağ elinin bileğini sol avucu içinde şaplatmasaydı, başparmağının ucunu ritmik hareketlerle Hüseyin'in burnuna sokmasaydı, belki Hüseyin tabancasını çekmez, İksan ölmez, hele hele olayla hiç ilgisi olmayan Durmuş Dayı, Araphocaların Temel, kahveci çırağı Sait vefat etmezlerdi.

- Oldu bi kere...

denildi. Kahve bunu da sineye çekti. Kahve içtüzüğüne, Bencamin'in gavur ve fakat Viynileykis'in bilakis türk takımı olduğu maddesi eklendi. İksan, Temel, Durmuş Dayı ve Sait yağmurlu bir günde toprağa verildi.

Kimsesiz olan Sait ve Durmuş Dayı'nın cenazelerini Zeynel kaldırtmış İksan ve Temel'in cenaze masraflarını da Hüseyin yüklenmişti...

- Amma bahalımış la cenaze galdırtmak !

dedi Hüseyin.

- Sorma canım, Almanya'da olsa belediye kaldırır.

dedi Zeynel. Bir mentollü cigara yaktı, Hüseyin' e de uzattı.

- Ba da versene bir alaman Çamlıcası Zeynel Ağbi...

diye sırnaştı Dumanaltı Cengiz. Zeynel yanıtlamadı. Hüseyin pis pis baktı Cengiz'e...

- Sikter lan, sen ne annarsın bu cigaradan !

Dumanaltı Cengiz Hüseyin'in yüzüne o an jilet atmayı düşündüyse de düşüncesini uygulamaya koymadı, onlara arkasını döndü sobada elini ısıtmayı sürdürdü. Zeynel kalktı kenefe gitti. Dumanaltı Cengiz numaralı kahveden iki kaşık çalarak avucuna sakladı, sobanın üstünde kahveci Dursun'un tıraş kabıyla su ısıtmaya koyuldu. Kendi kendine ısıcak suyunu hazırlıyordu, kahveci Dursun geldi dikildi başına:

- N'apıyon len ?

- Isıcak su hazırlıyoz ağbi, belkim tıraş olcaz...

- Gattiyen benim sabunnan cileti gullandırtman.

- Bi cilet bizden gıymatlıysa gullanmayık la Dursun Ağbi.. Zaten ben senin ciletini gullanmam, senin surat sivilceli, bakarsın pat sivilceler bize tenakuz eder, yüzümüzün Alen Dölon'luğu bozulur...

- Alırım ayamın alına Cengüz... Sivilce diil unnar, gıl dönüyo... Ayı... Benim yüzüm sivilceliymiş... tartışması gelişerek, Büfeci Hidayet'in:

- Cengiz'ün de gıçı sivilcelüdür...

sözleriyle iş rezalete dönüştü. Cengiz Hidayet'in suratına jilet attı. Önce Dursun Cengiz'i bacağından yaraladı, haybeden kurşunlarla Fırıncı Zeki, Turgut Dayı, Tacibat Efendi aramızdan ayrılırken, gözüdönen Hidayet'in kan kusan kurşunlarından isabet alan televizyonun camı gene kırılmıştı. Asıl olaylar televizyonun camının kırılmasıyla başladı.

- Her gün camını gırın diye mi gettük la biz bu televizyonu ta Alamandan bori ?

diyerek Zeynel yaylım ateşe geçmiş, aynalar kırılmış, bu arada Hidayet'le Zeynel'in ateşleri arasında kalan Dumanaltı Cengiz, avucunda iki kaşık numaralı kahve:

- Yapman... Ateş etmen da la, altdarafı iki gaşuk gave!

diye bağırarak kan revan içinde sobanın dibine yığılmıştı...

Televizyonun camının kırılması kahvede

genel bir üzüntü yarattı...

- Yarın da maç vardı amına goyim...

gibi hayıflanmalar oldu. Mentollü cigaralar yakıldı.

Dumanaltı Cengiz'in evi yoktu. Herkes gidince kahvede yatardı. Dolayısıyla ölüsü o gece kahvede kalacaktı. Bari lokantaya gidelim, denildi. Kahve kapatılarak ırmak kıyısındaki Deniz Restorant Lokantası'na gidildi.

Suskunca rakı içilmeye başlandı. Kahveci Dursun, Dumanaltı Cengiz için üzülmeye başlamış, hatta gözyaşlarına engel olamıyarak boktan bir duygusallığa sokmuştu masayı. Az önce enerji kısıtlaması dolayısıyla ceryan kesilmiş, mumlar yakılmıştı. Herkesin içine bir hüzün çöktü. Tabak gibi bir ay doğmuş, ırmağın üstünde şavkıyordu. Hani biri bir söz etse herkes boşaldı boşalacak bir suskunluğa gömüldü Deniz Restorant Lokantası. Kahveci Dursun'un derin derin iç geçirmesinin hemen ardından Zeynel'in:

- Ulan bizim numaralı gahve de çar çur oldu bu arada...

sözleri herkesi sinirlendirdi.

- Zaten her bok aha u senin gahvenden çıktı!
dedi Büfeci Hidayet.

Zeynel bir an Hidayet'e baktı, sonra mum ışığında kendisine bakan gözleri inceledi bir bir,

- Öldürdünüz çocuğu, boku benim üstüme atcaksınız di mi ?
sözleriyle de birden tabancasını çekerek ne kadar kurşunu varsa boşalttı karanlığa. Kurşun sesleri kurşun seslerine karıştı. İstasyondaki martılar kaçıştılar. Silah sesi kesildiğinde tezgahın arkasından doğrulan Garson Cemal, Hidayet'in hayatta olduğunu görünce, eh neyse asayiş yerinde diye birden ortaya atılınca ona da yazık oldu. Hidayet'in adamı Sümüklü Mahmut, elinde silah var sanarak alnından vurmuştu Garson Cemal'i.

Kahveci Dursun ve Zeynel'in cesetleri dışarı çıkarıldı. Hidayet sakalını sıvazlıyarak:

- Herkese içki verin, parası benden... Cengüz' ün iki kaatilinin birbirini vurması adaletli oldu,
dedi ve çıktı lokantadan:

- Şu çizmelerimi yıkıyayım bari, gan içinde galdı bu gavatların yüzünden...
diyerek ırmağa doğru yürüdü. Karşıgeçe'de itler uluyordu.

Ürkerek bir bulutun arkasına saklandı ay.

Kent yapışkan sıcak. Bir haftasonu bir yere kaçabilsek, iki gün denize girebilsek, belki daha az kavga edeceğiz birbirimizle ve kendimizle. Ancak arabamız yok. Arabalı birileriyle bütünleşmek zorundayız. Deniz kıyısında lebiderya mız yok, ya Lebi'lere ya da Derya'lara gitmek durumundayız. İşin içinde bu kadar birileri olması beni kafadan sinirlendiriyor, biz aslında daha robenson bir dinlence düşlüyoruz ancak adamız yok.

Ferit, Cuma akşamüstü işten çıkıyor, bize uğruyor, arabada karısı, iki çocuğu, biz perşembeden beri hazırız. Karım ve bizim küçük canavar biniyoruz· Ferit'in arabasına. Her nedense haftasonları çok sıkılan arkadaşımız Leyla'yı da alıyoruz. Ferit, karısı, çocukları, karım, bizim küçük canavar, Leyla, Leyla'nın sıkıntısı, yola koyuluyoruz. Arkadaşımız Necdet'in Tuzla'da doğası varmış. Bizi davet etti. Anlata anlata bitiremiyorlar, Necdet'in doğası-

nı. Ev, sonra orman, sonra deniz başlıyormuş, filimlerdeki gibi... Orman dedikleri şey, kimi ağaç tıkışıklığı olsa bile deniz kıyısında bir huzurlu eve gidiyoruz besbelli.

Yolculuk başlar başlamaz, Ferit'in çocukları ve bizim küçük canavar akılalmaz boyutlarda eğlenmeğe başlıyorlar. Ayakbaşparmağını kulağıma sokmak isteyen var, öbürleri de denemek istiyor. Karşı koyuşlarımı Leyla çocuk düşmanlığı olarak niteliyor. Niçin karşı koymayayım ? Kulak bu, fosseptik çukuru değil ki; niçin içinin ayak başparmağı ile karıştırılmasından anlaşılmaz bir haz duysun ?

Çocukları ürkünç tehditlerle denetim altına alıyoruz, doğa özlemi Leyla'nın sıkıntısıyla cebelleşerek sürüyor yolculuk. Bilmediğimiz bir yer hakkında gerektiğinden fazla hayal kurmamak, başa gelebilecek hayal kırıklıklarını törpülemek amacıyla Necdet'in doğasından konuşuyoruz çok alaylı...Denize bir dakika... Uçakla... gibisinden şakalar ve Ferit'in en sevdiği laz fıkralarıyla İzmit kavşağından sapıyoruz. Elimizdeki tarife göre ilerlemekteyiz. İlerledikçe anlıyoruz ki ev o kadar deniz kıyı-

sında değil. Yoksa orman mı çok uzun ? Olsun, yürürüz. Sabah nefis bir orman yürüyüşü, arasan bulunmaz. Leyla yattığı yerden dalga sesi duyamayacağına çok üzülüyorken varıyoruz Necdet'in doğasına.

Tozlu yolun kıyısında bir parmaklık-kapı, kimsenin düşüne uymayan bir kagir ev, ne orman, ne deniz. Giriyoruz. Ev hunharca kalabalık. Anneler, babalar, görümceler, teyzeler, bir iki hala, üç beş çocuk...Necdet ortada yok... Karısı bizi karşılıyor. Öpemiyor, ağzı yağlı. İçerde yemek yenmekte, beklenmiyoruz. Bir süre anlamsızca ayakta kalıyoruz. Necdet içerde uyuyormuş... Nasılsınız efendim?.. Sanırım Necdet'in annesi oluyorsunuz... Memnun olduk Necdet'in babası bey... Necdet'in bişeyi hanım merhaba, nasılsınız ? Necdet'in dedesi yok mu? Tüh tüh... Başınız sağolsun... Keşke oniki yıl önce gelseydik, onu da görürdük... Biz de oniki yıl kazanırdık... Özür dilerim, zırvalıyorum efendim... Biz Necdet'in aradaşlarıyız... Ee daha daha nasılsınız? Yahu Necdet, nerdesin kardeşim? Durun çocuklar, hiç bir yere hiç bir şey sokmayın... İşte bakın Necdet amcanız, gözleri

mahmur...

Meğer Necdet'in evi arka tarafta, bahçenin sonundaymış. Derin bir oh çekiyor Leyla. Çantalar çocuklar, bahçeye geçiyoruz, bahçeyi geçiyoruz, Necdet'in ev dediği, önü taşlık bir geniş odaya varıyoruz. Kimsenin çantasını yere bırakası yok, herkes birbirini fazla buluyor, ben nerde yatacağım duygusu en çok Leyla'da olmakla birlikte herkeste endişe olarak beliriyor, taşlığa sofra kuruluyor, Necdet et kızartıyor, derhal rakıyı buluyorum, taşlığa oturuyorum. Çek çocuğum parmağını rakımın içinden!.. Rakı çocuğum o... Yavrucuğum niçin atıyorsun kibritleri rakımın içine, rakı düşmanı mısın, kükürt düşmanı mısın? Keseyim mi ben şimdi senin o elini? Hıı? Çekiim mi? Daha çekiim mi kulağını? Al şu kulağını, koy cebine, üstümü başımı kan etme benim, fena yaparım... Elleme yarana... Sokma kanlı ellerini rakıma.. Siktirol git başımdan çocuğum.

Çocukların balık istifi yatırılmaları sağlandığında hepimiz zurna gibi olmuştuk zaten. Gecenin son sorusu olarak Leyla denizin ne tarafta olduğunu sordu. Necdet geceyi noktalayan

söz olarak denizin çok uzakta olduğunu, bu yüzden kendisinin de pek giremediğini, bahçede bronzlaştığını söyledi. Umutsuzca sızdık.

Bir kaşıntı uyandım. Bir şeftali ağacının dibindeyim. Yeşil civil böcekler üşüşmüş üstüme, dört bir yanım kurdeşen. Çocuklar çoktan uyanmışlar, uyandığımı görüp bana saldırıyorlar... Bilmiyorum yavrucuğum... Annenin nerede olduğunu bilmiyorum... Sana yeşil kalem falan bulamam... Çekilin başımdan... Ağlama... Bana bak piç, durup dururken ağlama, daha vurmadım... Duyan da sana bir şey yaptım sanacak... Gören de beni çocuk sevmez biri sanacak... Al sana... Başından kan damlatma en sevdiğim tişortuma...

Necdet denize girmek istemiyor, biz tozlu yoldan bir süre yürüdükten sonra bir bozkıra çıkıyor deniz özlemiyle yürümeyi sürdürüyoruz Leyla'nın ayağına diken batıyor, diken de Leyla denli kızıyor bu işe, sanki batacak başka yer yok... Derken işte deniz... Durun çocuklar... Oğlum fazla açılma... Gel buraya... Çocuğum buraya gel... Çıkarma mayonu... Niçin amcaya şeyini gösteriyorsun çocuğum, ayıp değil mi?..

Kusura bakmayın amcası... Ne diyorsun sen çocuğum? Nerden öğreniyorsun sen bu sözleri? Çok özür dilerim beyefendi... Çocuğum çıkar o başparmağını işaret ve orta parmağının arasından... Sallama bileğini amcaya doğru... Bırak, çekme amcanın mayosunu... Bana niye vuruyorsunuz beyefendi, siz onun amcasısınız... Yürüyün, eve dönüyoruz, çabuk...

Ferit'in karısı benim karımla, ben Ferit'le, Ferit karısıyla, Leyla hepimizle küs olarak, yorgun argın evlerimize kavuştuk pazar akşamı.

CELAL BEY O GÜN KİMSEYİ BEKLEMİYORDU

Celal Bey gasteden Devlet Planlama Teşkilatının gizli raporunda yer alan verilere göre tezelden nakit paraya gereksinimi olan kuruluşlar listesine göz atıyorken kapı çalınmasın mı ?

Celal Bey hiç celallenmeden yerinden kalktı, sportmence açtı kapıyı, otobüs biletçisiyle dolmuş kahyası arası bir şapkayı yorgunlukla taşıyan memur suratlı bir adamla karşılaştı. İlk görünüşte postacı sanılabilirliği güçlü az bıyıklı adamın elindeki makbuz tomarı pek de iyi niyetlerle gelmediğini gösteriyordu. Postacı olsa yukarı kadar çıkmazdı zaten. Hüsnüniyetin artık seksensekiz basamak çıkartmadığını üzüntüyle müşahede eden günlerini yaşayan Celal Bey'in bir şey demesine gerek kalmadan , adam:

- Elektrik!

dedi.

- Ne kadar?

dedi Celal Bey çekimser bir sesle

- Elliikibinyetmişbeş.

- Lira mı ?

- Yok dolar!

diye terslendi memur. Memurdur, terslense de terslememek gerek diye düşünen Celal Bey hiç celallenmeden:

- Kaç aylık ?

diye sordu.

- Mayıs 81'den beri.

- Nasıl olur memur bey, 85'in Şevval ayındayız. 81 Cemaziyelahır bundan dört yıl mukaddem.

- 85 işte canım, yanlış yazılmış...

- Haa... Ve fakat ne kadar çok... Elliikibin olur mu ?

- Elliikibinyetmişbeş...

- Elliikibinyüz yani... Hatta sizde bozuk yoktur elliikibinbeşyüz, değil mi?

gibilerden ufak ufak celallenmeyi düşünen Celal Bey, kimi osmanlıca atasözlerini aklından geçirerek, birden mütevekil bir suskunluğa erdi, duraladı:

- Bırakınız siz, biz yatırırız efendim.

- Şimdi ödeyeceksiniz, yoksa saati sökeceğiz.

- Nasıl olur canım ?

- Emir var...

- Bir dakika.

diyebildi Celal Bey, kapıyı kısmen örttü, elini cebine attı... Yatak odasına gitti, çekmecesini açtı, beyaz mendilin altındaki para tomarını çıkardı... Sportmence geldi ve saydı parayı memurun eline. Aldı makbuzunu, örttü kapıyı. Makbuza bakakaldı bir süre. Katlamayı düşündü, kıyamadı. Kitaplıktan farisi bir kitap çekip, onun arasına koydu değerli makbuzunu. Tuvaletin boş yere yanan lambasını söndürerek koltuğuna döndü. Gasteyi açtı. Devlet Planlama Teşkilatının gizli raporunda yer alan verilere göre tezelden nakit paraya gereksinimi olan kuruluşlar listesinde Türkiye Elektrik Kurumu liste başı olarak bulunuyordu...

Yurt kalkınmasına gerektiğinden fazla katkıda bulunmuşluğun hüznüyle bir birinci sigarası yaktı. Şaban 78'te filitreli sigaralar tamamen piyasadan kalktığında birinci'ye başla-

mış sonra amerikanlar bile bakkala düştüğünde de sigarasını değiştirmemişti Celal Bey. O da sigara bu da sigara, eskiden filitre mi vardı öhhö öhhö... Celal Bey öksürüğünü yarılamıştı ki kapı yeniden çalındı. Hayırdır inşallah, diye gitti açtı kapıyı. Kendisine büyük gelen bir deri cekete bürünmüş, doğduğuna binpişman suratlı, şapkasız ve fakat bir şey memuru olduğu her halinden belli olan adam:

- Su!

dedi.

- Ne kadar ?
- Onsekizbinsekseniki lira.
- İmkan yok.
- Anlamadım.
- Bırakınız. Yatırırız.
- Hemen vericeksiniz.
- Yoksa saati mi sökücekseniz?
- Evet.
- Emir mi var ?
- Evet.

diye şaşkınca başsalladı memur. Celal Bey celallenmişti işte. Bir iki yıldır doğru dürüst su aktığı yoktu, utanmadan para istemeye gelebi-

liyorlardı. Zaten ödeme gücü yoktu. Celal Bey sinirle gitti gasteyi aldı, Devlet Planlama Teşkilatının gizli raporunda yer alan verilere göre tezelden nakit paraya gereksinimi olan kuruluşlar listesinden Devlet Su İşleri'ni buldu.

- Sabancı'ya gidin... Vehbi Koç'a gidin. Zavallı Celal mi bakıcak bu memlekete ? Celal'e kim bakıcak ?

diye bağırdı memura.

- Ne diyorsun amca ?

dedi memur.

- Ödemiyorum.

- Saati sökeriz.

- Sökün.

Çat diye kapattı kapıyı Celal Bey. Memur saati söktü, gitti. Ayni gün akşamüstü gelen havagazı tahsildarının gözünü şişiren Celal Bey, ezan vakti karakola davet edildi.

Kadife bir gece. Ameliyatı gelen ingiliz askeri Ortaköy Ziya'nın önünde durayazar sanki ingiliz değilmiş gibi. Ortaköy'ün ortası Ziya. Ziya'nın ortası palmiye. Palmiye'nin ortasını ne sen sor ne ben söyleyeyim. Hava öyle bir hava ki içme katsayısı ürkünç yüksek. Herkesin içesi gelmiş, sanki yıllarca içilmemiş, çöller, vahalar ve binbirgece umutsuz aşklardan yürüyerek, sürünerek gelinmiş de buraya, bara zar zor ulaşılmış sanki. İngiliz askeri bir yerlerden geç kalmış, ondan önce kurulmuş incir çekirdeğine eziyet muhabbetler, bar onun gelişinden çok daha önce bir siyam kedisi gibi gerinmeye başlamış bile.

Hoşgeldiniz, sayın barmen kardeşim! İki kaşınızın arasına dört gol atmışız gibi bakmayın öyle, ne dedik, hoşgeldiniz, dedik... Siz barmensiz biz de içmekle yükümlü bir garip ingiliz askeriyiz. Merhaba, demeyene biz hoşgel-

diniz, diyoruz. Bunda alınacak bir şey yok, barışçı bir tavır, en Peres de Cuellar halimdeyim, buyrun istifade edin... Rakı efendim! Rakı rica ediyorum, efendim !

İllet olurum barmen milletine. Sizin bardağa kavuşma acelenizi bir türlü anlamak istemezler. Oysa kendini çok rahatsız hisseder bardaksız bir bar sakini. Hiç bir barmeni sevmedim. Niye seveyim ? Ben rakı seviyorum, barmen aracı. Ben de, izninizle teslimiyetçi bir rakıcı değilim... Evet, tamam, anlaşıldı, çekil bardan ben rakımı kendim alırım. Ayıp olan bir şey yok, senin karşında ingiliz donanmasının onurlu bir bahriyelisi var.

Bu ingiliz de nerden çıktı, bilemiyorum. Evde musluklar damlıyor, ingiliz anahtarımız yok, ordan bilinçaltı bir röveşata mı yoksa ? En İngiliz Kemal gecelerimden birini yaşamaktayım. Zaten güneş rakı burcuna girdikten sonra bu denli ayrıntıya kafa patlatmaya değmez.

Ortada bir terbiyesizlik yok. Yüksek mühendis doktor barmenlik taslama bana. Sen bahşetmiyorsun ki rakıyı, görevin bana rakı vermek. Vermek ne söz, sunmak... Sunamıyor-

sun. Kemal Sunal gibi başka planet bakıyorsun. Ben de yerinde bir ayak koyuş ve adam adama markaj yöntemiyle kendi rakımı kendim yapıyorum. Bu akşam uçuyoruz, donanma olarak, rakibimiz Türk Hava Yolları !

Hoşgeldiniz teyzeceğim. Biz, merhaba demeyene, hoşgeldiniz diyoruz. Çok şıksınız, zarifsiniz. Koku olarak magie-noire size yakışmıyor ama pahalı kokudur, helal olsun, bizce bir sakıncası yok, ancak oturduğunuz yer, benim yerim. Bir yere gitmedim, buradayım efendim. Bar ile bir ingiliz centilmen arasında olması gereken nizami mesafeyi koruyorum. Tam penaltı noktasındayım. Az önce gol oldum. Barmen ingiliz değil. Filelerden kendi rakımı kendim aldım geldim... Çok sıkıcısınız teyzeceğim. Ya da şöyle özetleyelim: Amiral Bristol'ü tanırmısınız ? Bilmez misiniz ? Ben de bilmem... O beni tanıdığını söylüyormuş kerata... Orda burda söylüyormuş, hep kulağıma geliyor. Deniz Nakliyat'ta tanıdığımız olduğunu öğrendi ya, torpil yaptıracak, koskoca amiral utanmıyor yani... Evet...

Ben mi kardeşim ? Hayır, benzetiyorsu-

nuz, ben değilim. Üç İstanbul Bey, ikinci sette üç izmirli hanımla oturuyor. Rica ederim. Üç İzmir mi ? Bilmiyorum, belki çekilecektir... Bakın siz sözü sündürdünüz, isterseniz tanışmamamızı sürdürsek, hatta kutlasak, onurunuza, sağlığınıza, sosyal ve yardımınıza ! Hoşgeldiniz! Ardniyet yok canım kardeşim, hepimiz zurnayız, ardniyet saatler çok ardımızda kalmış zaten. Biz merhaba demeyene hoşgeldin, diyoruz. Olayımız bu.

Hemen şu rakımı bitirip buradan arazi olsam iyi olacak. Ortalık mayın dolu Tezelden gemiye dönmeli. Kaptan da bozulur. Dikliyorum rakıyı. Hesabı ödüyorum Çıkışa yöneliyorum. Kapıda bekleyen kahya sevinç içinde, sıradaki taksi şoförü sevinç içinde. En gitmeyici tiplerden biri yola koyulmuş, gidiyor işte! Şoför için bir esrik adam beklentisi sona eriyor, hele müşterinin kafası iyiyse, beş bin verip üstü kalsın, durumları olabiliyor, o beşbini cepten çıkaracağım diye verdiği çaba sırasında arabanın içine döktüğü paralar da caba, şoför çocukça mutlu. Taksileniyorum. Köprünün ayakları benden uzaklaşıyor. Demek demir al-

dık gidiyoruz, güzel. İnsanın yaşadığının bilincinde olması güzel.

Taksideyim. Ortaköy'den Beşiktaş'a doğru gidiyoruz, gece saat sıfır iki ve ben tüm bunların farkındayım... Helal olsun bana bu Dolmabahçe bulvarı ve daha bir sürü bulvar...

- Eve mi ?

diyor şoför.

- Gemiye, demek istiyorsun yani... Bu saatte limana gidilmez. Doğru Amiral Bristol'lere gidelim. Karısı da sevinir. Dolma yapmıştır. Yapmamışsa adiyim... Yalnız iki önemli sorun var. Birincisi görece bir sorun, sora sora Bristol bulunur. Nerede oturur bu Amiral Bristol ? Değişik taksi duraklarından birbirini tutmayan renkli türkçe yanıtlar alınır, yanıtların bir ortası alınır, gerisi pusula işi... Yani diyelim ki bu konuyu özümledik, ikinci sorun daha ürkütücü: kim bu Amiral Bristol ?

- Lalezar'a mı ağbi ?

-Nerden anladın ?

- Zırvalamanızdan şey yaptım ağbi...

Seviyorum anlayışlı şoförleri.

- Amiral Bristol evde mi evde mi? Heavy-

metal yerde mi yerde mi ?
diye sportmen bir ingiliz bahriyelisi olarak atım kendimi Lalezar'ın pistine. Şoför de peşimde, parasını istiyor. Vereceğiz, kaçmıyoruz gel sen de iki dingilde, kan dolaşımın çağdaş bir ahenge ulaşsın. Paranı kaçıran yok, paran bende, cebimde, bizimle dansa katılıyor. Senin karşında koskoca ingiliz donanmasının mutemet bahriye eri var. Yaa! Gayet tabii.. Omuzlar biraz daha esnek canım şoför kardeşim... Evet... Hiç bir dans hiç bir sınıfın tekelinde değildir, dingilde kafana göre, o kadar... Zaten bunların hiç biri dans değildir. Sen Amiral Bristol'ü görecektin vals yaparken... Neyse, al şu paranı, işine takıl. Beni bar paklar.

Rakı, canım kardeşim! Niye hazırlamıyorsunuz ?

Dakikalar önce kapıdan içeri adım atmakla yetinmemiş, kahraman şoför arkadaşımla kendimi piste atmışım. Tolga Han değilim ya, iki dingildeyip geleceğim. İnsancıl dingildeme istemlerime ket vurmuyorum, o kadar. Birazdan bara, rakı, diye çökeceğim belli. Bu biliniyor. Hemen dağlar gibi buzlar içinde rakımı

hazırlasana, ben bara yanaşırken, buyrun, diye sunsana!.. Pistteki petek-konut memeli karıyı seyretmekten rakılara tonik, cinlere su katmaya başladın. Barmenlik zor iştir, at bakıcılığına benzemez... Tamam, suyu yeter. Sen hemen bir ikinci hazırla. Hazırlaman uzun sürüyor... Afedersiniz beyefendi, bar daha aşağıda bir düzeyde, sizin bar saygınlığı göstererek abandığınız mıntıka omuzum oluyor... Affedersem, bir daha yaparsınız. Hayır, tanışmıyoruz. Benzetiyorsunuz. Bu saatten sonraki tanışmaların geçerliliğine inanmıyorum. Sizi ömür boyu anımsamayacağımdan eminim. Hayır, tanışmayalım kardeşim... Susar mısınız ? Susmaz mısınız? Peki. Amiral Bristol'ü bilir misiniz ? Bilmezsiniz elbette, nereden bileceksiniz, kendisi 28 Ocak 1919'da, hiç unutmam, filosuyla Istanbul'a geldi. Altı ay kadar birlikte takıldık. Baktım iyi içiyor, söyledim padişaha, bu amiral adam gibi içki içiyor, bir yanlışı yok, dedim. Padişahın da hoşuna gitmiş durum, zaten padişah beni mi kırıcak, onu Osmanlı Devleti nezdinde yüksek komser ilan ettim, dedi. Rahat ettik tabii.. Bizim Amiral yüksek komser, dev-

riyelerle aramız şurup gibi. O meyhaneyi kapattık, bu barı kapatıyoruz, yok! Amiralle bizi gören çakıyor selamı geçiyor... İşte biz bu Amiral Bristol'le böyle her gece iç allah iç, iç allah iç... diyordum ki karşımdaki düştü, derin bir nefes aldım. İçkimi dikledim. Hesabımı ödedim. Barmenle üç beş kez, komilerle yedişer kez öpüştükten sonra çıktım Lalezar'dan. Taksilendim. Limanda indim. Geminin merdivenlerini çıktım. Geminin giriş kapısı kapalı . Bu kadar da sorumsuzluk olmaz nerdeyse birliğime katılamayacağım. Benim bir anahtarım olacak. Ceplerimi araştırdım, aman anahtarı denize düşürmeyelim. Bu kapının kilidi neden deniz düzeyinin altında acaba ? Neye göre yapıyorlar? Hangi liman talimatnamesine uyuyor. Neyse kapıyı açtım, fakat kamarama gidecek kadar mecalim yok, koridorda, gömlek, çorap, pantalon fayrap edildi, kıçüstünde bir kanapeye zor attım kendimi...

Yıldız ve karayelden iki ila dört gücünde bir fırtınayla kendime geldim. Meğer demir almışız. Kıçüstü bir iniyor bir çıkıyor. Nereye gidiyoruz böyle ? Kaptan nerde ? Sallanarak ka-

marama gittim. Dolabı açtım, bir soda içtim. Kendime gelir gibi oldum. Bir soda daha... Gün doğuyor, evimdeyim, don fanilayım, başım çatlıyor, miğdemde acayip gaz. Kapıcı kapının altından cumartesiyi bildiren gazeteleri dürtükledi. Karnımdaki gaz genleştikçe genleşti, ağrılar şiddetli sancıya dönüştü, doğurdum doğuracağım, erkek olursa adını Amiral Bristol koyacağım.

Cumartesi günü zart diye doktor bulunmaz ki, üstelik milli bir içici olarak doktor kavramıyla ilişkimi keseli yıllar olmuş. Birinin teyzesinin teyzesinin teyzesi kekik kaynatılıp içilmesini öneriyor. Kadın teyzesinin teyzesinin teyzesi yaşlara ulaştığına göre, bir bildiği vardır herhalde diye, deneme-yanılma metoduna geçiliyor. Kekik etkili olmuyor. Nane-limon içsin. Hay hay, nane-limon, duble! Sancının kesilmesi bir yana giderek şiddetleniyor. Telefonla bir doktor dost bulunuyor. Hemen bir bepanten iğne vurulmanın yararını anlatıyor. Bir taksi, doğru bir nöbetçi eczaneye!

- Hangisi nöbetçi bilmiyorum, kardeşim. Bir eczanenin önünde duracaksın, ineceksin,

bakıcaksın, adresi öğreneceksin, o adresi bilmek zorunluluğun var, çünkü İstanbul'da taksi şoförlüğü yapıyorsun senin Elazığ'dan geçen hafta gelip bu hafta taksi şoförlüğüne başlamış olman beni ilgilendirmiyor. Bas gaza, çabuk ölüyorum.

Dikiz aynasından renkli türkçe baktı şoför. Bakışıldı. Bakan bakana helal olsun tavrı. Fakat sancıdan ölüyorum onunla bakış yarıştıracak halde değilim, yoksa benim bakışım onun bakışını un ufak eder... Sapma oraya yahu, ne işimiz var o tarafta, oralarda hiç eczane yoktur. Burdan sola. Burdan sağa. Doğru ilerle, sapma, ilerle. Bak sağda eczane var, önünde dur, nöbeçi eczanelerin isim ve adreslerini bana oku. Tamam, dur burda. Ne eczanesi yazıyor ? Adres ne ? Ne sokak? Tamam, bildim gel, gazla, doğru Cihangir... Off... Ay.. İkinci sokaktan sağa. İşte burası. Ve fakat kapalı. Allahallah. Bir eczanenin ışıklı ilanında nöbetçi olarak adı yazılı eczane nasıl kapalı olabiliyor? Nöbet anlayışları mı değişik ? Şoföre kalsa, sık sık oluyor. Kalfa sıkılarak kapatıp gitme özgürlüğünü mü kullanıyor? Yazan mı yanlış yazıyor. Şoföre

kalsa, burayı nöbetçi yazan eczanenin kalfası bu eczanenin kalfasına gıcıktır, kıllığına yazmıştır... Tamam, peki; caddeye çık, doğru Teşvikiye... Kasislere girme, sancım var, ölüyorum. Dur, bak işte açık eczane. Dur! İyi akşamlar efendim, bir bepanten iğne yaptırmak istiyorum. Ölüyorum da. Arkaya mı geçeyim ? Sağolun! Oh ne güzel acıdı! Elinize sağlık! İğne yapmaya bugün mü başladınız? Borcum nedir? Öyle mi ? Burcunuz nedir ? Buyrun! Çabuk beni evime götür taksi...

İğneden sonra gelen geçici bir ferahlama, bir tür bayılma, uyku denemeleri. Derken karnımdaki küçük denizci çocuğun sonsuz tekmeleri yeniden başlıyor. Zar zor doğuyor gün. İyi günler doktor hanım, pazar pazar rahatsız ettik sizi. Hasta ben oluyorum. Evi kolay buldunuz mu ? kimi geceler ben bile bulamıyorum. Daha önce böyle bir şey, yani çocuk doğuracakmışım gibi, hiç olmadı... İçki ? İçerim efendim! Miktar bilemiyorum Ziya'nın barmeni Necati Bey'e sorabiliriz... Evet, derhal aldıralım o ilaçları. Teşekkür ederiz doktor hanım evimizin darmadağınıklığına dek teşrif ettiniz.

Borcumuz nedir ? Neden gerdan kırıyorsunuz? Yeni gelin doktor musunuz ? Eve hiç doktor çağırmadık ki, nereden bilebiliriz? Bu bakımdan az gelişmiş bir hastayım. Pazartesi sabahı hastaneye mi geliyorum ? Ben hiç hastane sevmem. Ziyaretçi olarak gitmekten nefret ederim, hastane kokusundan nefret ederim, deliririm. Alman hastanesi hastane kokmaz mı? Alman mı kokar ? Kokusuz hastane olmaz. Muayenehanenize gelsem olmaz mı ? Röntgen çekilecek. Gayet tabii. Anlıyorum doktor hanım. Tünaydın!

Aldırılan ilaçlar bir nebze ağrıları dindirdilerse de pazartesi sabahı davul gibi bir karınla uyandık. Hastaneye gidilecek, hiç bir pantalona giremiyoruz. Gebelik pantalonum yok ki. En bol pantalon önü iliklenmeden giyildi, üstüne bir ceket, ceketin ceplerinin içinden pantalonun beli tutuluyor, birdenbire halkımızla donla karşı karşıya kalınmaması için. Önce ben sonra karnım taksiye bindik, doğru Alman hastanesi! Ne bakıyorsun hamşo şoför, alman bir façamız yok mu, yani hasta bir façamız yok mu? Haydi, aç taksimereyi, dağlar inlesin...Günaydın dok-

tor hanım, ben hamile hastanız. Önce kan ve idrar tahlili, sonra röntgen. Sonuç derhal hastaneye yatmam gerek... Saçmalamayın canım? Derhal, nasıl yatarım, işim gücüm var benim... Yok ya ? Yani hiç hastaneye yatmadım da... Bir koltuğa yığılıyorum, doktorcuğum beni yatıracak bir boş yatak bulmak için koşturuyor. Dört kişilik bir odada tek bir yatak varmış. Dünyada yatmam. Ben başkalarıyla yatamam. Hasta arkadaşlıklar kurmayı düşünmüyorum. Zaten benim bir şeyim yok, hafif hamileyim, hepsi bu. İlginize teşekkürler doktor hanım, ben bir kasa soda alıp eve gidip derdime yanayım. Efendim ? Benim için mi ? Başka bir hastenede mi? Amiral Bristol hastanesi mi? Öyle bir hastane mi var? Ha! Çok ilginç! Demek siz oranın da doktorusunuz öğleden sonraları. Hımm. Odam orada ayrıldı yani... Hemen gidip yatı-yorum. Emredersiniz doktor hanım. Amiral Bristol ha? Vay canına! Amiral'i an pijamanı hazırla!

Güzelbahçe sokakta bildiğimiz amerikan hastanesi, meğer ismi Amiral Bristol. Buyurduk. Odamız ayrılmış. Birinci kat, 114 numara. Kı-

çımda zor duran pantalonu, ceketi fırlattım. Attım kendimi beyaz çarşaflara. Doktorum geldi. Serum mu? Bağlayın ne yapalım . Haydi cici serumum takıldı, sol kol iptal, sakın kımıldamayacak. Kaka? Çiş? Pipet verilecek, küvet verilecek. Güzel. Bu ne böyle doktor hanım? Bu boru? Benim burnumdan miğdeme indirilecek, vakum sistemiyle miğdede ne varsa çekecek! Al babayı! Yani, çok özür dilerim doktor hanımcığım, fakat ben burnuma öyle şeyler sokturamam, siz galiba beni Cyrano de Bergerac'la karıştırıyorsunuz. Yapmayın doktor hanım, bakın girmiyor, ben annesinin sevgili bir çocuğuyum, sinüzit geçirdim, olmaz, aah! Derken tüpün ucu miğdede, artık tamamen cendereye alınmış bulunuyoruz. Tıp dört sıfır galip, kalecimiz kırmızı kartla oyun dışı, orta hakem Amiral Bristol. Devrisi gün her nedense başoperatörle tanışıyoruz. Karnımın değişik yerlerine tıp tıp vurarak suskun suskun yüzüme bakıyor, gidiyor. Daha sonra asistanı gelip karnımı inceliyor. Bunu saatler süren röntgen seansları izliyor, akşamüstü doktor hanım ve başoperatör ameliyat kararında birleşiyorlar.

Ameliyat mı? Dünyada olmam. Ameliyatta giymem gereken pijamalar getiriliyor. Sivrisinek kılıklı bir herif elinde bir permatik göbeğimin altındaki kılları kesiyor. Ne yani ? Ben şimdi resmen ameliyat mı oluyorum? Niye? Bilemiyoruz? Açıp bakacağız! Söz konusu olan buzdolabı değil ki, karnımız. Derken tekerlekli arabaya yatıyorum, artık yalnız gerileyen tavanı görüyorum. İşte asansördeyiz. Tepemde ölü yıkayıcı kılıklı bir herif, asansörden çıkıyoruz, çamaşırhanemsi bir yere giriyoruz, işte ameliyathane, o filimlerdeki lambalar, Ağzı bağlı hemşireler, başoperatör, asistanı, narkoz aleyisselam, kollarımı bağlıyorlar. Narkoz başlıyor. Ayıldığımda arabam asansörden çıkıyor, doktor hanım başucumda. Eski bir dostun elini tutar gibi tutuyorum elini, sıkıyorum. O da sıkıyor elimi.

- Geçti !

diyor.

- Doktor hanım, Amiral Bristol kim?

Doktorcuğum gülümsüyor, odama getiriyorlar. Başımda pervane bir hastabakıcı kız, tansiyonu ölçüyor, ateş ölçüyor. Özel hasta-

bakıcımmış meğer, sabaha dek bekleyecekmiş başında. İyi. Beklesin. Gecede 7000 lira alırmış. Öyle mi? Peki, alsın! Evde para basmıyor muyuz? Basıyoruz. Arasıra dalıyorum . Birdenbire uyanıyorum. Narkozun etkisi tam geçmiş değil. Dikiş yerleri acımaya başlıyor. Kim ulan bu Bristol'lü amiral?

Tak serum çıkar serum geçiyor günler, amiral hakkında sağlıklı bilgi toplayamıyorum. Pipet ve küvetlerimi döken kadına bakılırsa:

- Bu hastaneyi kurmuş işte. Çok dirayetli adammış.

- Ne zaman kurmuş ?

- Çok eskiden.

- Amerikalı mıymış ?

- Tabii.

- Niye burda kurmuş hastaneyi ?

-Türkleri çok severmiş.

Odaya paspa yapan orta anadolulu adama kalsa amiral bristol türk ancak neden isminin Bristol olduğunun açıklaması derin sessizlik ve aynı köşeyi anlamsızca uzun uzun paspas.

Hastabakıcılar okullu olmanın endişesiyle daha bilimsel açıklamalar getirmek çabasın-

dalar:

- Florans Naytingeyl gibi...
- Doktor muymuş amiral ?
- Evet.
- Neden adı Doktor Bristol değil ?
- Filosu varmış.
- Hipokrat yemini edip savaşa mı gitmiş ?

Nerde savaşmış ? Nişantaş'ında böyle bir savaş mı olmuş? Neden okullarda okutulmuyor Doktor Bristol'ün Nişantaşı meydan muharebesi ?

Çok sıkıldım hastahaneden, taburcu olmak istiyorum, hekimler bu isteğime katılmıyorlar. Ultrasonografi yapılması gerekiyormuş. Yapın, ne bekliyorsunuz ? Hastanede bulunan ultrasonografi makinesini kullanmasını ve okumasını bilen Bişey hanım izindeymiş. Kim dedi bana Temmuz'da ameliyat ol diye ? Bişey hanımın yerine bakan Şey hanımsa ultrasonografi makinesinin dilinden anlamıyormuş. Madem anlamıyor nasıl yerine bakıyor ? Yani Bişey hanımın oturduğu koltuğa gözlerini dikip tüm gün gözlerini oradan ayırmıyarak mı yerine bakıyor ? Şey hanım Bişey hanımın neresine

bakıyor ? Tüm bunları düşünüyor ve fakat soramıyoruz. Hastanede ukala hasta sevmiyorlar. Bunu daha önce belirttiler.

Yirmiikinci günün sabahı dışardan gelecek bir ultrasonograf bayanın bu işi yapabileceği müjdelendi. Tekerlekli sandalyem geldi. En sevdiğim oyuncağım serum şişemi kucağıma aldım, en lunapark duygularla bindim tekerlekli sandalyeye. Ardımda hemşirelerin en aptalı olduğu biraz sonra beni aşşağıda unutarak yukarı dönünce resmiyet kazanacak olan, ismini bilmediğim mavi beyaz pötikare giysili, beyaz yaşmaklı hamşo kız. İtti tekerlekli sandalyeyi. Ben sanki sıfır-beş yaş grubu hiç çocukmuşum gibi, ağzımla:

- Iıın.. ıııın.. ınnınııın...

türünden arabacılık oynama sesleri çıkararak gazladık koridorda. Asansörle aşşağı indik. Düşünüp de söylemediklerimin hepsini gözümden çakan cinfikir doktor hanımcığım güleryüzle karşıladı beni. Ultrasonografi makinesini inceleyen yeni gelen hanım maleseflerini bildirdi. Onun bildiği makine ile hastanenin makinesi farklıymış, bu makinede kesin bir sonuç vere-

mezmiş, ben en iyisi öğleden sonra 14.00'de o hanımın özel laboratuarına gidip, yirmi bin lira bayılsaymışım. Bayılırız n'olucak, her gece para basmayı sürdürüyoruz nasılsa.

Alt kata inmişken, bir önden, bir yandan sol akciğer filmi çekilmesini istedi doktorum. Akciğer sabıkalı ya, önden yandan fotoğrafını çekip dosyaya koyacaklar. İlerde bir gün benim akciğer'e iyi hal kağıdı gerektiğinde, o dosyamı çıkarıp:

- Al babayı!

diyecekler. Buyurunuz çekiniz, maksat röntgen olsun. Röntgen de bu ışınları bu günler için icad etti. En ront günler sizin olsun Metin Bey! Röntgencinin adını her seferinde unutuyorum ve fakat sol üst cebinin üstünde yazılı, oradan okuyorum ve cümle içinde kullanıyorum. İsimlerini unutmamamdan çok mutlu oluyorlar isimleri sol üst cepleri üstünde yazılı olan hastanenin küçük insanları. Röntgen odasından çıktık ne hamşo hastabakıcı var ortada ne de benim çarpışan otomobil. Orada çay ve sigara içmekle görevli bayana durumu bildirdim. Yukarı telefon edildi. Hamşo sırıtarak geldi:

- Ben de yukarı gittim, aklımda bir şey... Bir şey unuttum... Bir şey unuttum, ama ne ? diye dolanıp duruyorum yukarda... Aşağıdan telefon ettiler de uyandım, sizi unutmuşum....

- Amiral Bristol kim biliyor musunuz ?

- Ne kimi ? Amiral Bristol hastanenin adı... Guraba im ? Haseki kim ?

Asansör. Koridor. Odam. Neyse bu hamşo şoförle kazasız belasız yatağıma ulaşıyorum. Daha yatağa uzanmamla birlikte bir hemşire yepyeni bir serumla geliyor. Nefret etmeye başladım serumdan. Şişenin bir kolu tutsak etmesi sorun değil, serumu takmak için damar araması ve damar sanılarak elimin kolumun orasına burasına cart curt iğne sokulmasından sıkıldım Kollarım omuzdan tırnağa ağrıyor. Sonunda iğne tamamen rastlantısal olarak bir damara giriyor, hemşirede bir gece kuşu sevinci hemen bastırıyor flasteri, sarıyor sarmalıyor orayı, başlıyor bitmez tükenmez serum azabı damlaya damlaya bok biter!

Öğleden sonra o hanımın özel laboratuarına gitmek üzere gene çarpışan otomobilimle aşşağı indik. Taksi gelecek. Binilecek. Taksi

gelmiyor. Oysa hastanenin önü taksi durağı, durakta taksiler var, gelmiyorlar. Hemşire açıklıyor durumu. Hastanemiz genellikle o duraktan Remzi ve Hüseyin'i kullanırmış. Öbür şoförler de buna gıcık olurlarmış. Şimdi ne Remzi var ne Hüseyin, öbürleri de anüslerini kaldırmıyorlar işte! Şikayet etmek gerek bunları edebiyatı sürüyor. Başka bir taksi durağından taksi çağırılmasını öneriyorum. Düşüncem dahiyane bulunuyor. Başka bir duraktan taksi geliyor. Öne, şoförün yanına biniyorum.

- Geçmiş olsun ağbi! Apandisit mi ?

Anlamsızca baktım şoförün suratına. Apandisit olsa n'olucak olmasa n'olucak ? Tarife mi değişiyor ? Kimi hastalara güpegündüz gece tarifesi mi uygulanıyor ? Pijamalıyız, ameliyatlıyız, belli. Nereye ? diye sorsana. Gideceğimiz yeri söyledim. Yavaş ve sarsmadan gitmeğe özen göstermesini tembihledim, caddeye çıktı. İstanbul cıvıl cıvıl. Benim ameliyatım kentteki yaşamı felce uğratmamış. Alış verişler, süsler püsler, randevular, buluşmalar, koklaşmalar, kaçamaklar aynı hızla sürüyor.

O hanımın laboratuarı gerektiğinden fazla

şık. Amiral Bristol'den geliyorum. Bekleniyorum. Kağıdınıza bakalım. Bakın. Onbeş bin lira verin. Verelim. Şu odaya girin. Peki. O hanım bizi ultrasonografi makinesinin altına yatırdı. Vazelinimsi bir şey sürdü karnıma, başladı mikrofonla traş makinesi arası bir aygıtı karnımda dolaştırmaya, önündeki televizyon ekranındaki lekelere bakıp:

- İşte karaciğeriniz, işte dalağınız! İşte Karadeniz!

gibisinden söyleniyor. Kadın falcı gibi. Ben bir şey göremiyorum, o hababam anlatıyor. Sonuç olumlu. Bir sevinç dönüyoruz. Amiral Bristol'lere. Hemşirelerde beni görmekten büyük bir sevinç, ellerinde birer serum şişesi. İkisi birden takılacakmış. Sağ ve sol kollarımı dirseğimden plastik bir kabloyla kopasıya düğüm edip başlıyorlar damar araştırmalarına. Petrol arar gibi aranmaz ki bu imanını sevdiğimin damarı, zart zurt oraya buraya sokuyorlar iğneleri. Çıldırmak üzereyim. Hemşirelerden biri:

-Sizin de damarınız yok ki!

deyince de çıldırıyorum. Düşman saflarına gönderilen birer el bombası gibi patlıyor iki se-

rum şişesi koridorda.

- Defolun. Taktırtmıyorum. Doktorumu arayın. Hastanız delirdi deyin.

İki hemşire korkulu gözlerle uzaklaşıyorlar. Uzaklaşsınlar. Ben buraya koldan aküponktür tedavisine gelmedim. Benim damarım yok. Kanım taksiyle dolaşıyor. Kamu taşımacılığından nefret ederim. Turp gibiyim. Bıraksalar bütün bu hemşireleri sabaha dek düzerim. Bırakmazlar tabii. Amiral Bristol müyüm ben ? Amiral Bristol kim ? Hemşireleri düzeltmiş mi ? Niye düzeltmesin ? Amiraller de sever.

Hoşgeldiniz doktor hanım, biz merhaba demeyene hoşgeldiniz, diyoruz. Çok sıkıldım hastaneden. Ben evimi, evim beni çok fena özledik. Ya taburcu oluyorum ya da taburcu oluyorum. Bu gece çarşafları birbirine düğümleyip pencereden kaçıyorum. Serumsuz ve sorumsuz bir yaşam düşünüyorum...

Doktor hanımcığımın en büyük özelliği, ben sinirliyken susuyor, sevecen gözlerini dikiyor gözlerimin içine, gözlerinin içinin dibi gülüyor. Benim bağırıp çağırmam bitince, yu-

muşak bir sesle:

- Peki ne yapalım ?

diyor. Hıyar gibi kalıyorum. Evet, ne yapalım peki ? Antibiyotik tedavisini tamamlamamanın hiç bir yararı yok. Haklısınız. Emredersiniz. Kolumda kalınca bir damar bulunup, oraya, sürekli orada kalacak bir kelebek iğne takılması ve onun antibiyotiklerim bitene dek çıkarılmaması konusunda anlaştık, bir tür damar prizi, serumun fişi ona takılacak, her gün damar arama sapıklığına paydos. Bir tür prizin adı katater fakat hastanemizde yok. Alman hastanesine telefon edilerek hemşire Rozmari'den bir adet rica edildi. Alman-Amerikan dayanışması sonucu katater geldi. Gelmesi yetmiyor, hastanemiz hemşirelerinin "o şey" dediği zamazingonun damara takılması gerekiyor... Birden odama daha önce hiç görmediğim, tanımadığım üç hemşire girdi. Takılması gereken "O şey"i incelediler. Kollarımı incelediler. Sonunda kendinden en emin olan uzak-doğu güzeli Ülkü hemşire, zırt diye bir damara giriverdi. Ne girdiğini duydum ne en ufak bir acı. Baktım flasterliyor.

- Tamam mı ?

dedim.

-Tamam!

dedi. İnanamıyorum. Demek böyle yumuşak iniş de var damara. Kalkıp öpücem uzak-doğu güzelini. Katater denilen "O şey" damara yerleşti, altı saatte bir kan pıhtılaşmasın diye kataterin içinde hafif yakan bir iğne yapılıyor. Yapsınlar. Katateri seven dikenine katlanır. Her küçük huzurun akla gelmedik bir pürüzü oluyor. En yakın arkadaşım uyku hapı roipnol!

Bir kaç gündür üst katta süren duvar delme işlemi, yani balyoz ve sinir gıcıklayan matkap sesleri, bir sabah şiddetlenmeye, iş inşaata dönüşmeye başlayınca, hastaneye hilton süitli oda tarifesi ödeyen ben, sapıtma hakımı kullandım. Bastım hemşire çağırmaya yarayan düğmeye. Hemşirelerin bankosunun karşısında "4' yanıyor, 114 numaranın talebi var demek bu. Aslında bu talepleri genelde mandallamayan hemşireler "4" yanınca koşturuyorlar. Kıllığımı biliyorlar. Yoksa kimseye koşturdukları yok. Hastanede izin dönemi, röntgenci izinde, hemşirelerin yarısı izinde, ultrasonograf Bişey

hanım Erdek'te bronzlaşmakta, koskoca kat bir ya da iki hemşireye kalmakta, nereye yetişeceklerini şaşırıyorlar, öbürleri izindeyken hastaneyi beklemenin bezginliğiyle ilgilenmemeye başlıyorlar. Ve fakat 114'ün sağı solu belli değil. Her an hastaneyi birbirine katabiliyor. Elinde serum koridorda kat temizlikçisini kovalıyor, manyağın biri, ne zaman ne yapacağı belli değil. Koşarak bir hemşire geldi:

- Buyrun!

Tepemdeki balyoz sesini işaret ederek:

- Nedir ? Duvara serum takılacak, damar mı aranıyor ?

diye kükredim. Hemşire ürkekçe:

- Çok haklısınız. Bizim elimizden bir şey gelmez. Biz de rahatsız oluyoruz. İdareyle bir görüşseniz!

Durum idareye iletiliyor. İdare:

- İnşaat devam edecek efendim!

yanıtını veriyor. Hastanenin tüm koridorlarını süsleyen, işaret parmağını ağzına götürmüş "sus" yapan güleryüzlü hemşire fotoğrafları, zangır zangır sallanıyor, sanırsınız yıkılıyor hastane. Oysa hastanede çıt çıkmaması gerek.

Dinlenmedeyiz burda, şantiyede iş kazası geçirmiş ilk yardım yapılan inşaat işçisi değiliz ki. Devlet hastanesinde olmaz böyle şey, biz hastanelerin hiltonunda kalıyoruz, beynimizde inşaat, delirmek çizgisindeyim. Doktorlara söylüyorum. Hepsi bana hak veriyorlar, fakat idare diye bir şey var, onlara kimsenin sözü geçmiyor. İdare, hastaneden ayrılırken hesabı alan, faturayı veren bölüm. Tüm hastanenin boşalmasını bekleyip, yeni hasta almayarak hastaneyi bir süre boş tutmak ve inşaat yapmak işlerine gelmiyor. Kepenk indirmek istemiyorlar. Milyarlarca lira girememiş olacak o sırada idarenin cici kasasına. İnşaat gün boyu benim sinirime paralel sürüyor, ateşim yükseliyor. Neyse akşam oluyor, ustalar paydos ediyorlar, huzura eriyor hastane, inşaat ateşi yavaş yavaş düşüyor.

Hastanenin amerikalı müdürü Mr. Winkler, yanında iki hemşireyle geldi. Bu gece nöbetçiymiş. Nöbetçi olduğu geceler tüm hastalara uğrayıp hatırlarını sorarmış. Şakır şakır türkçe konuşuyor. Bir derdiniz var mı ? Yok mu? Ne kadar ince bir düşünce, ne batılı bir yaklaşım!

- İnşaattan şikayetçiyim Winkler Bey!

- Çok haklısınız. Çok haklısınız. Biz istiyor bunun üstüne bir kat daha çıkmak. Onun için gerekiyor bir sütun.

- Anlıyorum da hastanenin boşalmasını, tüm hastaların taburcu olmasını beklemeniz gerekiyor. Amerika'da böyle bir rezalet yapabilir misiniz ?

Sıkıştı elin amerikalısı. Amerika'da babayı yaparsın dolu hastanede inşaatı, hükümet düşer vallahi. Giderek sıkışan Winkler Bey konuyu değiştirmeye uğraşıyor, espriler yapıyor, nobel barış ödüllük gülücükler saçıyor. Kaç yıldır Türkiye'de bulunduğunu sordum. 23 yıldır ülkemizdeymiş. Muş'ta bulunmuş. Eskişehir'de bulunmuş, sonra Amiral Bristol hastanesine müdür olmuş. Doktor falan değil.

- Tamam anladım. Siz CIA ajanısınız!

Adam gülemedi. Sarardı. Galiba turnayı kontak lensinden vurdum. Gülmeye çalıştı. Eliyle, hadi canım sen de'nin amerikancasını yaptı. El havada anlamsızca kalakaldı. Öyle ya, tam yirmiüç yıl ülkemize takılınmış... Muş'ta ne işin var ? Yolu yokuş mu diye bakmaya gitme-

din ya! Üstelik bu kadar iyi türkçe bilmenin amerikanca alemi ne ? Biz endonezce biliyor muyuz ?

- İyi giciler!

diyerek hızla çıktı odadan Winkler Bey. Her şey birden berraklaştı serumlu kafamda:

Amiral Bristol CIA ajanı!

Yapı Statiği kitabının ve ahşap ve ahşap olmayan kirişlerin ve tüm mesnetlerin üstüne uzattı yorgun ayaklarını ve bıraktığı yerden çok daha gerilerden açtı Dostoyevski'yi. Statiğin gereksizliğini düşünmeye gerek yoktu. Mimarcılık için elbette gerekliydi ancak mimarcılık oynamanın gereği yoktu. Laz müteahhitler gerçeküstü akımı mimarcılığa egemendi ve bu egemenlik kayıtsız koşulsuzdu.

Nasıl da özenilerek sonbahar sümük alınmıştı bu T cetvel, herkesinkinden daha pahalı, nasıl alt dudak ısırılarak seçilmişti bu çizim masası, Karaköy'den eve ne heyecanla geldi bu akrobat lamba... Cici rapidolar, ek-kaka grafozlar heyhat!

(ORHAN BEY VAR YA, STATİKÇİ... KORKUNÇ İÇKİCİ BİR HERİFMİŞ...NE KADAR ŞAŞIRDINIZ DEĞİL Mİ ? ŞARAPÇI DEĞİL MİYDİ LE CORBUSİER ? ORHAN BEY'İN

AKROBAT LAMBASI HEYECANSIZ MI GELDİ YANİ EVE ?)

Arkaşa gibi bir dostu olmamıştı hiç, bunu düşündü. Mutluluğun kapının ardın-da bile olmaması daha mı iyi yoksa ?

Balkonumuza iç çamaşırlarını düşürmeyi her gün sağlayarak, her gün utana, epik sıkıla, istemeye gelen kızın da bir bildiği var elbette. Kimbilir ne ebemkuşağı düşlerin malzemesi gözün göze eylediği şıpın işi eziyet...

(KİMSE KİMİN NE BİLDİĞİNİ BİLMİYOR. ZATEN BU KONUDA HERKESLER FAÇA VERİLMEMESİNE BİR BAŞKA ÖZEN GÖSTERİYORLAR. BAŞKA KONULARDA OLDUĞU GİBİ. BIYIK ALTI GÜLÜCÜK, ENTELKELEK İÇGEÇİRME..)

Çok renkli bir boyunbağı taktı Hüsam. Düğümünü beğenmedi, çözdü, yeniden ve daha küçük bağladı. Beresini taktı, anahtarlarını ve aynada kendine bakmayı unutmadı. Caddeye çıktığında nefes nefeseydi.

(HÜSAM'IN KALP ÇARPINTISI
YAZARIN SUÇU! KOŞTURMAYABİLİRDİR ÇOCUĞU!)

Yürüdü. Kitapçı vitrininin önünde durdu. Param olsaydı, hüzün girmezdi sevgimizin içine, diye düşündü. Bunu, iyi ki param yok, düşüncesi izledi. Arzuhalci bir yazarın zırvalarıyla silme vitrin. Kitaplara değil cama bakıyordu, boyunbağının düğümüne, beresine, saçlarına bakıyordu.

(DEMİN YORDUK YA ÇOCUĞU, BİR KÜÇÜK SOLUKLANMA İŞTE! YAZARIN HÜSAM'A KIYAĞI!)

Yürümesini sürdürdü Hüsam.

(HANGİNİZ SEYRETMEDİNİZ KENDİNİZİ BİR TEMİZ CAMDA?)

- Nereye gidiyorsunuz ? Durun bakalım sorularım var beyler! Boy boy soru işaretlerim var! İki tane alana bir ünlem işareti bedava! diye bağırdı Hüsam yolun tam ortasında. Bir kaç kişi dönüp baktı. İki oğlan güldüler. Genel ilgisizliğin üstüne yağmur başladı.

Karanlık ya da loş. Bunları düşünmenin sırası değildi. Merdivenleri çıkması gerektiğini biliyordu, hepsi bu. Sımsıkı tutmuştu çantasını.

(ÇANTANIN İÇİNDE LATİ LOKUM YOK)

Nefes nefeseydi Kapıyı tıklattı.

(BAKIN BURASI ÇOK ÖNEMLİ)

Masanın ardına vesikalık fotoğraf gibi tünemiş, zayıf, elleri kemikli adamı çok iyi tanıyordu. Bir ansiklopedinin bir sayfası gibi bakıyordu adam, donuk.

(MERHUMU NASIL BİLİRSİNİZ ?)

Adamın Hüsam'ı tanıması beklenemezdi. Kimbilir ne kadar çok Hüsam geliyordu buraya her gün. Gözlüğünün üstünden baktı adam :

- Buyrun!

buyurdu. Alış verişe geldi sanmıştı galiba. Çantaya baktı adam. Hiç satılmayan bir sürü kitabı alıp gidebilirdi bu çanta. İncelerden kaç kitap alır acaba bu çanta ?

- Bir şeyler yazdım ...

diye başladığı cümleyi tamamlayamadan adamın yüzünün değiştiğini gördü Hüsam.

- Niye yazıyorsunuz ? Niye herkes bir şeyler yazıyor ? Cık cık cık...

demedi ama tüm bunları harfi harfine baktı Hüsam'ın gözünün içine.

- Yoo... Hayır. Bu kez özür dileyip başım önümde inecek değilim şu karanlık merdivenden. Yazdığım şeyleri beğenmeye-ceğinizi be biliyorum. Zaten bunları yazarken eskiden yaptığım gibi teker teker okumadım yazılarınızı. Nasıl yazarsam beğenir, diye düşünmedim bu kez.

(AFERİN HÜSAM. BAK NE BİÇİM BÜKÜLDÜ AMCAMIN KİBAR DUDAĞI!)

Adam susuyordu Belki de dinliyordu Hüsam'ı. Bizimki açtı çantasını, yumdu gözünü. Çantadan tüm kaatlarını çıkardı, savurdu odanın tavanına. Uçuştu sayfalar.

- Hiç birine başlık koydum, hiç birine sayfa numarası. Bende başka kopyeleri de yok. Okumayacağınızı da biliyorum. Haklısınız vaktiniz yok. Bu kaatları bir leblebiciye verin. Leblebi külahı biçiminde olsun dağıtımı yapılmış olsun yapıtlarımın.

Kapıyı vurdu, çıktı Hüsam.

Kapıyı vurdu, öldü kapı.

Kilisenin yanındaki köprüden suyun öbür tarafına geçtik. O tarafa vuruyordu ikindi güneşi. Suyun kıyısındaki çayıra yayıldık. Kitaplarımızı açtık, gerinerek okumaya koyulduk.

- Saat kaç ?

dedi Georges.

- Bize ne ?

dedim.

Georges'la aramızdaki ilişki sanki bir efendi-köle ilişkisi. Konuları noktalayan cümleyi ben söylüyorum. Bunun son cümle olduğunu vurgulayarak tonluyorum. Georges anlıyor, kadife gözlerini Hüseyin Rahmi'nin bir romanındaki arap lala gibi mahcup önüne deviriyor, konu kapanıyor. Bana böyle düşündüren belki de Georges'un zenci olması. Anası afrikalı. Georges'a bakıp bulmak mümkün anasının ne korkunç güzel bir zenci kadın olduğunu... İşte bu güzelliğe dayanamayan bir soylu fransız zam parası Georges'un babası,

mösyö dö bilmeme de la bilmem nere, şatoları var. Derken Georges'un anası ölüyor, babası bir beyaz frenk karıyla evleniyor, Georges evdeki tek zenci... Çocukluktan kalma Georges'un utangaçlığı, ezikliği. Onun bu hali benim buyurgan tavrıma uyuyor, emir komuta zinciri içinde arkadaş olduk.

- Georges! Sigara!

diyorum. Hemen çıkarıyor, uzatıyor. Önceleri yakmıyordu, onu da öğrettim, hemen yakıyor.

Sınıf arkadaşıyız Georges'la. Aynı yazarlara tavız. Aynı filimlerden hoşlanıyoruz, aynı parasızlığı kırışıyoruz. Ben ülkenin yabancısıyım, Georges vatandaşı, fakat renk bakımından benden yabancı, kıtanın yabancısı.

Martın son haftası, dağlarda karlar erimiş ırmak yükselmiş gürül gürül akıyor, güneş kemiklerimizi ısıtmakta. Bir küçük çocuk geldi, yanıbaşımıza oturdu. Beş ya da altı yaşında. Göz göze geldik. Kaçırdım gözümü.

Irmağın karşı kıyısına bir şarapçı geldi oturdu. Ceketinin cebinden şarap şişesini çıkarmaya uğraşıyor, beceremiyor, cep ile cebelleşiyor, cep şişeyi bırakası değil, şarapçı şişeyle

cep arasındaki bu anlamsız aşka son verme çabasında, neyse çekiyor çıkarıyor şişeyi... Şişe boş... Plastik tapayı açıyor, dikliyor boş şişeyi, o da anlıyor şişenin boş olduğunu, fırlatıyor şişeyi ırmağa, cep üzgün...

Georges çocukla ilgileniyor:

- Adın ne senin ?

Çocukta yanıt yok. Bir kır çiçeğini koparmaya uğraşıyor minicik eli, koparamıyor. Georges koparıp veriyor çiçeği çocuğun eline;

- Nerede oturuyorsun sen bakim ?

Çocuk sanki Georges'la küs. Georges buna da üzülüyor. Niye küs olsun, tanışmıyorlar ki! Ama işte Georges'un böyle osuruktan nem alınganlıkları var. Sonunda konuşturuyor çocuğu. Bir yugoslav işçisinin oğlu, ismi Bobav, kem küm konuşuyor, kimi zaman beklenmedik biçimde düzgün cümleler kuruyor. Yugoslav oluşu, bir işçi çocuğu oluşu daha da sarıyor bizim cumartesi ikindisi parasızlık duygusallığımızı, üç arkadaş yürümeye başlıyoruz suyun kıyısında.

- Karnım aç! Öğlen bir şey yemedim ben! diyor Bobav.

Duralıyoruz. Parasızız. Bakışıyoruz. Georges elini cebine atıyor, beş santim çıkıyor. Bobav beş santime bakıyor, sonra büyük bir adam gibi önüne indiriyor gözlerini.

- Haydi bize gidelim!

diyerek tutuyorum Bobav'ın elini. Bir sıcacık sarılıyor çocuk elime, ağlayacağım. Georges'un gözleri çoktan sulandı, benimle göz göze gelmemeye uğraşıyor. Su boyunca konuşmadan yürüdük. Kilisenin yanındaki köprüden suyun beri tarafına geçtik. Eve geldik.

Mutfakta bir poşet çorba buldum, dolapta haşlanmış bir tabak bezelye. Ceplerimi karıştırdım, yetmiş santim çıktı. Değersiz santim koleksiyonumu Georges'a vererek onu ekmek almaya yolladım.

- Çorba sever misin ? Çorba!

dedim çocuğa. Başını salladı. Anladı da mı salladı, benimle kafa mı buluyor, tam anlayamadım. Sandalyenin ucuna tünemişti. Kepini, mantomsu ceketini çıkardım. Şöyle bir adam gibi oturttum onu sandalyeye.

- Bak lavabo var orda, elini yıkamak istersen...

Atladı sandalyeden, saldırdı suya. Sabunu köpürttü. Elini yıkamaktan çok suyla sabunculuk oynar gibi bir hali vardı, bıraktım oynadı, sonunda elini duruladı, kuruladı, geçti oturdu sandalyeye. Ben bezelyeyi ısıttım. Kaynayan suyu çorba eyledim. Georges ekmeği getirdi. Kurduk çocuğun sofrasını. Bizden rahatsız olmasın diye birer sigara yakıp başka şeylerden konuşmaya koyulduk, fakat göz ucumuz Bobav'da. Yiyor mu ? Nasıl yiyor ? İyi yiyor mu ?

Çocuk ekmeğe yumuluyor, çorbayla bezelyenin tadına bakar gibi davranıyordu. Çatal eline büyük geliyor, kaşık ağzına sığmıyor, ama gene de beceriyordu yemeyi, aferin Bobav. Bir bezelye tanesi yuvarlandı yere. Sıkıldı, bakındı, bulmak istiyordu.

- Boşver Bobav!

Boşverdi. Hemen sonra bezelyeden bıktı, çorbayı öyle bıraktı, ekmeği elinden bırakmıyordu. Çocuğun karnı doydu artık oynaması gerek diye düşünen Georges, çantasından takma sakallar, takma burunlar, gemici şapkaları, gözlükler ve makyaj kalemleri çıkardı, hepsini döktü ortaya, üç çocuk oynamaya başladık,.

Georges en çocuk. Bobav makyaj kalemleriyle odanın duvarına resim yapmaya başladı.

Bacası yan yatmış bir ev, bir gemi, kıpkırmızı bir deniz, köprü, uçan bir tavşan, yeşil bir ördek... Sonra bir güneş çizdi... Bir daha... Bir daha...Bir sürü güneş çizdi çocuk, rengarenk güneşler. Her güneş çizişinde bir kahkaha atıyor, Georges buna bayılıyor:

- Haydi bir tane daha çiz!

diyor. Bobav yeni bir güneş çiziyor, kahkaha atıyor, Georges daha büyük bir kahkaha atıyorken çocuk birden duruldu. Ne oldu dememize gerek kalmadan da konuştu:

- Ben güneş yemeye bayılıyorum!

Yugoslav çocuğun dili iyi bilmediğine hükmederek:

- Güneş yenmez !

diye düzelttik.

- Yenmez olur mu ? Yenir!

diye çıkışıyor Bobav. Biz Georges'la bakışırken de ekliyor:

- Bugün öğlende güneş yedim ben!

Bakışıp kalakalıyoruz Georges'la. Bobav bir kahkaha atıyor.

Mahmut birdenbire evlendi.

Çok terleyen, hem gözlüklü, çok mendilli şişman bir çocuktu. Bilim kurgusal çalışıyordu aceleci beyni, Mahmut'un düşleri uzun menzilli... Bu sınıflar tükenecek, liseler de biterler; ne sınıflar atlanacak! Kaygan merdivenlerde oynanan bir birdirbirdi yaşam, biraz karton filim biraz lunapark, çingene pembesi bir gelecek...

Evlenmek, salak Mahmut'un kışları gece yalnız yatıp üşüdüğü bir yumuşak sıcaklık düşüydü. Bir kadın, bir Mahmut, bir yorgan, amanın zaman zaman, Mahmut'un gerdeği bugünlerde çok hemen...

Lisede öğrenciyken şişman elde ince alyans, Mahmut cebir yazılısında. Zırr ziller çalıyor, Mahmut tüpgaz sobalı daracık komisyoncularda konut sorunsalıyla tanışıyor. Herkes gri etekli ve garip elektrikli liseli kızları mıncıklarken, akşam tenefüsü Saray muhallebicisinde buluşuyor Mahmut kendi nikahlı

karısıyla.

Evlenmek karıyı koluna takmakla bitseydi, Mahmut'un da sorunları olmayacak, belki Mahmut sorunsalı hiç olmayacaktı. Daha önceleri baba evinde yaşıyor, ev kirası nedir bilmiyor, elektrik, su, yakıt, kapıcı paraları Mahmut'u ilgilendirmiyor, yemek, bulaşık, çamaşır, ütü gibi alt yapı hizmetleri bu işi atalarından kanıksamış nur yüzlü annesi tarafından yerine getiriliyor, Mahmut yan gelip yatıyordu.

Geçinmenin ne olduğunu bilmeden, kendi bilim kurgusalında kendisiyle gül gibi geçinip gidiyorken, evlilik boyalı basının boyasız sayfasında, gayet küçük ilan edildi: mutluluk resimlerimiz!

Baba evindeki rahatın bir anda di'li geçmiş oluşu Mahmut'un aceleci beynini daha da hızlı çalışmaya zorladı. Para kazanmak, iş, geçinmek, zengin olmak, düşünceleri Mahmut'un kafasında tartışılmaz yerini aldı. Mucidinin ırzına geçtiğimin parası olmadan hiç bir şey olmuyordu. Bir işe girerek para kazanılamaz yalnızca ev kirası ve mutfak giderleri karşılanmaya uğraşı-

lır, ömür ev sahibine ve süpermarkete hizmet etmekle geçip gider, işin sonunda ne ev sahibi ne de süpermarket insanlara emeklilik maaşı bağlamazdı. Uzay yolu iyimserliğinin gereği yoktu. Mahmut bir ömrü ev sahibinin ve süpermarketin emir eri olarak yaşamamayı karar altına aldı.

Bağımsız olarak ticaret yapılmalıydı. Bunun için önce anapara gerekliydi ki bu Mahmut'ta yoktu. O zaten bu yokluktan ötürü ticaret yapmak istiyordu. İş kuracak parasal gücü olmayanlar başkalarının paralarıyla kurulmuş işlere girerek başlarlar ticarete. Örneğin herhangi bir malın alım satımında devreye girmeliydi Mahmut. Birinden alıp öbürüne satan, satışı telefonda yapıp malı görmeden para kazanan adamlar vardı piyasada. Aracılık anapara istemiyor, havalı bir kartvizit ve insanlara güven verecek sakıncasız plastik çiçekli bir yazıhane işi bitirebiliyordu, ancak yazıhane ve kartvizit için de biraz para gerekiyordu. Mahmut'un hiç parası, çok umudu vardı.

Daha önceden kurulmuş bir işin içine sokarlar mıydı bakalım onu ? Piyasanın bir Mah-

mut gereksinimi içinde olduğu söylenemezdi, herşey Mahmut'suz alınıp satılabiliyordu, ama Mahmut madem ki düşünüyor o halde vardı.

Manitu'nun manitası Hazreti Meryem, veled-i neyinnesi İsa ağbime hiç fikrini sormadan kendisini peydahladığından beri, Mahmut'ların fikri alınmadan mamutca duygularla peydahlanıyor çocuklar, Mahmut'um dünyamıza hoşgeldin, madem geldin senin adın Mahmut olsun, çünkü dedenin adıydı. Bunun adı elmadır, bu tabancadır, insanları öldürür. Bu paradır, bunu verir istediğini alırsın, yaşam Mahmut'cuğum kocaman bir elma-şeker, kaç paran varsa o kadar yalatıyorlar adama... Sen daha geometri ikmalini vermeden niye kiralık bir smokinle, karikatür gibi evlilik fotoğrafları çektiriyorsun Beyoğlu Evlendirme'nin merdivenlerinde? Tarabya otelinde rehin kalmalar, karısı ön kapıdan, kendi yangın merdiveninden otelden kaçmalar, bir haftasonu okul tatilken yaşanılan bal-haftasonunun zehir oluşu, pazartesi birinci derse Mahmut'un mahmurca geç gelişi:

- Özür dilerim, balayımdayım hocam!

Anapara istemeyen, yazıhane istemeyen, personel istemeyen ve fakat kendisinin patron olacağı bir iş bulunamaz mıydı ? O gün beş ders boyunca bunu düşündü. Fransızca dersinden çıkarken buldu işini. Fransızca biliyordu işte, niçin ihracat yapmasındı ?

Yağmurlu bir günde, takım elbise, gri pardösü, şemsiye, ticaret odasına kaydoldu Mahmut. Oradan yabancı ülkelerdeki alıcıların listesini aldı, bir fransızca teklif mektubu örneği buldu, taktı daktiloya süt beyaz kağıdı... Antetli kağıtta bir süre adını inceledi ve ilk kez bir yere matbu olarak yazılmanın kıvancıyla başladı daktiloyu dövmeye. Giderek önem kazanacak, şimdilik ünsüz ismi ticaret odasına kaydolmuş, adam yerine koyularak kendisine bir sicil no verilmiş, evinin kirasını zor verdiğini kim bilecek, yazıhane olarak ev adresini, iş telefonu olarak da iki sokak ötede oturan karısının halasının ev telefonunu göstermişti. Kayınhala telefonu açıp:

-Mahmut Bey yoklar, not alayım efendim! demeyi becerebilirdi. Kendisinin tüm gün anlamsızca pirinç ayıklamaktan başka hiç bir işi

olmadığına ve pirincin telefona yakın ayıklanmasında hiç bir tehlike bulunmadığına göre, kayınhala ideal bir sekreterdi. Çok para kazanılacağı düşüncesi kendisine aşılanarak ona görevi benimsetildi. Üstelik Mahmut'un telefonla cart diye bulunamaması önemli adam izlenimini bırakır, karşı taraf Mahmut Bey'e ulaşmanın güçlüklerinin somut bilincine ererdi.

Alışılmış kartvizitlerden tam üç kez büyük, pastel mavi fon üstüne siyah, artistik bir yazı... İşte Mahmut Bey'in kartı, herkesinkinden başka. Ticarette özellikler özellikle önemliydi.

Sayın bay, diye başlıyordu mektuplar; adresinizi İstanbul Ticaret Odasına borçluyuz, mallarımız birinci sınıftır efendim, fiyatlarımız ucuzdur lütfen, müessesemizin özelliği budur saygılar, bakın işte fiatlar, teşekkür ederiz, işlerinizde başarılar dileriz, mübarek noel bayramınız kutlu olsun, kibarlığındaki mektupların sonunda piyasadan aldığı deri konfeksiyon fiyatlarına birer dolar ekleyerek, karşı taraf için oldukça ucuz fiyatlar sunuyordu. Varsın parça başına bir dolar kazansındı, sürümden kazanacaktı nasıl olsa. Bu fiyattan tüm dünya deri

alırdı. Mektupların altına, Müdür Ahmet Bişey ya da R. Biri gibisinden bir isim yazıp çakıyordu hiç atılmamış bir imzayı. Koskoca Mahmut Bey imzalıyacak değildi ya iş mektubunu. Mahmut Bey'in koskocalığı antetli zarf kağıdın lükslüğünden kaynaklanıyordu. İhracatta kuruluşların devliği antetli kağıdın, zarfın kalitesinden belli oluyordu. İpek parşömene bakılırsa neredeyse bir holding görünümü veren Mahmut Bey, borç harç bastırabildiği zarfları postalayabilmek için pul parası sorunsalını irdelemekteydi. Sonunda kayınhala kandırıldı, zulasından para verdi, zarflar PTT'ye emanet edildi. Mahmut çevik adımlarla eve döndü.

İlk mektuplara yanıt gelmemesi Mahmut'un şevkini kırmadı. Top yuvarlaktır. Maç dediğin doksan dakika. Fok Kemal ihracata başladığında bir yıl hiç yanıt alamamış, ikinci yılın başında kallavi bir süpürge siparişiyle köşeyi dönmüş, anayola çıkmıştı. Direnmek gerekliydi.

-Katalog eksik!

diye fırladı tuvaletten Mahmut.

- Ne diyorsun ?

dedi karısı.

-Buldum. Eksik olan katalog. Ucuz fiyat vermek yeterli değil. Karşı tarafa katalog sunmak, malı göz önüne sermek gerek...
diye keyifle dolanmaya başladı küçük odada. Deri konfeksiyonları mankenlere giydirip çok şık fotoğraflar çektirip havalı bir katalog yapılmalıydı. Mankenlere para vermesi söz konusu değildi, kimi arkadaşlarıyla bu işi çözümlemeli, yalnız fotoğrafçıya ve matbaaya para vererek en ucuz biçimde çok şık kataloglar yaptırmalıydı. Kayınhalanın vadeli parasının faizi alınarak katalog işi halledildi, kataloglu mektuplar postalandı, zenginlik kapının eşiğindeydi artık.

O gece karısıyla deli gibi sevişti Mahmut, devrisi gün okulu kırdı. Zaten bir işadamı olarak çok sıkılmaya başlamıştı okulda. Kendi kafasında çoktan bitirmişti okulu, hiç gereği yoktu biraz daha geometri bilmesinin. Bir sipariş alsa herşey yoluna girecek, hemen dolarlar akmaya başlayacak, bir yazıhane tutabilecek, kıytırık bir çantadan oluşan holdingi belirli bir yere kavuşacaktı. Zamanla telefonu olacaktı,

sekreteri olacaktı, postaneye göndermek için bir çocuk olacaktı;

- Al şu mektupları postaya at!

demek onuruna erişecekti. İş biraz gelişince o yazıhaneden çıkılacak, daha büyük, çift telefonlu, bir kaç sekreterli, bir kaç odalı geniş bi yazıhane kurulacak, yazıhanenin içi çok zevkli döşenecek, duvarlarda tablolar, yerler halıfleks, pencerelere pancur, köşelerde büyük saksılar içinde nebatat, aşırı şık masa lambaları, gizli ışıklandırma numaraları, bir inceden müzik yayını, Mahmut'un döner koltuğunun tam arkasına küçük ve duvara gömülü bir buzdolabı, viski, soda, cin ve tonik... Votka da bulundurmakta yarar vardı. Mahmut içki içmezdi, ama ikram için herşey olmalıydı yazıhanede. Kültablaları çok önemliydi. Ancak kültablalarını düşünmek için henüz erkendi. Ortada fol ve yumurta görülmüyordu. Arz vardı, talep yoktu. Ticaret olamıyordu. Mektuplara yanıt gelmiyordu .

- Herhalde mektupları doğru dürüst yazamıyorsun. Senin fransızcan yeterli değil herhalde...

diye söylendi karısı.

- Önümde örnek var, aynen yazıyorum karıcığım.

dedi Mahmut.

- Niye yanıt gelmiyor peki ?

- Belki de katalog yeterli değil. Ayrıca fotoğrafların baskısı pek iyi olmadı. Kataloğa, deri parçaları kesip ekleyebiliriz. Karşı taraf mala bizzat eliyle dokunabilir, ve kaliteyi canlı olarak elinde görür...

dedi Mahmut ve bu fikrini çok beğendi. Konfeksiyon atölyelerinden aldığı deri parçalarını küçük küçük keserek, kataloglara yapıştırdı. Gece sabaha dek yeni mektuplar yazdı. Kayınhaladan biraz daha para sızdırarak zarf halinde dürülmüş yeni umutlarını postaya attı.

Onbeş gün sonra Mahmut'un karısı kapıyı açıp karşısında postacıyı görünce bayılacak gibi oldu.

- Koş Mahmut, postacı!

Mahmut pantalonunu ilikleyerek tuvaletten dışarı uğradı. Postacıya yüz lira bahşiş vererek iki mektubu aldı. Yurtdışından değildi mektuplar, kent dışından bile değil, çünkü ad-

resin altında kocaman "ŞEHİR" yazılı. İlk zarfı açtı Mahmut, havagazı şirketinin artık borçlarını ödemeleri gerektiğini bildiren son saygılı mektubuydu bu, sinirle attı elinden, ikinci zarfı açtı: Mahmut'un altı kırıklı karnesi, Geometri bir! Yırttı attı karneyi.

- Çok lazımdı Geometri!

diye homurdandı.

Postacı özlemli günler birbirini kovalarken Mahmut yemeden içmeden kesildi, süzüldü, pantalonlar kıçından düşmeye, kazakları ona bol gelmeye başladı. Neyi beğenmiyorlardı ? Kupu mu ? Modeli mi ? Malı mı ? Fiyatları biraz daha indirebilirdi aslında, varsın yarım dolar kazansındı parça başına, ayrıca ille deride ısrar etmesi gerekmiyordu, başka şeyler de satabilirdi. Örneğin, bizim dallı güllü köylü pazenleri renkleriyle desenleriyle Avrupa'da ilgi uyandırabilirdi. Pazen ucuzdu, önemli olan kupu çizmek ve ucuzcana diktirmekti. Pazen fikrini benimseyerek, bir iki gün bu konuda bilgi edinmek üzere dolandı. Ve bir akşam dahıyane bir fikirle eve döndü. Biçki-Dikiş kursları ne güne duruyordu? Bu kursların ge-

nellikle şişman ve küçük beyinli müdireleri olur, menopozu atlatıp kendilerini dikişe vermiş oldukları için uysal olurlar, kurs ders tantanası içinde orada öğrenim gören kızlara sudan ucuz diktirebilirlerdi. Mahmut'un kreasyonlarını. İş yalnızca müdirenin işbirlikçilik etmesine kalıyordu. Yepyeni bir sistem bulmuştu Mahmut:üretime dönük eğitim! Bu ilerde bir kalkınma yolu bile olabilirdi.

İki günlük araştırma sonucu İşbirlikçi Mediha'yı Kadıköy'de buldu.

- Yazıhaneniz nerde sizin Mahmut Bey?

- Karşı tarafta Mediha hanım, buyrun ben size kartımı takdim edeyim...

- Ha... Güzel... Telefon da var.

- Elbette. Bu numara 24 saat servisimizdir.

- Eviniz mi yani ?

- Hayır efendim müesseselerimin genel telefonudur. Başında nöbetleşerek dört sekreter oturur, 24 saat not alırlar. Biri tonton hala sesli yaşlıca bir hanımdır, en güvendiğim sekreterimdir. Benim yerim pek belli olmaz malum iş çok olunca koşturması bitmez.

-Gayet tabii..

diye aptalca başsalladı İşbirlikçi Mediha. El sıkışıp ayrıldılar.

Mahmut vapurun güvertesinde açtı çantasını, derin hesaba koyuldu. Mediha'nın dikiş fiyatları sudan ucuzdu. Pazen sudan ucuzdu. Kreasyonlarını su fiyatına satsa para kazanabiliyordu.

- Çok cinsin lan Mahmut!

dedi kendi kendine.

Vapur gürültüyle kalktı. Hava kararmıştı, İstanbul ışıl ışıldı. Boğaz'ın ışıklarına baktı, köşkünü düşündü. Ahşap bir yalı satın alacaktı, dışardan rötape içerden fortifiye edilecekti köşk. Dışı beyaz yağlı boyayla boyanacak, denizin kıyısında tenteli ferforje salıncak, karısıyla sallanıcaklar, püfür püfür Boğaz yeli esecek, Mahmut zile basacak, zart papyonlu Cevat Kurtuluş hazırolda.

-Bana bir margarita hazırlayın!

- Başüstüne Mahmut Bey.

- Sen ne içersin hanım ?

- Malibu tabii...

- Başüstüne efendim.

diyerek topuk selamıyla dönüp köşke doğru yürüyor Cevat Kurtuluş, Hulusi Kentmen Mahmut Bey'in bahçesini sularken... Rıhtımda yat, yatın kaptanı Ali Şen... Vapur Karaköy'e yanaştı, Mahmut kalabalıkla itişe kakışa karaya ayak bastı, köşk güvertede kaldı. Sinirle otobüs beklemeye başladı :

- Ulan, koskoca Mahmut Bey otobüs bekliyor, olacak iş değil!

diye homurdandı. Derhal bir araba alınmalıydı. Öyle murat falan değil, doğru dürüst bir amerikan arabası, ya da bir ferah mersedes.

- Eve gidiyoruz Turgut Bey!

demesi yeterli olmalıydı. Turgut Özatay saygın bir gülücükle basmalıydı gaza, evine getirmeliydi Mahmut Bey'i.

Otobüs hırıltıyla geldi, durdu. Ön kapı açıldı, bir kaç kişi kafayı çıkarıp temiz hava aldı. İnen yok. Arka kapıyı açmaya yarayan düğmeye basılmış, o açılma sesi çıkmış, fakat kapı aralanmamıştı bile. Otobüs dolu ötesiydi. Kapı açılamadı. Hırıltıyla uzaklaştı otobüs. Mahmut tünel'le Beyoğlu'na çıkmayı ve Beyoğlu'nu yürümeyi kararlaştırdı, karşıdan karşıya geçti.

Beyoğlu'nun kapanmış mağazalarının vitrinlerinde kupları inceledi. Kafasında yepyeni kuplar oluşturdu. Şalvar modası dünyayı sarmaktaydı Şalvarlı cepkenli yeni modellerle dünyayı birbirine katabilir, Piyer Karden'le aşık atabilirdi.

Ertesi sabah postacı geldi. Misafir odası takımının taksitlerinin ödenememesinden doğan protestoydu getirdiği. Postacıdan nefret etmeye başladı Mahmut. Misafir odası takımı ve televizyon satıldı, evden çıktılar, kayınhalanın yanına yerleştiler. Hem telefona kavuşmuşlar, hem kiradan kurtulmuşlar hem de ellerine biraz para geçmişti. Gitti pazenleri aldı. İşbirlikçi Mediha'ya götürdü. Aynı gece küçük pazen parçalarını kartonlara yapıştırdı, yeni mektuplar yazdı, sabah erkenden umutlarını postaladı eve geldi. Günlerce evden çıkmadı. Gereken herşeyi yapmıştı, artık yanıt gelmeliydi. Şimdi mektup gelir, bakarsın direk telefon gelir, diye dolanıyordu evin içinde. Sinirleri laçka olmuştu. Karısıyla sürekli kavga etmeye başlamışlardı.

- Mahmut, hadi gel biraz çıkalım, yürüyüş

yapalım. Kaç gündür evden çıkmadın. Çok sinirlisin. Hava almak iyi gelir.

diyen karısına boyun eğdi, yürüyüşe çıktılar. Aslında anlamsız yürüyüşleri sevmiyordu Mahmut. İnsan hiç otomobilden inmez de arasıra yürüyüş ilginç olur, oysa Mahmut yıllardır tabanvayı kullanıyordu, yürüyüş keyfi diye bir duygusu yoktu.

- Tamam yeter, dönelim!

dedi sinirle. Singer'in önünden aniden geri döndüler. Eve geldiklerinde kayınhala telaş içindeydi. Devletlerarası aramışlar, birisi fransızca konuşmuş, sonra bir kadın ingilizce konuşmuş, kayınhala yalnızca "Mösyö Mahmut" sözlerini anlayabilmişti. Buna karşılık o da karşı tarafa "Yes, Yes" demişti ama bakalım karşı taraf ne anlatmıştı! Hem kayınhalayı hem kendisini yürüyüşe çıkaran karısını küçük parçalar halinde kesmeyi düşündü Mahmut, fakat düşüncesini uygulamaya koymadı, gitti soğuk bir duş aldı, bornozla geldi, salona oturdu. Karısından sigara istedi. Karısı şaşırdı. Mahmut sigara içmezdi.

- Bakma öyle, sigara ver. İçicem... Canım istiyor!

Sigarayı yaktı, dumanı içine çekmeden üfledi, sakin olmaya zorlanan yumuşak bir sesle kayınhalayı sorguya çekmeye koyuldu.

- Hangi devlet ? Hangi millet, anlamadın mı ?

- Valla oğlum, birisi galiba fransızca konuştu, mösyö Mahmut, dedi. Ben, evde yok, dedim. Anlamadılar tabii... Sonra biri galiba ingilizce konuştu.. Almanca da olabilir... Ben ne bileyim, benim için ingilizcenin almancadan farkı mı var ?

- Peki hala !

dedi dişlerini gıcırdatarak, sigarayı sömürürcesine içine çekti, amansız bir öksürüğe kapıldı. Bir saat kadar öksürdü.

- Bana rakı verin!

diye haykırdı. Karısı ve kayınhala bakıştılar. Endişelenmeye başlamışlardı. Mahmut ağzına içki koymazdı Hala meze hazırladı. Karısı rakı servisi yaptı. Mahmut o gece yarım ufak içti ve sabaha dek horladı.

Uyanır uyanmaz çayla birlikte bir sigara yaktı, telefonun başına oturdu ve beklemeye koyuldu. Daha Mahmut bir iki öksürmemişti

ki telefonun zili tatlı tatlı çalmaya başladı. Bana mı öyle geliyor yoksa duygusunu atlatır atlatmaz yapıştı ahizeye:

- Yes! Gutmornink! Bonjur! Alo ?... Kimi aradınız ? Hayır değil... Burası 49... Niye doğru dürüst çevirmiyorsunuz, adamı boş yere heyecanlandırıyorsunuz...

Çat diye kapattı.

Sigaradan bir nefes aldı. Yeniden telefon çaldı, aynı adam. Kırksekiz çeviriyor, kırkdokuz düşüyordu. Karşı taraftaki Mahmut'un aralıksız hakaretlerine dayanamıyarak :

- Ben her seferinde kumbaraya bir jeton sürüp senin bet sesini duymaya meraklı mıyım sanıyorsun hıyar ? Madem kırksekiz değil orası, açmasana!

diye bağırınca, Mahmut kendini kaybederek

- İn ulan aşşağı!

dedi. Karşı taraftaki şaşırmıştı:

- Hangi aşşağı ?

- Ananın örekesinden aşşağı !

diyerek hırsla kapattı telefonu Mahmut.

- Yavaş oğlum, kırılacak.

dedi kayınhala.

- Kırılırsa yenisini alırım. İki tane alırım. Dört tane alırım.
diye haykırdı Mahmut.

- Sinirlenme oğlum. İstersen çekelim biraz fişini, şimdi gene yanlış düşücek, boşu boşuna sinirleneceksin.

- Manyak manyak konuşma hala! Devletlerarası arıyorlar. Söylenenden hiç bir bok anlamıyorsun. Her an arayabilirler, fişini çekelim diyorsun.

- Ben öbür adam için diyorum evladım...

- Sus hala sus...

O gün beklenen telefon gelmedi, bir sürü yanlış düşme oldu. Kayınhalanın ahretliği Kadriye hanım aradı yirmi dakika anlamsızca konuştular. Başka da arayan olmadı. Akşam şizofrence çöktü eve.

Derin bir düşünce aldı Mahmut'u. Dün aradılar, bugün neden aramıyorlar ? Yoksa kayınhala aptal bir şeyler mi söyledi ? Ne söyleyebilir ? Türkçe anlamıyor ki karşı taraf... O kadar ciddi kağıt, zarf, katalog, havalı kart....Telefon ediyorlar, aptal bir kadın sesi "Evde yok!" diyor. Ne demek ulan evde yok! Ev

mi burası ? Mahmut Bey'in müesseselerinin genel telefonu bu... Allahtan karşı taraf türkçe bilmiyor.

Mahmut akşam yemeğinde bir gün önceden kalan yarım rakıyı bitirmeye karar verdi. Açtı rakıyı, bastı suyu rakının gözüne, nefretle bir yudum dikledi, zırn kapı. Hayrola ? Mahmut gitti, kapıyı açtı. Aaa postacı! Telgıraf! Kanada'dan! Birden sevgi ile baktı postacıya. Çıkardı bin lira verdi. Kaz getirecek postacıdan devalüasyon esirgenir mi ? Postacı Mahmut'a daha büyük bir sevgi ile baktı. Neredeyse aralarında bir aşk başlayacaktı ki, Mahmut olayı fotoromanlaştırmamak adına kapıyı kapattı. Heyecanla açtı telgırafı.

"Ürünlerinizle ilgileniyoruz. Stop. Telefonla aradık. Stop. Mağazalarımızın genel alım müdürü Madam Bilmemne cumartesi günü İstanbul Hilton'da olacak. Stop."

Mahmut'un yüzüne birdenbire bir gülme, gözlerine insancana bir bakış geldi, tüm siniri bir anda geçti, sesi müşfikleşti.

- İyi bir haber mi ?

- Deli misin, yırttık hala !

diye kayınhalanın omzunu okşadı.

- Sahi mi Mahmut ?

- Gayet tabii karıcığım.

diye karısının yanağını sıktı. Telgrafı o gecenin en güzel mezesi olarak rakı sofrasına koydu, kadehini kaldırdı :

- Halacığım ! Karıcığım! Şerefinize! Siz de su bardaklarınızı şampanyaymış gibi, büyük işadamı Mahmut Bey'in onuruna kaldırabilirsiniz.

Kayınhala üstü Kıbrıs haritalı su bardağını, karışık üstü bir şeysiz su bardağını kaldırdı, Mahmut'unkiyle tokuşturdular. Birden huzur yayıldı eve. Mahmut pilli teybe bir kaset koydu, elinde rakı bardağı dansla dingildeme arası bir dolanmaya geçti. Kreasyonlarını nasıl sunacağını düşünmeye başladı. Küçük bir defile hazırlanmalıydı.

- Karıcığım, senin bir manken yeğenin vardı...

- Zerrin !

- Evet, Zerrin... O bize bir günlük mankenlik yapmaz mı?

- Yapar canım, becerebilirse niye yapma-

sın?

- Becerir. Bir iki manken daha bulmak gerek. Biri giriyor, geliyor Madam Bilmemne'nin önüne, haşırt dönüyor, müzikle birlikte uzaklaşıyor, orkestra tuş yapıyor, pat ikinci manken...

- Ne orkestrası Mahmut?

- Müzik yani... Teypten de verebiliriz.

Afiyetle bitirdi Mahmut rakıyı. Bir keyifli sigara yaktı. Dosyasından söz konusu Kanada şirketine gönderdiği mektubun kopyesini buldu. Evet, mektubu çok sıkı yazmıştı. Ancak bugüne dek hiç önemsemediği bir ayrıntı birdenbire anlamsızca önem kazandı kafasında. "Sizi tesislerimizde ağırlamaktan kıvanç duyacağız" cümlesi aptalca Mahmut'a , Mahmut daha da aptalca cümleye bakıyordu. Hangi tesis? Nerde? Mahmut'un ne tesisi var ne üssü.. Yazıhane bile yok. İşte bu durum hafif kaçırdı Mahmut'un gıcır keyfini. Mektuplara imza sallayan müdür nerde? Mahmut Bey'in personeli nerde? Boncuk boncuk terlemeye başladı yüzü, mendiliyle uzun uzun gözlüğünü sildi. Ekonomisi topu atmakta olan bir ülkenin halkına hiç

bir şey sezdirmemesi gereken başbakanı gibi muzaffer ve mütevekkil bir eda ile tuvalete gitti, klozete oturdu, derin düşüncelere daldı. Kimi zaman tuvalette otururken einsteinlaşıyordu Mahmut'un beyni. Kadının gelişinin cumartesiye denk düşmesi elbette bir avantaj. Madamın türkçe bilmemesi önemli kozlardan biri. Cumartesileri Haluk'un babası yazıhaneye gitmiyor, orası bir günlüğüne Mahmut Bey'in yazıhanesi olabilir. Okul arkadaşlarıyla genç ve dinamik bir yönetici kadrosu kurulabilir. Haluk yazıhaneyi açtığı gibi, Mahmut'un müdürü rolünü de oynayabilir, şakır şakır fransızca ingilizce konuşuyor. Haluk'un babasının mersedesi ne güne duruyor? Tuvaletten meydan muharebesi kazanmış gibi çıktı. Haluk'a telefon etti:

- Alo! Haluk n'aber? Mahmut... Ha... Sana işim düştü... Evet angarya. Bu cumartesi işin var mı? Tamam, gitmiyorsun... Çünkü benim sana acayip gereksinmem var... Cumartesi pederin yazıhaneyi açıp orada bir iki saat oturacaksın. Karışık bir iş.. Karanlık bir iş değil oğlum... Kanada'dan bir şirketin müdürü geliyor. İş yapıcam onlarla. Senin pederin yazıhanede ağırlı-

yalım da havamız olsun, diyoruz. Yazıhane için de iyi bir şey... Bir de mersedesi arakla sen cumartesiye.. Ulan kırk yılda bir işimiz düştü... Büyüksün Haluk... Defterine falan yaz, sakın unutma, yakarsın beni... Ben zaten cumartesiye kadar seni sürekli rahatsız ederim. Öptüm. İyi geceler!

İçi rahatlamış kapattı telefonu. Ellerini oğuşturdu.

- Haydi yatalım !

O gece karısıyla eni konu sevişti. Epeydir böyle sevişmemişlerdi. Yorgun düştü, mışıl bir uykuya daldı.

Görkemli başladı Mahmut'un düşü. Hilton'un görkemi dibinden görkemli mersedese bindiler, görkemli boğazın yolunu tuttu şoförü Haluk. Mahmut arkada, ağzında püro, yanında Madam Bilmemne ki kendisi Birijit Bardo'nun ikiz kardeşi. İnsan bu denli benzer, hayret. Bıcır bıcır bir güzel fransızca konuşuyor. Söylediği her hece, pembe rujlu, öp-benisi güçlü ağzından mor menekşeler olarak dökülüyor, menekşeler kelebek olup uçuşuyorlar mersedesin içinde, biri ön cama konuyor, biri dikiz aynası-

na. Mahmut'un burnuna konuyor bir kelebek, gülüyor Mahmut, hayret Mahmut ne denli yakışıklı kendi düşünde, Birijit Mahmut'a hayranlıkla gülüyor, Birijit'in yanakları iki çılgın gamze, iki gonca gül. Birijit Boğaz'ın şıkırtılı sularına bakıyor.

- Yüzelim mi?

diyor.

- Sağda dur oğlum !

buyuruyor Mahmut, Haluk dikiz aynasından kıl kıl bakıyor Mahmut'un gözü içine, sensin oğlum, düşüncesini duvar-paslıyor, fakat hiç bir şey demeden duruyor sağda. Ok gibi fırlıyor dışarı, Birijit'in kapısını açıyor. Bravo Haluk. İniyorlar arabadan iki sevgili gibi. Birijit tişortunu çıkarıyor, sütyen yok elbette. İki bıldırcın göğüs tişortun baskısından kurtuluyor. Daracık pantalonunu sıyırıyor, o ne, don da yok. İşte Birijit Bardo anadan üryan İstinye koyunda. Mahmut'un Alen Dölon'dan farkı patista donu. Tezelden çıkarıyor Mahmut uzun donunu, el ele tutuşarak bırakıyorlar kendilerini Boğaz'ın derinliğine. Mahmut Birijit'i yatıracak uygun bir kaya arıyor dipte, düzgün ve yosunsuz ve

geniş, göbektaşı gibi bir kaya bakınıyor, bulamıyor. Birijit Mahmut'un olmak üzere, bak deniz dibinin Mahmut'a eylediği oyuna!

- Ulan meğer ne boktanmış Boğaz'ın dibi! diye düşünüyor Mahmut. Mahmut'un düşüncesi hava kabarcığı olarak yükseliyor suyun yüzüne. Birijit'i kucağına alıyor Mahmut, Birijit'in memeleri tuzlu ve muhteşem. Bir yengeç topuğundan yukarı doğru tırmanıyor Mahmut'un, huylanıyor Mahmut. Bir yengeç nasıl bozabiliyor böyle bir tadı. Birijit'i indiriyor kucağından:

- Pardon Birijit! Lö yengeç!

Yengeci bacağından tuttuğu gibi çok uzaklara fırlatıyor Mahmut. Kumlara yatırıyor Birijit'i, dünyanın en güzel kadını Mahmut'un altında inlemekte, inlemeler hava kabarcığı halinde su yüzüne ulaşmakta. Görkemli bir sevişme, görkemden ürküp kaçıyor karidesler, karideslerin düşünceleri hava kabarcıksız dağılıyor denizin dibine. Mahmut Birijit'e, Birijit Mahmut'a doyamıyorlar, bir türlü bitmiyor sevişme. Mahmut bas bas kabarcıklıyor suyu:

- Jö tem Birijit! Jö teeem! Birijit!

- Ne jetem'i? Birijit kim?

diye ite kaka uyandırılıyor Mahmut. Ne Birijit, ne karidesler.. O boktan yatak odaları, o sürekli gıcırdıyan karyolaları, burnunun ucunda karısı.. Yüksek sesle düş görmenin sakıncası, karısı yatağın ortasında dikilmiş, hesap soruyor. Düş bitmesine bitmiş ve fakat sanki hala Boğaz'ın serin sularında Mahmut. Belden aşağısı ıpıslak. Burun kokuyu alıyor, malesef Mahmut yatağa işemiş. Boğaz'ın serin sularında sefa muhabbet tellallığının sonu işte! Kalkıyorlar. Çarşaflar, donlar, pijamalar değişiyor, yatak ters çevriliyor. Karısına kıçını dönüp uyuyor düş zamparası. Sabaha dek üstünden grayderler geçiyor. Koydunsa bul Birijit'i, düşün arkası gayet karayolları bir kabus. Sabah ezanında fırlıyor yataktan, soğuk bir duş alıyor. Saçlarını tarayarak iş gününün planını yapıyor. Kimi okul arkadaşları bulunacak, onlar cumartesi günü kimi roller oynamaya ikna edilecek, onlara değişik kartlar bastırılacak. Hepsi çıkarıp şak diye kartlarını uzatacaklar Madam'a. Apışıp kalacak kadın, ne genç, ne dinamik bir ekip, işte jöntürkler! Karısının yeğeni manken Zerrin, İşbirlikçi Medi-

ha'ya götürülecek, modeller onun üstüne göre ayarlanıcak, atölyedeki kızlar da manken olarak kullanılabilir. Atölyede küçük bir defile. Mediha fransızca bilmediği için, atölye de Mahmut Bey'in atölyesi gibi gösterilebilir. Bak birden nasıl büyüyor işte iş!

Jön Osman, Selim, Nezih, Haluk, Zerrin, cuma akşamı Mahmut'larda bir araya geldiler. Okul anıları konuşuldu bir süre. Mahmut'un o yıl devamsızlıktan sınıfta çakışı üstüne espriler yapıldı. Mahmut viski servisiyle birlikte konuya girdi. Olayı özetledi. Herkes kahkahalar içinde senaryoyu dinliyor. Mahmut sürekli herkesi ciddiyete çağırıyordu. Sonunda herkese kartlarını dağıttı. Hepsinin birer kutu kartviziti vardı. Üstte kocaman Mahmut'un adı, firma adı olarak, herkesin kartının ortasında kendi adı, değişik müdür ünvanları, altta iki telefon numarası...

- Bu telefonlar nerenin?

diye sordu Nezih.

- Biri bizim evin, öbürünü kafadan attım. Maksat kartlar havalı olsun.

- Ben ne müdürü oluyorum şimdi?

dedi Selim.

- Ne yazıyor senin kartta?

- Röşerş egzotik!

- Evet işte, sen egzotik araştırmalar müdürüsün. Nezih halkla ilişkiler müdürü... Jön Osman genel müdür, Haluk şoförüm.

- Oynamıyorum!

dedi Haluk. Gülüşüldü.

- Oynamıyorum oğlum, niye benim kartım yok?

- Şoförün kartı olur mu?

- Ben de araba müdürü olayım.

- Saçmalama Haluk.

diye ciddileşti Mahmut ve planı anlatmaya koyuldu. Kadının elini sıkar sıkmaz, şak diye çıkarıp kartı vermek gerekiyordu. Kadın da mutlaka onlara kartını verecekti. Bu kart alış verişinin önemini anlattı Mahmut.

- Biz müdür olmak için biraz genç değil miyiz?

diye yeniden viski koydu Nezih.

- Şimdi tüm dünyada müdürler genç. Genç ve dinamik ekipler çok moda. Haluk ve Nezih, kadını Hilton'dan alıyorlar. Mersedes'le yazıha-

neye geliyorlar.

- Benzini nerden buluyorlar?

dedi Haluk.

- Patron sabahtan depoyu fulluyor. Kadına yazıhanede viski ikram ediliyor. Herkes dört bir yana telefon ediyor. Güya ben bulunamıyorum. Çok meşgulüm. Bu arada Zerrin ve Selim Mediha'nın atölyesine gitmiş oluyorlar. Zerrin teybe pil almayı unutmuyor. Siz kadını alıp önde mersedes, arkada Nezih'in araba, konvoy halinde Mediha'nın atölyesine geliyorsunuz. Sizin arkanızdan ben geliyorum atölyeye.

- O zamana kadar sen nerdesin?

- Ben işin başından beri bir taksiyle sizi izliyorum. Adım adım yönetiyorum operasyonu, gözünüz bende. Kadın beni tanımıyor. Acayip şık giyiniyorsunuz.

- Benim öyle bir olanağım yok!

diyor Jön Osman.

- Osman'a kim elbise getirebilir?

- Ben getiririm.

- Kaç numara ayakkabı giyiyorsun?

- 42.

- Ben sana, nişanlanıyoruz ayağına aldığın

rugan ayakkabıları getiririm.

- Güzel!

dedi Mahmut. Arkadaşlar kalktılar, öpüşülüp ayrılındı. Mahmut pencereden son direktiflerini verdi:

- Erken yatın. Hemen gidin yatın. Bir yere içmeye gitmeyin. Yüzünüz dinlenmiş olsun. Sinek kaydı traş olun...

Nezih arabayı çalıştırdı. Zerrin'in nerede oturduğunu sormadan çevre yoluna saptı.

- Bir yerde bir iki tek atalım mı?

- Geç olmaz mı?

diye dudak büktü Zerrin.

- Olmaz.

- Çok geç kalmıyalım ama!

- Okey!

diyerek dördüncü vitese geçti Nezih. Köküne dek bastı gaza. Sanki iki elinin arasında tuttuğu Zerrin'in beli, yanında oturan da direksiyon. Kalender sırtlarına tırmandı araba, köşklerden birinin önünde durdu.

- Nerede geldik?

- Daha rahat edebileceğimiz bir yere.

Bahçedeki köpek bir iki hâvlıyor. Zerrin

köpekten korkuyor. Nezih de korkmuyor değil ama olmuş işi köpeğe bozdurtur mu hiç, cengaver korkusuzluğunun tam sırası... Nezih köpeğin başını okşuyor, gıdısını şımartıyor. Köpek bir iki hırıldıyor, Nezih zuladan anahtarı alıyor, kapıyı açıyor, hızla giriyorlar eve.

Bir koyun postunun üstünde,

- Kaç yıldır mankensin?

diye başlayan muhabbet,

- Seni seviyorum Zerrin!

anlamsız tümcesiyle anlam kazanıyor ve Kalender sırtlarına gün doğuyor Zerrin'in bekareti koyun postuna bulaşıyorken. Derin bir uykuya dalıyorlar, duvardaki Menderes resmine günün ilk ışıkları vuruyor.

Onların uykuya dalışından bir kaç dakika sonra uyanıyor Mahmut. Elini yüzünü bile yıkamadan, ince hortumu ve büyük plastik bidonu alarak sokağa fırlıyor. Sokaklarının her iki tarafına, zaman zaman çift sıra parkederek, cici sokaklarını bir otoparka çeviren değişik arabaların depolarından var gücüyle benzin çekerek, müesseselerinin günlük benzin gereksinimini sağlamış bir patron edasıyla benzinli bir tükü-

rük savurdu parke taşlarına, huzur içinde eve döndü, bidonu evin girişine koydu, elini yüzünü yıkadı, uzun uzun ağzını çalkaladı, dişlerini fırçaladı. Çayı demlenmeye koydu ve ıslık çalarak sinekkaydı bir traşa koyuldu. Kahvaltıyı hazırladı, karısını uyandırdı, kayınhalanın karyolasını ayak ucundan ağır ağır sallayarak ve

- Zelzele! Zelzele!

diyerek onu canını ağzına getirerek uyandırdı.

- Espri hala, bir şey yok!

- Zelzelenin esprisi olur muymuş?

derken bir neşeli kahvaltı edildi. Mahmut karısına, pek kısa bir gelecekte kahvaltılarını hizmetçilerin gümüş tepsiler içinde yataklarına dek getireceklerini, ve yumurtasını bir buçuk salise fazla pişirmiş olan hizmetçiye nasıl fırça çekeceğini anlattı. Saat sekizde Hilton'u aradı. Madam Bilmemne adına yer ayırtılmış ancak hatun henüz gelmemişti. Yer ayırtılmış olması Mahmut'un mutluluğunu dörtle çarptı. Gitti radyoyu açtı, sabah için müzik dinlemeye koyuldu. Türküler ve oyun havaları başlarken Jön Osman geldi. Biraz sonra Haluk, siyah takım giysi ve papyonuyla belirdi. Osman için de bir

gri takım getirmişti. Osman giydi, uymadığını ileri sürdü. Genel kanı giysinin Osman'a cuk oturduğu biçiminde gelişince Osman giysiyi benimsedi.

- Güzel elbise aslında!

dedi. Mahmut mersedesin deposuna bidondan benzin boşaltırken. Selim'in arabası geldi mersedesin arkasında durdu.

- Patron, şu bizim depoyu da fullesene!

-Günaydın!

Selim de takım giyinmiş, ayrıca elinde bir tomar da boyunbağı getirmişti. Osman'ın en beğenmediği boyunbağının giydiği giysiye en uyanı kanısı genelleşince, Osman onu taktı.

- Güzel kravat aslında!

demekle yetindi. Fakat ayakkabıyı getirecek olan Nezih henüz gelmediği için çorapla dolanıyordu.

- Nerde kaldı bu Nezih?

- Gelir, şimdi, gelir...

diyerek arkadaşlarına çay servisi yaptı Mahmut. Yeniden Hilton'u aradılar, madam gelmemişti.

Radyoda beraber ve solo şarkılar başlayınca meraklanarak Nezih'in evine telefon etti. Ya-

nıt yoktu. Yoldadır diye düşündü. Zerrin'in numarasını çevirdi, annesi çıktı:

- Akşam gelmedi... Sizde kalmadı mı?

dedi. Zerrin'in annesi heyecanlandı, polise haber verilmesini istedi. Mahmut onu yatıştırdı. Radyoda öğleye doğru programı başlarken Zerrin geldi, onu Nezih izledi. Jön Osman Nezih'in getirdiği ayakkabıların ayağını sıktığını ileri sürdü. Genel kanı sıkmaması gerektiği üstüne odaklaşırken, Osman isyan etti. Ayakkabılar ıslatılmaya karar verildi, buna da Nezih karşı çıktı. Sonuçta Jön Osman Mahmut'un 44 numara ayakkabılarından birinin burnuna pamuk doldurarak, ayağını cendereye sokmaktansa daha şarlo ve rahat bir lostra görünümünü yeğ tuttu.

- Müdür, dediğinin ayağı yere basmalı!

dedi Mahmut.

- Güzel ayakkabı aslında!

dedi Osman. Radyoda haberler başlayınca yeniden Hilton arandı, madamın gelmediği öğrenildi. Uçağın rötar yaptığı düşünülerek, telefonla lahmacun ve ayran getirtildi. Kayıntı sırasında Mahmut planı yineledi, ayrıntılar hak-

kında bilgi verdi.

- Nezih kadınla Hilton'dan çıkarken, Haluk mersedesle usulca kapıya yanaşıyor. Nezih kapıyı açıyor, kadın biniyor. Arabanın arkasından öbür tarafa dolaşıyor, o sırada Haluk Nezih'e öbür kapıyı açıyor...

- Kendi kapısını açamıyor mu inek?

diye sukoyveriyor Haluk.

- Oğlum, kadın Nezih'in önemine inanmalı.

- En kötü rol benimki ağzına sıçiim!

diyor Haluk.

- Güzel rol aslında!

diyor Osman. Haluk yatıştırılıyor. Kahveler içiliyor, sigaralar tellendiriliyor. Mahmut sürekli Hilton arıyor. Jön Osman kayınhalayla tavlaya oturuyor, radyoda Tarihte Türk Devletleri, programı başlıyor. İşbirlikçi Mediha telefon ederek, kızların beşte gideceklerini, defilenin mutlaka beşten önce olması gerektiğini belirtiyor.

- Bugün geçti. Bugün gelmez artık!

diyor Jön Osman'ı mars eden kayınhala.

- Saçmalama hala, otelde yer ayrılmış.

iyimserliği de bir süreyi dolduruyor, radyoda caz müziği, sizin için seçtiklerimiz, serhat türküleri haberler, reklamlar derken akşam çöküyor, devrisi gün buluşmak üzere dağılıyor çete.

Devrisi sabah en erken Jön Osman geliyor, derhal kayınhalayla tavlaya oturuyor, intikamını alacakken beş sıfır yeniliyor, sinirle kapatıyor tavlayı:

- Bilmiyorsun teyze...

- Bilek bu bilek..

diye gevrek kahkahalar atıyor kayınhala. Saat onbire doğru madamın otele geldiği öğreniliyor. Mahmut herkesi tek tek sarılıp öpüyor. Kadını öğlen yemeğine götürmek zorunda kalmamak için saat 14.00'de otelden alınmasına karar veriliyor. Nezih sarılıyor telefona, oteli arıyor. Resepsiyonu aşıyor, santıralı aşıyor ve Madam Bilmemne ile görüşüyor, Mahmut Bey'in müesseselerinin egzotik araştırmalar müdürü olduğunu söylüyor. Madam ne müdürü olduğunu anlamıyor. Nezih yineliyor, madam gene anlamıyor. Nezih kan ter içinde kartında yazan şeyi yineliyor, madam anlamamayı yineliyor. Nezih saat 14.00'de kendisini otelden alacağını söylü-

yor, madam anlıyor, Nezih teşekkür ediyor, kapatıyor telefonu. Mahmut Nezih'i alnından öpüyor ve operasyon başlıyor.

Haluk'un babasının yazıhanesi merkez olarak kullanılacak, operasyon oradan yönetilecekti. Yazıhanede müdür Osman'dan başka kimsenin olmaması garip karşılanacağından kayınhalanın sekreter gibi yazıhaneye götürülmesine karar verildi. Kayınhala bu duruma çok sevindi. Ancak kayınhalanın sekreter olarak biraz yaşlı kaçacağı düşüncesi ağır bastı. Kayınhala buna çok üzüldü. Zerrin'in sekreter olabileceği düşünüldü, fakat kayınhalanın mankenliği kıvıramayacağı göz önünde bulundurularak, kayınhalanın sekreterliği oybirliğiyle kabullenildi. Kayınhala bu duruma çok sevindi. Selim ve Zerrin İşbirlikçi Mediha'nın atölyesine gitmek üzere çıktılar. Kayınhala ve Jön Osman'ın çıkışları kolay olmadı. Kayınhala tayyörünü giymek, şapka takmak, broş takmak istemindeydi. Oysa kendisine bir sekreter önlüğü giydirilmek isteniyordu. Sonunda şapka takmaması koşuluyla tayyörde karar kılındı. Fakat sandıktan çıkan tayyör yıllardır giyilmediği için

kayınhalaya olmamakla direniyordu. Yıllar tayyörü şaşkınlıklar içinde bırakan yağlar ve kilolar yığmışlardı kayınhalanın beline, kalçasına, orasına, burasına. Ne eteklik oluyor, ne üst iliklenebiliyordu. Kayınhala ağlayarak önlüğe boyun eğdi. Jön Osman ve kayınhala saat 13.00 suları evden çıktılar.

İşbirlikçi Mediha'nın atölyesine varan Selim'in telefonu hiç de iç açıcı değildi. Pazar günü biçki-dikiş kursu kapalı olduğundan öğrenci kızların hiçbiri gelmemiş, kreasyonlar Zerrin'e bol gelmişti. İşbirlikçi Mediha harıl harıl daraltma çalışmalarına başlamıştı ama hepsini yetiştiremeyebilirdi. Mahmut sinirlendi, fakat Mediha'ya fırça çekilmemesini ve yetiştirebildiği denli kreasyonu Zerrin'e uydurmasının sağlanmasını Selim'e öğütledi. Teybe pil alıp almadıklarını sormayı unuttuğu için pil almayı unuttuklarını öğrenemedi. Saat 13.30'da Nezih, Haluk ve Mahmut evden çıktılar, Hilton'a geldiler. Madam henüz Mahmut'u tanımadığı için, Mahmut olayları Hilton'un lobisinde uzaktan izlemek istiyordu. Haluk arabada kaldı, Nezih'le birlikte Hilton'a daldılar. Lobinin loş bir

köşesine çöktüler. Mahmut her zamankinden fazla terliyor, ipek mendiliyle sürekli terini siliyordu. Damatlık mendiliyle dürüp cebine soktu. Nezih de heyecanlı görünüyordu. Sigara çıkardı, yaktı. Mahmut, oğlunu bir okulun giriş sınavına getirmiş baba tavrıyla ona moral veriyor, en son uyarılarda bulunuyordu:

- Hiç heyecanlanıcak bir şey yok. Çıkarıp kartını verir vermez kadın senin önemli biri, benim aşırı önemli bir patron olduğumu anlayacak, asıl o heyecanlanacak... Ayrıca senin yakışıklılığın karşısında kadının yelkenleri suya inecek. Gözünün içine içine bakıp kesik atacaksın. Sürekli konuşacaksın, es yok. Onu kroke etmelisin.

Nezih'in de kendine güveni giderek artıyordu. Mahmut haklıydı, yakışıklılığını kullanarak kadını etkileyebilirdi. Hatta kadın güzelse, ki mutlaka güzeldir, bu geceyi niçin Nezih'le geçirmesindi? Bir Boğaz gezisi, derken Kalender sırtları... Ayrıca bu iş otelde de olabilirdi. Gelibolu'da Kasap Sami Oteli değil ya burası, koskoca Hilton. Sen nereye çıkıyorsun? Aile misiniz? Hanım senin neyin oluyor? gibi sorular

soracak değil ya resepsiyoncu.. Kadın Nezih'i bir içki içmeye davet edecek. Nezih rahatsız etmek istemeyecek, kadın ısrar edecek, Nezih de onu kırmayacak, binecekler asansöre... Bastır oğlum Nezih, diye düşündü kendi kendine ve en Janponbelmondo adımlarıyla telefonlara doğru yürüdü.

- Alo? Madam, lobideyim, emrinizdeyim.

- Ne kadar dakiksiniz mösyö, hemen iniyorum.

Nezih telefonu kapattı, lobinin en dibinde loşluk içinde yitmiş gitmiş Mahmut'a baş parmağıyla zafer işareti yaptı. Mahmut çok uzakta belli belirsiz bir baş işareti yaptı. Nezih sigarasını söndürdü, kartını hazırladı, asansörün karşısında beklemeye başladı. Asansörün ışığından inişi izliyordu, dokuz, sekiz, yedi, altı, beş, dört, üç, iki bir, zemin. Asansörün kapısı sessizce açıldı, sarışın uzun boylu, dünya güzeli Madam Bilmemne asansörden çıktı.

- Bonjur Madam!

sözlerini bir parisliden daha genizden patlattı. Kısa cümlelerde çok başarılıydı. Nezih'in frenk aksanı. Sarışın güzelinin yanıtı tatlı bir gülüm-

seme idi. Nezih hemen kartını uzattı. Sarışın kadın kartı aldı, baktı, yeniden gülümsedi. Nezih sağ eliyle yol gösterdi, çıkışa doğru yürüdüler. Aralarında konuşma olmuyordu ama işler yolunda gidiyordu, tam kapıdan çıktılar mersedes önlerine dayandı. Bravo Haluk, Nezih kapıyı açtı, sarışın bindi, kapattı. Arkadan öbür kapıya dolaşırken, Haluk indi ona kapısını açtı, saygın şoför kompozisyonunu bozmadan:

- Ulan amma güzel çıktı karı ha!

dedi. Nezih onu başıyla selamladı. Haluk direksiyona geçti, mersedes kanatlandı.

Mahmut hızla Hilton'dan çıktı, taksiye işaret etti. Aynı anda mersedesin geri döndüğünü gördü. Yeniden hızla Hilton'a girdi, lobinin loşluğuna sığındı. Kadın bir şey mi unutmuştu yoksa? Yeniden gözlem noktasında yerini aldı Mahmut. Sarışın güzeli önden, Nezih peşinden girdiler. Sarışın kadın resepsiyona yanaştı ve bir şeyler sormaya başladı. Nezih onunla hiç ilgilenmeyerek çevresine bakınmaktaydı. Mahmut sinirlendi. Kadınla neden ilgilenmiyordu Nezih? Ne olmuştu? Neden geri dönülmüştü? O sırada Nezih resepsiyonun

önünde aranmakta olan elli yaşlarında kısa boylu, şişmanca bir kadına yanaştı:

- Madam Bilmemne?

- Evet mösyö... Ben de sizi arıyordum. Mösyö Mahmut'un müdürüsünüz değil mi?

- Evet madam. İstanbul'a hoşgeldiniz?

diyerek bir kart daha çıkardı ve uzattı Nezih. Kadın kartı aldı, baktı, çantasını açtı, kartı oraya koydu, çıkardığı kendi kartını Nezih'e verdi, çıkışa yürüdüler. Nezih kadını mersedese bindirdi, öbür kapıya dolaştı. Haluk ona kapıyı açtı, az önceki saygın duruşu içinde:

- Ulan amma kelek çıktı karı ha!

dedi, Nezih onu başıyla selamladı. Haluk direksiyona geçti, mersedes kanatlandı.

Terini silerek çıktı Mahmut Hilton'dan, yürümeye başladı. Madam Bilmemne tam Mahmut'un kafaya alabileceği tipte bir kadındı. Nezih önce şaşırmışsa da sonra iyi toparlamıştı durumu. Kadının yüzü gülüyordu. Demek ki alacaktı. Zaten alıcı olmasa taa Kanada'dan buraya niye gelsindi? Verdiği fiyatlar öyle ucuz gelmişti ki kanadalılara, hemen göndermişlerdi müdürlerini. Bu kadın kafaya alınınca dolarlar

gürül gürül akmaya başlayacaktı. O zaman koskoca Mahmut Bey de böyle hıyar gibi tabanvay kullanmayacaktı. Kadının iki dudağının arasındaydı herşey.

- Tamam, bundan yirmibin tane, şundan otuzbin tane alıyorum!

dedi mi bitti iş. Boru mu, koskoca madam Bilmemne. Yalnız kadın daha fazla sipariş verirse, ki verebilirdi, bir iki atölye ile daha anlaşmak gerekecekti. İşbirlikçi Mediha yetiştiremezdi. On tane eşantiyonu yetiştirememişti hamşo. Fakat çok ucuza dikiyordu. Piyasada o fiyata diktirmeye olanak yoktu. Olmazsa Mahmut kendisi bir atölye açardı, bu geri zekalı Mediha ile işbirliği etmenin hiç gereği yoktu. İşbirlikçi Mediha'ya kini artarak Taksim'e ulaştı. Yazıhanenin karşısındaki büfeden ayran içerek yazıhaneye telefon etti.

- Alo? Osman, geldiler mi? Tamam. Benimle konuştuğunu belli etme, herhangi biriyle konuşuyormuş gibi yap. Esprinin sırası değil oğlum... Durum nedir? Ha... Çayını içsin, bir çay daha söyleyin. Mediha'yı arayıp atölyedeki durumu sorun! Kim?.. Hala mı?.. Saçmalama-

sın... Mahmut Bey bulunamıyor diye kadını oyalayın... Hayır, hala orada kalacak... Siz çıkar çıkmaz ben yazıhaneye çıkıcam, karşıdaki büfedeyim...

Mahmut bir ayran daha söyledi. İkinci ayranı yarılamadan Madam Bilmemne'nin yazıhanenin bulunduğu binanın kapısından çıktığı görüldü. Demek oyalayamadılar, atölyeye gidiyorlar. Belki de İşbirlikçi Mediha hazırladı giysileri. Fakat neden madam yalnız çıktı, çocuklar neredeler? Niye kadının hemen peşinde değiller? Neden merdivende gereksizce oyalanıyorlar. Madam mersedese doğru ilerlemiyor, geçen bir taksiye el ediyor, taksi duruyor, kadın binip gidiyor? Nasıl olur? Mahmut yıldırım hızıyla fırlıyor büfeden, doğru mersedese.

- N'oluyor Haluk?

- Bilmiyorum ki, kadın yalnız çıktı.

- Hemen takip et, taksiyi...

diye mersedese atlayacakken Mahmut, ensesinden yakalıyor büfeci, iki ayran bir telefon parasının derdinde. Mahmut'ta bozuk para yok. Haluk'da da yok. Büfeciyle ağız kavgası sürerken kadının bindiği taksi gözden yitip gidiyor.

Neyse onbin lira bozuluyor, hızla yazıhaneye çıkıyorlar.

- N'oldu? Niye gitti kadın?

- Gelicek, gelicek.

- Nereye gitti?..

- Madem Mahmut Bey bulunamıyor. Ben başka bir şirketle daha görüşecektim gidip onlarla görüşüp geleyim, dedi.

- Allah kahretsin, kadın başka firmayla anlaşacak... Onlara bizi soracak, öyle bir firma yok, tanımıyoruz, diyecekler... Açsanıza şu viskiyi!

dedi Mahmut. Birer viski doldurup, beklentiye geçtiler.

- Peki kaçta gelicek kadın?

- Bilemiyoruz.

- Niye sormadınız?

- Düşünemedik. Hala, ben de atölyeye gelicem burda korkarım diye tutturunca, onun derdine düştüm...

Viski şişesi yarılanmıştı ki telefon çaldı. Madam Bilmemne başka randevuları dolayısıyla gelemeyeceğini, devrisi gün saat 14.00'de Mahmut Bey'i Hilton'un lobisinde bekleyeceğini

bildirdi. Osman iyi günler dileyerek, teşekkür ederek, saygıyla kapattı telefonu.

- Tamam patron.

- Ne tamam?

- Yarın 14.00'de Hilton'un lobisinde seni bekliyor.

- Şimdi nerdeymiş?

- Sormadım.

- Alo, buyrun?

İşbirlikçi Mediha'nın atölyesinden, Selim arıyordu. Evi yakın öğrenci kızlardan ikisi bulunmuş, defile için her şey hazırlanmış bekliyorlardı.

- Ayrılmayın, geliyoruz!

dedi Mahmut. Madam Bilmemne'ye karşı yitirilmiş yirmi dört saati kazanılmış gibi değerlendirmek istiyordu Mahmut. Defilenin provası yapılacaktı. Hepbirlikte yazıhaneyi kapattılar, atölyenin yolunu tuttular.

Zerrin ve diğer iki kız giyinmiş bekliyorlardı. İşbirlikçi Mediha gerektiğinden fazla süslenmişti. Selim elinde kartı bekliyordu. Mahmut o gün prova yapılacağını, Madam Bilmemne'nin devrisi gün geleceğini söyledi. Defile

provası yapıldı. Zerrin fena değildi. Diğer iki kız yürüyemiyorlardı. Biri çok güzeldi, ama satılacak olan güzellik değildi. Öbür kız yürümesini bilmemesi yetmiyormuş gibi at suratlıydı, satılacak olan surat değildi elbette ancak bu konkurhipik surat satışa engel olabilirdi. Mahmut kızlara nasıl yürüneceğini, nasıl dönüleceğini uzun uzun anlattı, egzersiz yaptırdı. Yeterli bulunca paydos ettiler.

Mahmut, kayınhala, Zerrin, Haluk'un arabasına bindiler. Selim, Osman ve İşbirlikçi Mediha'yı aldı, Nezih de at suratlı ile güzel kızı evlerine bırakmayı üstlendi. Güzel kızı öne, at suratlıyı arkaya bindirdi. Her ikisi de evlerinin yakın olduğunu söylüyorlardı. Hele güzel kızın evi, tam yol üstündeydi. Nezih binbir ara sokağa girerek, böyle daha kestirme, diye kızlardan çok kendini kandırarak, önce at suratlıyı bıraktı, sonra yanındaki güzele dönerek

- İsmin neydi senin?

- Cevza.

-Ne güzel isim. Ama sen isminden de güzelsin.

- Öyle mi? Teşekkür ederim.

- Bir yerde bir iki tek atalım mı?

- Ben içki içmem.

- Sen çay içersin. Şöyle bir Boğaz turu canım.

- Evden merak ederler.

- Etmezler.

- Ederler.

- Eve bir telefon sarkıtıp defilenin uzun süreceğini söylersin.

- Evde telefon yok.

- Ha... O zaman sorun yok.

Köküne dek bastı gaza Nezih. Köprüyü geçtiler, Beşiktaş'a çıktılar. Sanki iki elinin arasında sıkı sıkı tuttuğu Cevza, yanında oturan da direksiyon. Kalender'den yukarı saptı araba. Sırttaki köşklerden birinin önünde durdu.

- Nereye geldik?

- Rahat edebileceğimiz bir yere.

Köpek bir iki havladı. Cevza köpekten korktu. Nezih köpeği okşadı, eve girdiler. Nezih giderek sevmeye başlamıştı ticaret hayatını. Koyun postunun dili olsa konuşsa.

Devrisi gün saat 14.00'de mersedes Hilton'un önünde durdu, önde Mahmut, peşinde

Nezih, içeri girdiler.. Madam Bilmemne lobide bekliyordu. Nezih onları tanıştırdı. Mahmut şık bir tabanca çeker gibi kartını çıkardı, uzattı kadına, kadın gülümseyerek aldı kartı, kendisininkini verdi. Birbirlerinin kartlarını inceleyip devreden çıkardılar,birbirlerini inceleyerek konuşmaya başladılar. Mahmut bir önceki gün için özür diledi, yoğun çalışmalarından ve işinin büyüklüğünden yakındı. Hilton'dan çıktılar. Mersedes Kadıköy'ün yolunu tuttu. Mahmut yol boyunca kadına iltifatlar etti, kadın mahcup bir genç kız gibi sürekli teşekküre zorlanıyordu. Kadının firmasının Kanada'nın değişik kentlerinde mağazaları bulunan büyük bir zincir mağaza olduğu anlaşıldığında köprüden geçiyorlardı. Mahmut Avrupa'dan Asya'ya geçmenin önemini vurguladı. Asya'da ilerlemeye başladılar. Mersedes İşbirlikçi Mediha'nın atölyesi önünde durdu. Nezih ve Haluk fırlayıp arka kapıları açtılar. Atölyeye girildi. Selim ve Mediha madama tanıştırıldı. Selim kartını uzattı. Jön Osman madamı en tanıyan olarak yakın markaja girdi, Mediha atölyenin içinde anlamsızca koşuşturmaya başladı, kızlar giyindiler, çaylar

söylendi, teybin düğmesine basıldı ve Mahmut'un pazen kreasyonları gösterişe geçtiler. Zerrin Nezih'e küs olduğu için suratından düşen bin parçaydı. Mahmut madamın arkasından Zerrin'e gülümsemesi gerektiğini bildiren işaretlerde bulundu. Zerrin gülümser gibi oldu, geldi madamın önünden döndü, kıçını sallıyarak uzaklaştı. Mediha hemen, nasıl buldu, beğendi mi, gibi sorularla defileyi bölmeyi denediyse de, Mahmut bu gibi şeylerin daha sonra konuşulacağını belirtti. İkinci kreasyonla Cevza girdi. Kız zaten pek yürümesini bilmiyordu, koyun postunda kalan kızlığının apışarasındaki sızısıyla neredeyse hiç yürüyemez hale gelmişti, bir ayağı anlamsızca öbürünü sürüklüyordu, fakat yüzü gülüyordu. At suratlı gerektiğinden fazla hızlı yürüyor, kreasyonların incelikleri incelenemiyordu. Gösteri tamamlanınca madam giysileri yakından incelemek istediğini belirtti. İnceledi, beğendi. Eşantiyonlarla Kanada'ya döneceğini siparişi oradan vereceğini belirtti. Eller sıkışıldı, atölyeden çıkıldı. Konvoy halinde Hilton'a gelindi. Madam bırakılırken, Mahmut, kendilerini bu akşam yemeğe çıkarmaktan

büyük zevk duyacaklarını vurgulayan bir cümle patlattı, malesef madam öneriyi kabullendi, akşam 21.00'de kendisinin Hilton'dan alınması kararlaştırıldı, konvoy üzüntüyle Mahmut'lara geldi.

Kadın nereye yemeğe götürülecekti? Kim kim gidilecekti? Mahmut'un yalnızca 25.000 lirası kalmıştı. Mahmut'un karısı, yabancı bir kadınla başbaşa yemeğe çıkmasını kabullenemeyeceğini bildirince, madama da bir kavalye bularak grup dörtlendi. Kurra çekildi, kavalyelik Jön Osman'a kaldı.

- Güzel kadın aslında!

dedi Osman. Gülüşüldü. Doğru dürüst bir yere götürmek gerekiyordu kadını. Müzikli, içkili, danslı, programlı bir yere... Bu denli hava atıldıktan sonra kadına rustik ayaklarda köprü altında istavrit yedirilemezdi. Gasteler açıldı, derin derin incelendi fiks menüler. Akşam mersedes olamıyordu, bir de taksi giderleri giriyordu işin içine, ayıca taksi tüm havalarını bozabilirdi, dolayısıyla Hilton'a yakınlığı açısından Kervansaray'a mim koyuldu. Jön Osman ve Mahmut Kervansaray'a giderek, hem fiyatlar hakkında

daha gerçekçi bilgi edinmek hem de güçleri yeterse rezervasyon yaptırmak üzere evden çıktılar. Geze Geze Elmadağ'a geldiler. Yolda Mahmut Osman'a madamla sürekli dans etmesi, kadını tavlaması, gerekirse bu gece onunla yatması gerektiğini anlattı. Avrupa'da Amerika'da böyle bitiriliyordu işler. Kadını memnun bırakmak gerekiyordu. Jön Osman kaderine boyun eğdi:

- Gerekirse yaparız ağbi, iş iştir!

- Bravo Osman!

Uzun pazarlık sonucu, tek şişe içkili yemeğe adam başı on bin liradan anlaşarak, rezervazyon yaptırdılar. Masanın üstüne Mahmut'un isminin yazılması bir kaç kez tembih edilerek Kervansaray'dan çıkıldı. Onbeş yirmi bin lire daha bulunması gerekiyordu.

- Bizim halada vardır. O ne kirli çıkıdır o! dedi Mahmut. Geze geze eve döndüler. Kapıdan girdiklerinde kayınhala bin telaş içinde kendine gece giysisi ütülemekteydi, kendisinin de yemeğe götürüleceğini sanıyordu. Bunun olanaksız olduğu kendisine açıklandığında kıyameti kopardı. Ağladı, giysisini makasla küçük par-

çalar halinde kesti, tansiyonu düştü. Kendisine şekerli su yapıldı. Ortalık yatıştığında Mahmut kendisinden yirmi bin lira borç istedi. Kayınhala yattığı yerden kolunu kaldırdı ve başparmağı işaret ve şehadet parmakları arasında tebarüz eden yumuk sağ elini, bileğinden güçsüzce bir kaç kez salladı. Kayınhalaya hiç yakışmayan bu terbiyesiz el hareketinden sonra Mahmut borç para bulmak için bir kaç yere telefon etti, kimseyi bulamadı, bulduklarından olumlu yanıt alamadı.

- O zaman ben madamla yalnız giderim!

diye sert koydu Mahmut.

- Bensiz bu evden dışarı bi adım atamazsın!

dedi Mahmut'un karısı. İşin bir aile dramına dönüşmesinden tedirgin olan Jön Osman:

- En iyisi ben gelmiyeyim!

dedi.

- Senin gelmen şart oğlum. Kadına bir kavalye şart. Asıl işi sen bitireceksin.

Saat 19.00'a yaklaşırken para sorunu çözümlenmemiş olarak ağırlık kazandı. Mahmut kayınhalayla daha yumuşak ve centilmence ko-

nuşmaya başladı. Yalvarmaları ağlamaklılaştığı sırada, kayınhala:

- Yok param!

dedi. Mahmut sinirlendi:

- Madem paran yok niye bizi iki saat yalvarttırıyorsun manyak mısın nesin hala!

diye bağırdı. Son sözler ortalığı karıştırdı.

- Sen benim halama manyak diyemezsin!

le başlayan kavganın sonunda Mahmut karısının gözünü şişirdi. Karısı Mahmut'un yüzünü tırmaladı, boynunu ısırdı, en kötüsü iki ateş arasında kalan Jön Osman başından yaralandı, derhal bir taksi çağrıldı, Jön Osman İlkyardım'a götürüldü, başına beş dikiş atıldı. Jön Osman'ın o gece jönlük yapacak hali kalmadığından Selim imdada çağırıldı. Mahmut Selim'e yirmibeş bin lira bulması gerektiğini de bildirdi. Kan kaybından ölecek olsan ilkyardım parasız yapılmadığından Mahmut'un zulası giderek hafiflemişti.

Saat 20.58'te, Selim, Mahmut ve karısı her şeye rağmen Hilton'un lobisindeydiler. Mahmut'un karısı gözüne bol fondöten ve rimel sürmüş, moraran gözünü makyajla kapatmış,

Mahmut boynundaki ısırık izlerini iki vefakar hansaplastla kapatmıştı. Selim ağbisinden yirmibeş bin lira borç almıştı, tam kırkbeş bin liraları vardı, Mahmut'un keyfine diyecek yoktu. Madam Bilmemne ile karısını tanıştırdı. Mahmut'un yabancı dil bilmeyen karısı sırıtmakla yetindi. Madam Bilmemne ise iki günlük türkçesi ile:

- Yi akşamlar!

dedi. Gülüşerek Selim'in arabasına bindiler. Selim plan gereğince arabanın teybine Edith Piaf kasetini sürdü. Mahmut mersedesin çok benzin yaktığını, ülkemizde benzin sıkıntısı olduğunu, yurt ekonomisine katkıda bulunmak için geceleri mersedesini kullanmadığını anlatırken Kervansaray'a geldiler. Üçü vestiyere hiç bir şey vermemek üzere iki dirhem bir çekirdek giyinmişlerdi, fakat madam şalını vestiyere bıraktı, gladiyatörce indiler merdivenlerden. Selim metrdotelin kulağına bir kaç kez Mahmut'un ismini fısıldarken, Mahmut sanki haftada beş akşam oraya yemeğe geliyormuş gibi tüm garsonlara tanıdık gülücükler dağıtıyordu. Garsonlar da filim icabı onu saygıyla selamlıyorlar-

dı. Mahmut'un isminin yanlış yazıldığı masaya oturdular. Garson mumu yaktı. Masaya servis başladı. Evdeki hebasa göre bir şişe şarap istenecek. Mahmut, Selim ve Mahmut'un karısı birer kadehle oyalanacaklar, madamın boşalan kadehi sürekli doldurulacak, kadın sarhoş edilerek ikinci bir şişe istemeye gerek kalmayacaktı. Ancak iki günde Hilton'da rakıya alışan madam rakı isteyince, bir ufak rakı söylendi. Şaraba uygulanacak taktik rakıya uygulanacaktı. Derken garsonlar mezelerle masaya saldırıya geçtiler, Bizimkiler, o kalsın, zeytinyağlı istemez, ahtapot salatasını kaldır, demeye fırsat bulamadan madam:

- Bu nedir? Ne güzel, Ya bu? Çok ilginç?

gibi çıkışlarla tüm mezelerin alınmasına neden oldu. O andan itibaren çok dikkatli olmak zorundaydılar. Fakat rakıyı su gibi içen madam sayesinde daha sıcak mezelere geçilemeden ikinci ufağı söylemek durumunda kaldılar. Mahmut şaka ile karışık, rakının kanada içkilerine benzemediğini, sert bir içki olduğunu, dikkatli içilmesi gerektiğini, kanadalıların türk gibi güçlü olmadıklarını vurgulayadursun, ma-

dam beyaz peynir ve pastırmaya hayran kaldığını belirtince, ikinci peynir ve ikinci pastırmayı söylemek farz oldu. İkinci peynir ve ikinci pastırmaya bizimkiler ellerini sürmediler. Kadının nelere rağbet ettiğine bakıp onlardan yememeğe özen gösteriyorlardı. İşin kötüsü kadın herşeyden yiyordu. Mezeler bitmesin diye hiçbir şey yemeyen Mahmut'un karısı yarım bardak rakıyla sarhoş olmuştu, hıçkırıklı kahkahalar atıyordu. İkinci ufak rakı bittiğinde, Mahmut'un işareti üzerine Selim madamı dansa kaldırdı. Bu arada Mahmut, çok az içtiği doluya yakın rakı bardağını, madamın boş bardağı ile değiştirdi.

- Bok gibi içiyor karı yahu.

- Paramız yetişecek mi Mahmut?

- İnşallah... Olmazsa şey yaparız.

- Ne yaparız?

- Bilmiyorum.

Madam bilmemne ve Selim kan ter içinde danstan döndüler. Biraz daha kaynaşmışlardı. Madam rakı dolu bardağı görünce bir sevinç çığlığı attı:

- Aaa, ben bunu bitirmemiş miyim hala?

Deli miyim neyim?
diye birden kaldırdı bardağı, fondip yaptı. İster istemez söylendi üçüncü ufak rakı.

- Üç ufak, bir büyük bir ufaktan daha mı pahalıdır?
dedi Mahmut'un karısı.

- Aynı şey yavrucuğum!
dedi Mahmut. O sırada kılıç kalkan ekibiyle program başladı, ardından kekliğin düz ovada avlanışı, tahta kaşık soloları, derken dansöz çıktı ortaya. Pistte bir iki kıvırdıktan sonra masalara yanaşarak adamların kucaklarına oturmaya, iki memesini adamların burnunun ucunda titretmeye ve parsa toplamaya başladı, şişman bir adam çıkardı bir onbinlik yapıştırdı dansözün alnına. Bir başkası iki memesinin arasına bir beşbinlik sokuşturdu. Dansöz tüm masaları tek tek dolaşıyor, kimseyi atlamıyordu. Mahmut soğuk terler dökmeye başladı. Ani bir kararla ayağa kalktı, karısına:

- Gel seni tuvalete götüreyim!
dedi. Karısı şaşkınca ona baktı:

- Tuvalete mi?

- Evet, çok şıktır buranın tuvaletleri, mut-

laka görmen gerek.
diye kadını sürükledi. Onlar tuvaletteyken masaya yanaşan dansöz Selim'in önünde kırılıp dökülmeye başladı. Kendini arabeske kaptırmış Selim refleks olarak elini cebine attı. Yaptığının farkına vardığında artık çok geçti. Gıcır bir onbinlik cepten çıkmıştı bile, dansözün gözleri ışıldadı. Zart diye soktu Selim onbinliği dansözün buna alışkın iki memesi arasına. Dansöz bir sonraki masaya geçti. Selim'in cebinde hala yirmibeş bin lira olduğunu sanan Mahmut'la karısı tuvaletten döndüler. Madamdan özür dileyerek masaya oturdular. İngilizce şarkılar söyleyen türk şarkıcı henüz programına başlamıştı ki, fotoğrafçı madamla Selim'in yanak yanağa danseden dört poz fotoğrafını getirip masaya attı. Selim refleks olarak elini cebine attı. Öbür onbinliği çıkardı, fotoğrafçıya uzattı. İlk onbinliğin çıktığını sanan Mahmut korkunç bir hüzün içindeydi. Selim fotoğrafçının kulağına yaklaşarak:

- Dördü ne kadar?

diye sordu. Fotoğrafçı Selim'in elindeki onbinliği hunharca kaparak,

- Tamam efendim, dördü onbin.

dedi ve hızla uzaklaştı. Madam Bilmemne fotoğraflar için Selim'e sonsuz teşekür etti. Teşekküre gerek olmadığını belirtti Selim titrek bir sesle, Mahmut Selim'in kulağına yaklaşarak sanki vantrologmuşcasına hiç ağzını açmadan dudakları arasından:

- Mahfolduk, sende onbeşbin kaldı!

dedi. Selim aynı biçimde onun kulağına yanaşarak ve fakat daha sessizce:

- Beşbin kaldı. Onbin de dansöze çarpıldık!

deyince Mahmut kendini tutamayarak:

- Ne?

diye bağırdı. Madam, çevre masalar, garsonlar, fotoğrafçı, orkestra, şarkıcı hepsi bir anda dönüp Mahmut'a baktılar. Sesi aşırı yüksek çıkmıştı.

-N'oldu?

dedi Madam.

- Şey oldu madam... Nasıl derler... Fransızcası nasıl söyleniyor... tam kelime karşılığını bulamıyorum.

gibisinden zırvalıyarak zaman kazanmağa uğraşıyordu. Ne denilebilirdi kadına. Koskoca

Mahmut Bey'i Kervansaray'ın ortasında yerinden hoplatan ne olabilirdi. Madam kocaman gözlerle açıklama bekliyordu. Mahmut hemen toparlandı:

- Şu anda müdürümden üzücü bir şey öğrendim. Yıllardır çalıştığımız bir fransız firması vardır, bizden yirmi bin parça mal istemişler, nedense parayı çıkarmamışlar, bizimkiler de malı göndermemişler. Bu gibi şeyler benim müesseselerimde olmamalı. Para nedir? Ne önemi vardır? Önemli olan karşılıklı saygı ve iş sevgisidir. İzninizle, bizzat bir özür teleksi çekmek ve siparişin yarın ilk uçakla gönderilmesini sağlamak istiyorum. Kimi işleri bizzat halletmeyi severim. Bir saate kalmaz dönerim. Siz eğlenmenize bakın. Çok çok özür dilerim. Saygılarımla!

diye belinden bükülerek fırladı Mahmut. Karısı ve Selim para bulmaya gittiğini bildiklerinden ve bulacağına inandıklarından bir ufak rakı daha söylediler. Mahmut hızla Kervansaray'dan çıktı.

Selim madamı yeniden dansa kaldırdı. Durumu değerlendirmek isteyen fotoğrafçıya

kaşlarıyla, sakın çekme, demek isterken patladı flaş. Orkestra, yaş mı da kuru mu fotoğrafçının anasının balkonu, havasına geçince oturdular. Mahmut'un karısı uyuklamaktaydı.

Yitirirsem intihar ederim, olur biter düşüncesiyle girdiği kumarhaneden cebinde yirmibeşbin lira ile çıktı Mahmut. Makinalar Mahmut'a kıyak yapmışlardı. Kervansaray'ın önünde rokfeller gibi indi taksiden, paranın üstünü beklemedi bile.

- Gelmeyeceksin sandım Mahmut!

dedi karısı.

- Deli misin yavrucuğum?

diye sırıttı Mahmut, garsonu çağırdı şampanya ve meyva söyledi. Mahmut madamdan yeniden özür dileyerek, teleksi çektiğini, siparişleri hazırlattığını yarınki uçağa yetiştirileceğini anlattı ballandıra ballandıra. Madam hayranlıkla bakıyordu Mahmut'a.

Kervansaray'dan sağ salim çıktılar. Madam Bilmemne Selim'in koluna girdi. Mahmut'un karısı başını kocasının omzuna yasladı, huzur içinde Hilton'un görkemine doğru yürüdüler. Otel kapısında vedalaşıp ayrıldılar.

Madam Bilmemne'nin mektubunu uzun süre bekledi Mahmut. Öyle bir mektup gelmedi. Mahmut birdenbire boşandı.

HAZRETİ İSA'NIN KIÇINDAKİ CET MOTORU

Çayın kaşığını bardaktan çıkarmıyor, kocaman işaret parmağıyla kaşığı sıkıca denetliyor, pencereden dışardaki hızlı yağmura bakarak çayını duyumluyordu, yaşlı, üç beş günlük sakallı, iri yarı, kır saçlı adam. Kocaman eski paltosunun düğmelerini iliklemiyor, bir yelek gibi sarılıyor paltosuna, önünü üstüste sıkıca kavuşturup oturuyordu.

- Candarmadan ayrılmayım ben.

dedi, durup dururken. Karşısındaki masada bir şeyler yazmakta olan genç başını yazısından kaldırdı, bana mı diyorsunuz, gibisinden baktı ona. Odada yalnızdılar.

- Bana mı dediniz?

- Yahudinin parası, ingilizin kafası!

dedi yaşlı adam. Genç gülümsedi, yazısına döndü. Yaşlı adam rakı içer gibi dikledi çayını, sinirle bıraktı çay bardağını yanındaki küçük masaya. Oldukça yüksek sesle içgeçirerek yeni-

den girdi söze:

- İnsanlar insan olmayı öğrensin. Yahudi müslüman falan yoktur. Hepimizin babası İsa. Üzeyiroğlu düzmüş Meryem'i mağarada. Meryem de gitmiş kilisede doğurmuş uyanık karı... Allah Meryem'den başka güzel karı bulamamış mı?

- Bana mı anlatıyorsunuz amca?

- Birinci harpte buralar hep işgal altındaydı. Evet. Altı gün aç kaldık. Ama bir kardeşlik vardı. Şimdi öyle değil. O iş bitti. Artık üniversitede kan akıyor. Mürekkep yerine kan akan bir memlekette devlet kuramayız biz. Kurdurtmazlar. Von Papen söyledi. Ne güzel söylemiş adam. 3. Harp falan olmayacak. Yahudiyle ingiliz dünyayı parsellemişler. Siz ne konuşuyorsunuz, buraların hep sahibi var.

Genç adam yaşlıya anlamsızca bakmasına son vererek, kesti sözünü:

- Bana bak amca, kafa ütüleyeceksen başka kapıya. Çalışıyoruz burda.

Çocuk gibi ürkek ayağa kalktı yaşlı adam, kapıya yöneldi başı önünde, tam çıkarken durdu, yumuşak bir biçimde, gülümseyerek baktı

gence:

- Her fenalık tembel adamdan gelir. Çalışan adamın vakti yok ki fenalık yapsın.

- Hı hı!

diye sinirle başsalladı genç, önündeki yazıya döndü.

- Haydi bi de sigaranı aliim!

diyerek yeniden masaya yanaştı yaşlı adam. Onu bir an önce yoletmek çabasında, hemen sigarayı tuttu ve yaktı genç. Yaşlı adam derin bir nefes aldı sigaradan ve kocaman elini masaya koydu:

- Bırakmıştım. Otuzsekiz yıldır içmiyordum şu boku. Dün başladım. Aklınız varsa içmeyin... Gittim Maarif müdürüne, benim çocuğum eşkiya mı olsun, dedim. Bu çocuk bu okula girecek, dedim. Bana ne dese beğenirsin hıyarağası... "Yönetmelik var, biz bu yönetmeliği değiştiremeyiz!" diyor. Allah yapmadı ya lan bu yönetmeliği...

Genç adam yazısıyla ilgilenmek istiyor, fakat ilgilenemiyor, başucunda makinalı tüfek gibi konuşan yaşlı adamla ilgilenmediğini belli etmek için özellikle ve anlamsızca önündeki

kaada bakıyor, yaşlı adamsa azarlanmamaktan aldığı yüreklilikle sözü söze yapıştırıyordu.

- Amerika tamamen yahudinin elinde. 2000 yılında dünyayı güneşle ısıtacaklar. Güneşten bir milim alsalar, yetermiş dünyayı ısıtmaya. Ondan sonra al kıçına sok diyecekler, al petrolünü kıçına sok diyecekler, araba.

- Amca güle güle!

diye tavır koydu genç.

- Eyvallah! Başını ağrıttım!

dedi yaşlı adam uysalca, yeniden kapıya yöneldi, tam çıkacakken topukları üstünde kendinden beklenmeyen bir çeviklikle döndü:

- Kahve ocağını da o eşşoleşşeklere bıraktım. İbnelere yanıma ortak diye aldım, sonunda beni kovdular. Kimi nerden kovuyorsunuz, oraların hepsi ingilizin. İşi onlara bıraktım. Ama görecekler analarınınkini. Valla ben sana bir şey söyliyeyim mi, köpek sahibini tanımaz oldu. O hale gelmiştir memleket.

Genç adam, başını yazısından kaldırdı, umutsuzca bir sigara yaktı. Onun başını yazısından kaldırarak sigara molası vermesini fırsat bilen yaşlı adam, yeniden karşısına oturdu ve

hızla konuşmaya başmadı:

- Papazlar kilisede kız bozar. İmam minarede oğlan düzer, allah da onların pezevengi. İşte o kadar.

- Mutlaka amca!

dedi genç adam, sigarasının dumanını yağmurlu pencereye üfledi, daldı gitti uzaklara. Amca şehvetle anlatmaya koyuldu:

- Hazreti İsa göğe uçmuşmuş... Kim takmış kıçına cet motorunu? O zaman motor mu var?

Güpegündüz alkol geniz, döndü sokağın köşesini. Bakkalın önünden kalktı, manavın önüne geçti devriye kedi. İnzibat kediler apartmanın kapısını tutmuşlardı. Onları tanımıyormuş gibi yaparak eve sızdı.

- Kaç gündür nerdesin?

dedi kardeşi.

- İşlerim vardı.

diyerek banyoya girdi. Sanki son kez yıkanıyormuşcasına doya doya yıkandı, traş oldu, dişlerini fırçaladı. Bir ıslık tutturmanın tam sırası alsında, ancak dudaklar ürkek, ıslıklık güç yok. Bir sigara yakıp geldi oturdu.

- Beni arayan soran yok ya?

- Yoo, Kim arayacaktı?

- Arasınlar istemiyorum canım. Aramamaları iyi... Polis falan gelip sormadı değil mi?

- Yoo. Niye polis sorsun? N'oldu? Bir şey mi var ağbi?

- Yok canım. Polis niye beni sorsun? Ner-

den çıkarıyorsun polisi? Televizyonda ne var?

- Bi bok yok.

- Yayın yok mu?

- Var tabii de, izlenecek bir şey yok.

- Tavla oynıyalım mı?

- Oynıyalım, fakat hep yeniyorum ağbi.

- Mahfedicem seni!

Sigaralarını, içkilerini, kültablalarını alıp tavla başına yerleştiler. Telefon çaldı:

- Sen bak. Beni ararlarsa yokum.

Kardeşi telefona giderken, kapı zili çaldı.

- Eyvah! Telefonu boşver, kapıya bak.

- Sen baksana ağbi kapıya.

- Ya polise?

- Polis niye çöpü almaya gelsin, kapıcıdır.

Çöp verildi. Kapıcı yol edildi. Telefon aracılığıyla can sıkıntısını gidermek isteyen arkadaşın can sıkıntısı giderildi.

- Sen terziye giden kekeme fıkrasını duydun mu?

sözüyle yeniden tavlaya oturuldu. Oynayası yoktu, zaten yeniliyorken, iki kapıya sürekli gele atıyordu. Bıraktı tavlayı, kalktı.

- Yeniliyorum diye, değil mi?

- Kim? Seni her zaman yenerim oğlum. Oynıyasım yok. Evde başka içki var mı?

- Rakı var.

- İyi!

Mutfağa gitti, rakı, buz, su çıkardı. Peynir kesti, dilimledi. Bir domatesi ağır ağır soydu, bir tepsiye kurduğu çilingir sofrasıyla geldi bir koltuğa kuruldu. Kardeşi dışarı çıkmaya niyetliydi.

- Ne o? Nereye?

- Şöyle bir hava alıp geleyim... Belki Hakan'a uğrarım.

- Ben n'olucam?

- Nasıl?

- Yani kapı falan çalarsa kim açıcak kardeşim?

- Senin kapı açma yetki belgen yok mu? diye güldü kardeşi.

- Hayır yani... Ya beni arıyorlarsa?

- Memnun olurlar.

- Onlar memnun olurlar tabii de, ben n'olucam?

- Sen de müşerref olursun.

- Bana bak, olay ciddi...

- Cinayet mi işledin?

- Hayır.

- Eee?

- Daha önce bir kez aramış olmasalar endişelenmeyeceğim. Senin haberin yok, gelip kapıcıdan sormuşlar. Aptal kapıcı da burada oturduğumu söylemiş.

- Kim sormuş?

- Sivil memur gelmiş. Karakola davet etmişler işte... Aslında oldukça nazik bir davetiye. Bir evrak hususunda görüşmek üzere başkomserliğimize teşrifinizi rica ederiz, biçiminde. Yani, bir suçum olduğu için değil, bir evrakta bir yanlışlık falan var mutlaka, ben teşrif etmeden, düzeltilemiyor. Bir yere imzam gerekiyor anlaşılan. Bunda korulacak bir şey yok...

Kapı mı çalındı?

- Yoo...

- Bana mı öyle geldi?

- Herhalde.

- Bak karakoldan gelen davetiye bu!

diye cüzdanından ikiye katlanmış küçük bir kağıt parçası çıkardı. Üstünde "davetiye" yazıyor. En ufak bir kelepçe çağrışımı yapmıyor.

Sanki karakol Sular İdaresi falan gibi bir daire.

Kardeşi aldı, titizlikle inceledi davetiyeyi.

- Hımm!

dedi.

- Hımm mı?

- Önemli bir şey değildir ağbi, takma kafana!

Takmaması en doğrusuydu. Üstelik bir daha aramadıklarına göre kalkıp karakola gitmenin, karakolu fuzulen işgal etmenin alemi yoktu.

Kendini geceyle, geceyi alkolle barıştırdı. Kafa kazan kalktı sabahleyin. Duşunu aldı, traşını oldu. Takım giyindi. Alen Dölon gibi bağladı boyunbağını, fırladı evden. İnzibat kediler karşı apartmanın kapısında mevzilenmişler kapıyı kesiyorlardı. Hiç bakmadı onlara. Manavın önünde oturan devriye kedi, kalktı, gözünün içine bakarak bakkalın önüne geldi, durdu. Onu tanımıyormuş gibi yaparak hızla geçti yanından. Onun geçişinden ürken devriye kedi, sekiz oniki adım öteye kaçarak viyakladı.

- Ne alarmı aptal kedi!

diye söylendi kediye, hızla uzaklaştı.

Albay önce onu tanımadı. Babasının adını söyleyince anımsadı. Buyur etti. Çay söyledi. Daha çaylar gelmeden çıkarıp gösterdi davetiyeyi albaya.

- Askerlik için böyle çağırmazlar adamı. Hiç görmedim!

dedi albay.

Zaten askerlik için niye çağırsınlardı? Yaş otuza gün kalmış, saçta ak belirmiş, artık onun askerlik yapacak hali mi kalmıştı? Hem herkesin bünyesi komen oynamaya yatkın değildir. Üstelik okulda beden eğitiminden raporluydu. Bunları düşündü ama albaya söylemedi. Her ne kadar tanıdıksa da albay albaydır.

- Rahatsız ettim efendim.

- Estağfurullah evladım. Babanıza saygılar!

Hızla çıktı askeri mıntıkadan. Sivil bir sigara yaktı, sivil sivil yürümeye başladı hiç ağaçlı yolu. Karşıdan karşıya geçmek için durduğunda bir polisin kendisini izlediğini farketti. Bir an duraladı. Alen Dölon'un böyle anları vardı filimlerde. Çok ani bir karar alıyor, saniyede uygulamaya koyuyordu. Paniğe kapılmanın gereği

yoktu. Ağır adımlarla karşı kaldırıma yürüdü, polis de peşinden geliyordu, daha da ağırlaştırdı adımlarını, polis yaklaştı, tam kaldırıma ayak basacağı an, miğferi etrafında hızla geri döndü ve yıldırım hızıyla ilk bulunduğu kaldırıma ulaştı, polisi kontrpiyede bırakarak geldiği yöne doğru deli gibi koşmağa başladı. Filim icabı polisin şapkasının tereğini geri iterek, hızla kaçan Alen Dölon'a biraz da hayranlıkla bakarak, gene kaçırdık şeytan herifi diye düşüncelere dalması, olduğu yerde kalakalması gerekiyordu. Ancak polis o filmi görmediği için, birden düdüğünü çaldı, başka polis düdükleri duyuldu, o sırada yoldan geçen bir trafik polisi arabası da peşine düşünce bir dakika içinde ablukaya alındı.

- Ne kaçıyorsun lan?

- Kim kaçıyor lan?

demiş bulundu polise. Polisin vatandaşa lan demek hakkı varsa da, vatandaşın polise lan demek hakkı mahfuz tutulmuştu. Kendisine lan denilmesine çok fena sinirlenen polis onu en yakın karakola götürdü.

- Çok talihlisin aslanım, bizim karakolda

işkence yoktur!
dedi komiser muavini. Huzurlu bir karakola kavuşmanın sevinciyle davetiyesini çıkarıp bilgi almak üzere komser muavinine gösterdi. Komser muavini ilgili karakolu aradı.

Polisin Alen Dölon'dan özür dileyerek kendisini salıvermesi gerekirken, anlaşılmaz bir biçimde, bir montaj hatası gibi askere alındı.

Bunalımlarını gezdirmeye çıkarmış, malesef bana uğradı.

Oysa ben bana uğranılması olayından fersah fersah uzaklaşmış, geçiyordum uğradım şansını sıfırlamıştım. İstanbul'un hem içinde hem dışında gibiydim. Geçerken uğramak için Bulgaristan'a geçmek gerek. Eğer Bulgar'a bir ziyaret düşünülüyorsa zanet bana uğramaya gerek yok. Papa suikastiyle ilgim olmadığı biliniyor.

Ve fakat Canan ki Degüstasyon'a gelmez, çat kapı bana bunalmaya geldi. Elektrik bugi marifetiyle bunalımını bana devredip yelyepelek gitti.

Canan'a bunalımlarını gezdirmeye çıkarmaları anlamsızca sıklaştı. Yatak odasında bir canan köşesi, banyoda fön makinaları, bigudiler, saç fırçaları ve asetonlu bir bahar havası kolgezerken, mutfak tepeden tırnağa cananlaştı, mutfakta neyin nereye koyulacağı bir nizamname ile belirlendi. Artık mutfakta hiçbir-

şeye elimi süremez oldum. Ya yanlış bardak alırsam? Ya onu hiç olmayacak bir yere koyarsam? Ekmek bıçağıyla kaşar kesmeye domuzlanırsam? En iyisi ellemem başım dinç olur.

Canan'ın evde olmadığı anları çok iyi değerlendirmek zorunluluğu başgösterdi. O yokken biriken gazetelerimi hızla okuyor, yazılması gereken mektupları yazıyor, okunması canan'la bölünmüş bir kitabı hızla bitirmeye koyuluyordum. Bir uykuyu canan'la birlikte uyuyanlar sabahleyin kalkabilemiyorlar, kalkmayabiliyorlar, günlerden yahya kemal pazartesisi...

Canan'ın ömrümü anlamsızca işgal ettiğinin tam bilincine tam erdiğim gün, Canan beni evden kovdu.

Canan sorunu böylece halloldu.

İşe daha uzak olmakla birlikte, Yunan sınırına yakınlığı açısından, turistik, harap değil ama püfür, bahçe içinde, bağımsız federe bir eve kapağı atınca kendime geldim.Örneğin yatağımı düzeltmiyorum, fırça çeken yok... Oh! Kitabımı okuyorum, bırak şimdi kitabı diyen yok... Zart yemek saati biçiminde takvimsel gün dilimlenmeleri yok... Oh.. Oooh! Sabah patikadan

caddeye yürüyorsun yirmi dakika, bilemedin yirmibeş, yarım saat değil yani... Caddeden sürekli otobüs geçiyor İstanbul'a. Bir saat onbeş dakikada Topkapı'dasın. Şişli'den bir buçuk saatte gelemeyen var.

Sonra telefon olmaması büyük avantaj. Zart zurt arayan soran yok. Ölsem kimsenin ruhu duymaz. Fakat ben öldükten sonra duyulmuş duyulmamış bana ne? En iyisi duymasınlar, dedikodu olmasın.

Haftanın günlerini kentlere bölen insanlar vardır ya; pazartesi Cenevre, salı onbeşotuz Paris, cuma akşam Amsterdam, Leyla da o mutlu azınlıktandı; haftasonu Keşan, pazartesi sabah ilk otobüs İstanbul. Keşan otobüsünde tanıştık. Hiç Canan gibi bir kız değil.

Leyla pencerelere perde ve tül takılmasında ısrar edince ben de badanaya girişttim. Çiçek gibi oldu ev. Benim döküntülerimi arka odadaki dolaba koyduk, kitapları ayak altından kaldırarak bodruma indirdik, onların tozu da ortadan kalktı, Leyla osuruk masaya bir örtü uydurdu, bir vazo uydurdu, vazoya çiçek uydurdu, ben de Leyla'ya ayak uydurdum. Büyülü kadın eli değ-

di eve, ev değişti, evin büyüsü bozuldu.

Leyla Canan'laşmaya başladı. Kendimi Leyla'nın emir eri gibi hissedip istifayı düşündüğüm gün, büyük kavga patladı. Kuş gibi bindim Keşan otobüsüne. Ne işim var benim Zeus'un Trakya'sında kardeşim?

Efendi gibi sabah ezanında Beykoz'da paçamı içiyorum, biniyorum vapura, mis gibi Boğaz havası. Otobüs hırıltısı, mazot kokusu, ayak kokusu yok. Oooooh! Leyla yok. Git Keşan'dan taze ekmek al gel, yok. Ooooh! Kitaplarımı mukavva kutulardan çıkardım, tozlarını aldım. Oturup Güstav Flober okuyorum karışanım görüşenim yok. Madam Bovary ile ilişkilerimiz mesafeli. Camdan bakıyorum, üç çifte kayıkla Üçüncü Selim ve saz arkadaşları geçiyorlar... Sabaha dek martı sesi, vapur sesi. Oh... Oooooh!

Beykoz'daki eve hiç bir bayan arkadaşımı getirmemeyi, ancak bağımsız evi olan bayanlarla kendi evlerinde görüşmeyi ilke edindim. İlkesizlikten geldi başıma ne geldiyse... Bağımsız evi olan bayan arkadaş bulmak kolay değil elbette, ama direndim, arkadaşsızlığımı koru-

dum. Ne kimseye adres veriyorum, ne evimi tarif ediyorum, bakkalla bile fazla samimi olmuyorum, n'olur n'olmaz...

O akşam vapuru kaçırıp bir sonraki vapura kalmasam, ne Gönül'e rastlayacaktım, ne bu yıldırım aşk olacaktı ne de Gönül birden eve yerleşecekti. Bir vapur kaçırmanın cezası bu denli büyük olmamalı.

Gönül'ün öylesine anlatacak şeyi yok ki, sen dinlemesen de, aralıksız anlatıyor. Nerde Leyla? Nerde Canan'ın suskunluğu! Nerden çıktı bu Gönül? Dalak bu, aka da konduğu oluyor mora da... Allahtan deneyimliyim, Beykoz'dan da şutlanacağımı hemen sezdim, Gönül'ü birdenbire, kavga bile etmeden, durup dururken evden kovdum.

Gönül olayı şaşırtıcı bir doğallıkla karşıladı, birden melekleşti. Sesi soluğu kesildi. Gidecek bi yer bulana dek bende kalmasına karar verdik. Onun gidecek yer bulması giderek olanaksızlaşınca, ben ona bir ev aramaya koyuldum.

Ucuz ev araştırmalarım sırasında Gerede'de tam kafama göre bir villa bulmayayım mı?

Yol üstü de... Ankara'dan sabaha dek vızır vızır otobüs, vesait sorunu yok... Gönülsüz bir dünya... Oh! Kapora verdim, yerleştim. Gönül'e hiç haber vermedim. Kadınlarla selamı sabahı kestim, ben feministim arkadaş.

Yürüyorlardı havadan sudan konuşarak ve havadan sudan konuşmaya özel özen göstererek, bunu birbirlerine hiç göstermeyerek, yürüyorlardı yola bir eziyet biçiminde, bunu yola sezdirmeden. Yolun da onlarla fazla ilgilendiği söylenemez.

Bir gören olur, bir duyan olur kuşkusuna bürünmüş, kuşkuların yakalarını kaldırmışlardı. En azından birbirlerini duyabilirlerdi. Buna daha önce çabalamış, başaramamışlardı. Yitirmenin şiiri her ikisinin de başını iyice döndürmüştü. Yitirmeye alışmak da bir biçim işte. Büyük adamcılık oynayan çocuklar gibiydiler.

Yeniden mi başlamak? Yaşanmışlar yaşanmamış varsayılabilir mi? Söz bitti. Yol bitmiyor. Yolun kıyısında ısırganlar bitiyor. Dört dörtlük susku. Derken susku tükeniyor.

- Oturalım mı şuraya?

dedi adam. Kadın umarsamaz, duraladı. Bakındı. Oturdular. Kadın martıları saymaya koyul-

du, çok önemli şeyler düşünüyormuş, korkunç bir şeyler söyleyecekmiş, yılları iki tümlecin sırtına yükleyecekmiş gibi aralandı tavşan ağzı, bir şeycik demeden kapandı dudakları. Adama geldi bir şey dememe sırası. Karadeniz'e doğru yolalan bir argın gemiye bindi gitti adam kadından gizli, yerinden hiç kımıldamadan. Eğer güçsüzsek güçlü olmaya her sabah yeniden andiçmenin anlamı yok. And da içki gibidir, fazla içilmemeli, her şeyin fazlası sakıncalı. Adam cebinden konyak şişesini çıkardı, dikledi, sanki o gün içkiyi bırakacakmış gibi. Bir yerlerden başlamak gerekliydi söze.

- Biliyor musun, ben sana hiç az değilim, çünkü söylediklerimiz pek önemli değil... Söylemediklerimiz ve ağzımızdan kaçırdıklarımız var...

Havada dondu kaldı adamın dedikleri. İkisi bir süre boş boş adamın dediklerine baktılar, birbirlerine sezdirmeden, birbirlerine bakmamaya özen göstererek, bunu birbirlerine belli ederek. Bir özgür simitçi geçti adamın dedikleriyle oturuşları arasından. Adam sigara çıkardı. Yakılındı. Aynı anda üflediler dumanla-

rını. Dumanları birbirine karıştı, dumanlar dondu kaldı karşılarında, dumanlar cürmü meşut, dumanlar hüzün dağları adamla Üsküdar arasında, kadınla Kızkulesi arasında, adamla kadın arasında.

- Hiç bir şey daha söyle, kalkalım!

dedi adam kızgınca, sigarasını denize attı.

- Neden hep böyle mutsuzsun? Ya da öyle olmaya uğraşıyorsun?

sözleri döküldü kadının tavşan ağzından. Kimbilir ne demek istiyordu? Kimbilir neler düşünüyordu. Devrilen bir şarap şişesi gibi döküldü cümle, ne denli silsen de silinmez devrilme.

- Kalkalım!

demeden kalktı adam. Kalktılar. Yürümeyi yapıştırdılar demin yırttıkları yerden. Adam yola ettiği eziyeti inceliyor, kadın çok sevdiği ayakkabılarını birbirine değişik açılarla basarak kimbilir dansı adımları deniyordu. Çirkin beton bir elektrik direği geçti aralarından.

Ne kadar yürünse ne olur bu yol? Adam adımlarını yavaşlattı. Kadın hızlanıyordu ve ardına bakmıyordu. Sanki uzun süredir birlikte yürümüyorlardı. Adam durdu, kadın gidiyordu.

Adam karşı kaldırıma geçti, geri döndü. Sıfırdan başladı yürümeye. Yol aynı yol, ısırganlar sanki daha sevecen.

Hem kundura boyacısı hem hüznünün işportacısı bir çocuk oturmuş yolun kıyıcığına gülümsüyordu.

- N'aber?

- İyi!

- Gel oturalım şu çay bahçesine, parlat bakalım dul ayakkabılarımızı.

- Yenge n'oldu?

- Yolu sevdi, yürüyor.

Kapıştılar cila kokusuyla konyak kokusu. Çocuğun eline büyük geliyor fırçalar, tam kavrıyamıyor, kimi zaman birini düşürüyor, hemen o sırada öbür fırçayla boya sandığına bir iki vuruyor, yere düşen fırçayı havada bir iki döndürüp yakalıyor, sanki bu onun belirli bir numarasıymış gibi yapmaya uğraşıyor, can havliyle koyuluyor ayakkabıyı parlatmaya. Yaşı ondört. Gören altı, bilemedin yedi sanar. Gelişememiş. Niye gelişsin, gıdasız kalorisiz bir büyüme denemesi. Diyarbakır'dan gelmişler. Babası üveymiş. İlkini vurmuşlar Tophane'de. Okutmuyor-

muş yeni babası.

- Okuma neymiş? Çalış, para getir ulan! demiş. Burnunun sümüğünü sildi boyacı çocuk. Ele sümük, burna boya bulaştı.

- Yeni baban ne iş yapıyor?

- İçiyor!

Havada dondu kaldı çocuğun sözcüğü. İkisi bir süre boş boş çocuğun dediklerine baktılar, birbirlerine sezdirmeden, birbirlerine bakmamaya özen göstererek, bunu birbirlerine hiç çaktırmadan ve hüznün yasalarının kapsamı dışına sarkmadan. Utana sıkıla bir fırt aldı adam konyağından, boyacı çocuk yanık ötesi bir türküye başladı kürtçe.

- Sen okuma yazma biliyor musun?

diye kesti çocuk türküyü. Adam doğal bir baş hareketiyle olumlu yanıt verdi.

- Bana da öğretsene!

- Boşver be çocuk, olduğun gibi kal.

Çocuğun kapkara gözleri büyüdü kadife bir istek fışkırdı gözlerinden.

- Ben senden boya parası almiim. Sen bana adımı yazmayı öğret.

- Peki. Yalnız hep türkü söyleyeceksin.

- Türkü kolay, söyleriz.

dedi çocuk, yürek kakan bir gazele başladı. Zaman zaman şah damarı yerinden fırlayacak gibi, inceçik boynu kızaran yerinden kopacakmış gibi oluyor, kara gözlerini devirip denize bakıyor, deniz oralı olmuyor, çocuk denize küsüp gene adama dönüyordu.

Kalktılar. Çocuk boyundan büyük sandığını sırtladı. Isırganların yanından yürümeye başladılar. Köşedeki bakkaldan bir defter, bir kurşun kalem, bir silgi aldılar, hiç konuşmadan, çocuk büyük bir adam gibi, adam küçücük bir çocuk gibi yola koyuldular.

Arkadaşsız yürünmüyor ısırganlı yol.

İÇİNDEKİLER

1/ KEDİ'NİN ADI FRİEDMAN 1

2/ MARTI ZEYNEL 8

3/ KURTARILMIŞ HAFTASONU 27

4/ CELALBEY O GÜN KİMSEYİ BEKLEMİYORDU 33

5/ AMİRAL BRİSTOL KİMDİR? 38

6/ KAPI ÖLDÜ 67

7/ GÜNEŞ YİYEN ÇOCUK 72

8/ MAHMUT BİRDENBİRE EVLENDİ 78

9/ HAZRETİ İSA'NIN KIÇINDAKİ CET MOTORU 142

10/ DAVETİYE 147

11/ BEN FEMİNİSTİM ARKADAŞ 155

12/ ZİKRİMİN İNCE GÜLÜ 161

3. BASIM

Sayın Ferhan Şensoy

Hikâyelerinizi, özellikle DALGINDIR HÜSAM KUSURA KALMAYIN adlısını çok beğendim. Yer yer Sait Faik ve Orhan Duru'yu ansıtan anlatımınızla yepyeni bir çeşni getirmişsiniz. Sait Faik'in duygusallığı, Orhan Duru'nun humour'uyla belki hikâyeciliğimize bir yenilik aşısı yaparsınız. Dört beş sayı sonra Yeni Ufuklar'da çıkmasını isterseniz adı geçen hikâyenizi sıraya koyayım. Başka hikâyelerinizi de okumak isterim. Saygılarımla.

Vedat GÜNYOL
6 Ağustos 1968

KDV DAHİL

ISBN 975-7904-02-2